

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVISŤE
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

ISBN 80-86234-77-0

ISBN 80-86234-74-6 (soubor všech zpráv)

ISBN 80-86234-75-4 (NPÚ, ústřední pracoviště)

ISBN 80-86234-76-2 (NPÚ, územní odborné pracoviště v Brně)

ISBN 80-86234-78-9 (NPÚ, územní odborné pracoviště v Olomouci)

ISBN 80-86234-79-7 (NPÚ, územní odborné pracoviště v Ostravě)

ISBN 80-86234-80-0 (NPÚ, územní odborné pracoviště v Pardubicích)

ISBN 80-86234-81-9 (NPÚ, územní odborné pracoviště v Plzni)

ISBN 80-86234-82-7 (NPÚ, územní odborné pracoviště v Praze)

ISBN 80-86234-83-5 (NPÚ, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze)

ISBN 80-86234-84-3 (NPÚ, územní odborné pracoviště, státní zámek Sychrov)

ISBN 80-86234-85-1 (NPÚ, územní odborné pracoviště v Ústí nad Labem)

OBSAH

ZKRATKY / 4

ÚVOD / 5

ORGANIZACE A ŘÍZENÍ / 6

Seznam pracovníků ÚOP České Budějovice / 7

Seznam členů památkové rady / 12

ODBORNÉ ČINNOSTI / 13

Hodnocení roku 2005 / 13

Přehled činnosti jednotlivých pracovišť / 14

Přehled nemovitých památek, prohlášených dle zákona 20/87 Sb. v roce 2005 / 37

Návrhy na prohlášení nemovité věci za kulturní památku / 38

Zrušení památkové ochrany v roce 2005 / 39

OSTATNÍ ČINNOSTI / 40

Oddělení správy, prezentace a koordinace provozu SHZ (P 4) / 40

Oddělení obnovy a údržby (P 5) / 51

Věda a výzkum v roce 2005 / 52

ROZBOR HOSPODAŘENÍ / 60

Výsledky hospodaření v roce 2005 / 60

Havarijní program Ministerstva kultury 2005 / 61

Program péče o VPR, VPZ a KPZ 2005 / 63

Přehled čerpání finančních zdrojů plánu obnovy a údržby památkových objektů za rok 2005 / 64

ZKRATKY

AÚ	archeologický ústav
AV	Akademie věd
EHD	European Heritage Days (Dny evropského dědictví)
FF UK	Filozofická fakulta University Karlovy
CHKO	chráněná krajinná oblast
ISO	integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví
KPZ	krajinná památková zóna
KÚ	Krajský úřad
MD	mateřská dovolená
MK ČR	Ministerstvo kultury České republiky
MPR	městská památková rezervace
MPZ	městská památková zóna
MZLU	Mendelova zemědělská a lesnická univerzita
NKP	Národní kulturní památka
NPÚ ÚOP	Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště
NPÚ ÚP	Národní památkový ústav, ústřední pracoviště
MÚ	Městský úřad
OP	ochranné pásmo
POZ	památková ochrana a zhodnocení
PP	památková péče
PR	Program restaurování
PRMPR a PRMPZ	Program regenerace MPR a MPZ
PZAD	Program záchrany architektonického dědictví
PZAV	Program záchrany archeologických výzkumů
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SH	státní hrad
SHP	stavebně historický průzkum
SHZ	státní hrady a zámky
SZ	státní zámek
ÚPD	územní plánová dokumentace
ÚPN VÚC	územní plán velkého územního celku
ÚSKP	ústřední seznam kulturních památek
ÚTP	územně technický podklad
VPR	vesnická památková rezervace
VPZ	vesnická památková zóna
ZE	základní evidence

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Českých Budějovicích byl i v roce 2005 hlavním garantem kvality a vysoké úrovně památkové péče v Jihočeském kraji. Spolupráce s výkonnými orgány památkové péče v pověřených obcích byla téměř po celý rok bezchybná, a tak odborní pracovníci NPÚ se svými kolegy v úřadech byli pro mnohé investory a majitele domů hlavním zdrojem informací při adaptacích, opravách i jiných stavebních pracích na jejich historických objektech.

Začíná se ukazovat, že odborní pracovníci NPÚ již nejsou pro stavebníky a majitele památkově chráněných objektů jen tzv. „černou mýrou“, která je straší ze snů, mají-li se pustit do oprav svých nemovitostí, ale že začínají být vyhledávaným partnerem, který umí nejen nařizovat, ale i poradit, a tak vlastně stát na jejich straně, neboť cena památkově chráněné nemovitosti spočívá právě na jejich památkových hodnotách a tím, že je zachovají a zachrání, zároveň zhodnocují svůj objekt jako takový.

Absolutní vytíženost odborných pracovníků NPÚ svědčí o tom, že čím dál víc majitelů histo-

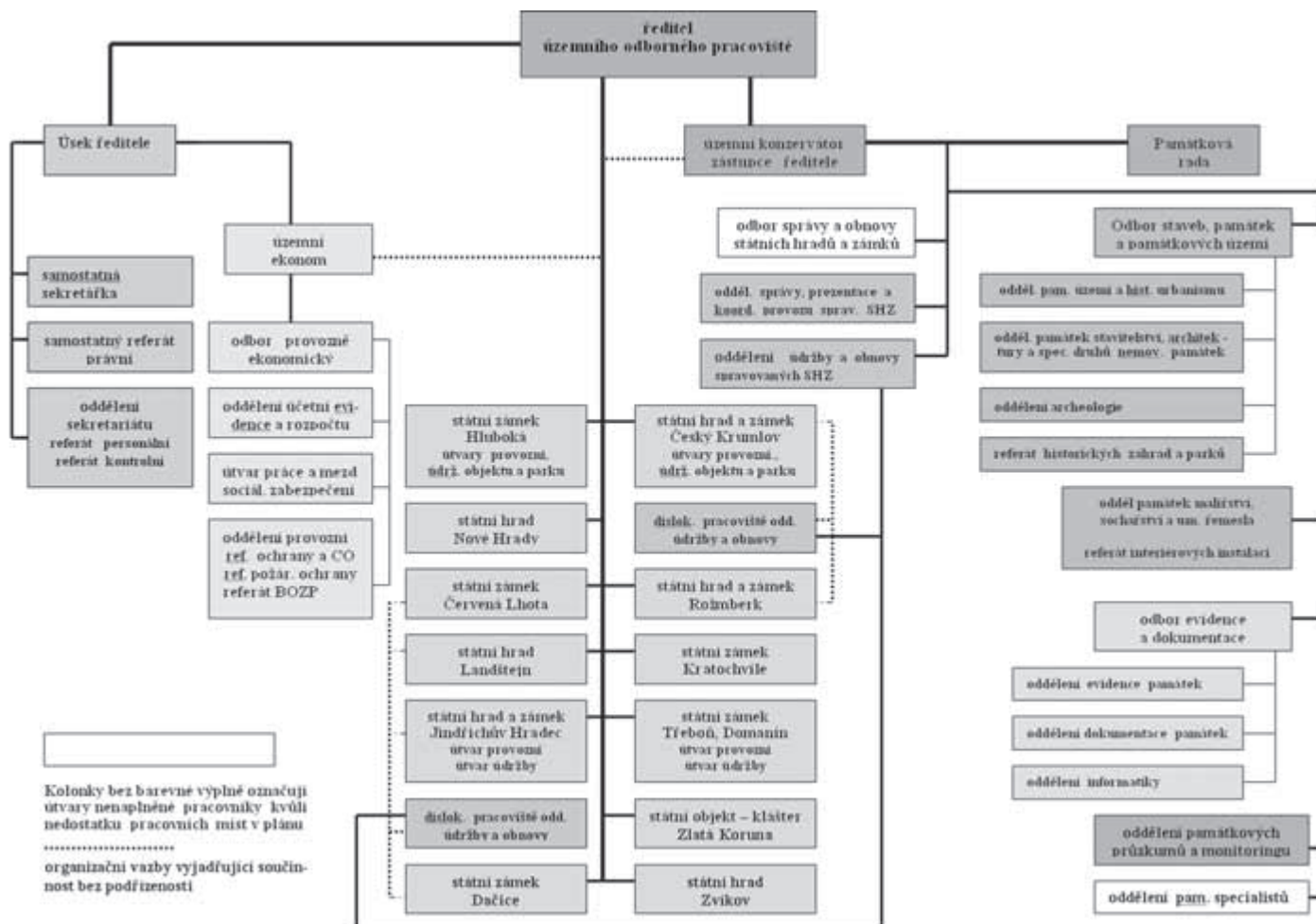
rických objektů si uvědomuje, že je zde státní instituce se svými pracovníky, kteří umí kvalifikovaně, bezplatně a ochotně radit, protože stát ji k tomu účelu zřídil, instituce, která bude vždy stát především na straně památek, ale tedy i na straně jejich majitelů, i když se některým někdy může zdát, že tomu tak není.

Památka jako věc se nemůže bránit některým záměrům a zásahům majitelů, a proto stát prostřednictvím zákona jasně definoval svůj záměr a snahu zachovat památkový fond našeho státu pro budoucí generace, proto zde existuje platný, i když někdy ne úplně ideální systém památkové péče, proto památkáři dělají svou práci s nejlepším vědomím a svědomím, protože je k tomu pověřil a zmocnil stát.

Památka jako lidský nebo i přírodní výtvor, vypovídající o době, způsobu a místě, ve kterém vznikl, mající v současné době ještě ke všemu tomu určitý vztah, oplývající určitou nespornou uměleckou nebo historickou hodnotou, je cosi, co přetrvává v čase, není omezeno naším krátkým životem, zdědili jsme to po našich předcích a jsme povinni to předat našim potomkům.

*Mgr. Patrik Červák
ředitel NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích*

ORGANIZACE A ŘÍZENÍ

SEZNAM PRACOVNÍKŮ ÚOP ČESKÉ BUDĚJOVICE

Stručně o řediteli územního odborného pracoviště NPÚ

Ing. Aleš Krejčů

Narozen 3. 6. 1944 v Deštné, okres Jindřichův Hradec.

Osmiletá střední škola Deštná 1950-1958.

Střední průmyslová škola stavební v Českých Budějovicích 1958-1962.

Fakulta architektury a pozemního stavitelství Českého vysokého učení technického Praha 1962-1967 – obor pozemní stavitelství.

Od 1. 10. 1967 zaměstnán v Krajském středisku státní památkové péče a ochrany přírody v Č. Budějovicích jako samostatný inženýr. Postupně působil v odborné agendě v okrese Tábor a Strakonice. Od 1. 10. 1968 začal pracovat na detašovaném pracovišti pro rekonstrukci MPR Č. Krumlov, místo emigrujícího spolupracovníka. Zajišťoval při tom i terénní práci odborného pracovníka v okresech Č. Krumlov a Prachatice.

Od 1. 1. 1971 zastával funkci vedoucího oddělení architektury a převzal přitom nově zahájenou akci regenerace MPR Tábor. V červnu 1971 dokončil postgraduální studium dějin architektury a umění společně na Fakultě architektury ČVUT a Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze.

V roce 1972 pověřen řízením odboru památkové péče, z této funkce je však po odmítnutí vstoupit do KSČ 29. 12. 1972 odvolán a přeřazen zpět do funkce vedoucího oddělení architektury. Postupně přiní, kromě dlouhodobě řízené regenerace MPR Tábor, prováděl odbornou činnost na okresech Pelhřimov, J. Hradec, Č. Budějovice a Písek.

Vzhledem k špatným platovým poměrům v památkovém středisku hledal uplatnění ve vedlejším pra-

covním poměru a od podzimu 1974 nepravidelně externě spolupracoval s projekčním oddělením podniku Památky Tábor při řešení složitějších statických zajištění památkových objektů jako specialista.

V roce 1977 dokončil postgraduální studium na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze.

K 1. 7. 1978 je znovu ustaven do funkce vedoucího odboru památkové péče. Mezi priority v té době zařadil vyřešení prostorových podmínek a připravil s kolektivem odboru rekonstrukci objektu bývalého morového špitálu Nejsvětější Trojice.

Při reorganizaci střediska je v roce 1979 jmenován náměstkem ředitele pro památkovou péči. Funkce vedoucího odboru byla v této souvislosti zrušena a zvětšil se počet oddělení rozdělením specializací. Při zastávané řídicí funkci nadále zajišťoval agendu odborné činnosti při regeneraci Tábora, a to až do roku 1989.

V průběhu osmdesátých let byl členem odborných komisí Ústředí státní památkové péče a ochrany přírody a Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody v Praze.

V roce 1985 navrhuje začlenění údržby a obnovy spravovaných hradů a zámků do organizační struktury úseku památkové péče. Toto pojetí řízením a organizačním opatřeními postupně optimalizuje včetně vazby na správu a řízení hradů a zámků. Stal se pak setrvalým zastáncem efektivy tohoto pojetí přímé součinnosti odborných činností k výkonu správy kulturního majetku.

Po delimitaci, řešící oddělení státní památkové péče od státní ochrany přírody, je k 1. 1. 1991 ministrem kultury jmenován ředitelem nově ustanoveného Památkového ústavu v Českých Budějovicích.

Novou strukturu příspěvkové organizace zaměřil na efektivitu a přímou zainteresovanost vedoucích pracovníků a jednotlivců. Správám hradů a zámků vymezil značný podíl pravomocí, vázaný na vnitřní organizační strukturu a kontrolní mechanismy. U sedmi správ provedl změnu vedoucích. Zavedl transparentní přehled o podmínkách hospodaření a k rozhodování o strategii ekonomiky a řízení využívá grémia ústavu.

Uprostřed privatizačního procesu ve složitých podmínkách vyjednal získání nového provozního objektu na Senovážném náměstí k optimalizaci pracovních podmínek.

Postupně pracoval a pracuje v odborných komisích ministerstva kultury ČR. Od roku 1993 je stálým členem vědecké rady ředitele Národního památkového ústavu, dříve Státního ústavu památkové péče.

V roce 1992 prošel lustračním prověřením a po negativním výsledku byl ve funkci ředitele ústavu potvrzen.

V roce 1993 a 1994 byl členem Kolegia ministerstva kultury.

Od roku 1993 je stálým členem Českého národního komitétu ICOMOS. Samostatně vydané publikace měl v odborných sbornících Tábora, jinak spoluautorství turistických a prezentačních publikací, dále články v odborných i populárních časopisech.

V pedagogické činnosti vedle své funkce působil jako externí učitel na Vyšší průmyslové škole stavební v Č. Budějovicích v letech 1995-1997, od roku 1994 dosud působí jako externí přednášející na Fakultě pedagogické a Fakultě teologické Jihočeské univerzity. Jednotlivě spolupracuje jako specialista s Vysokou školou ekonomickou v Praze.

Od 1. 10. 2003 byl jmenován statutárním zástupcem generálního ředitele Národní památkového ústavu.

Není ani nikdy nebyl členem žádné politické strany. Jeho fyzické a duševní opotřebení je přiměřené věku a délce působení v památkové péči.

Stručně o zástupci ředitele

Ing. Bohuslav Mičán

Narozen 4. 12. 1949 v Lomnici nad Lužnicí, okres J. Hradec.

Po dokončení základní školy absolvoval v letech 1965-1969 studium na Střední průmyslové škole stavební, obor pozemní stavby, v Českých Budějovicích. Vysokoškolské studium na ČVUT v Praze se zaměřením a specializací na obor pozemní stavby

absolvoval v letech 1973-1979. Po vykonání základní vojenské služby v letech 1969 až 1971 nastoupil dnem 1. října roku 1971 do referentské funkce „památkáře“ v oddělení nemovitých památek odboru památkové péče Krajského střediska státní památkové péče a ochrany přírody v Českých Budějovicích. V této roli zajišťoval postupně činnosti, vyplývající ze zákona č. 22/58 Sb. k ochraně památkového fondu na většině okresů Jihočeského kraje. K datu 1. 7. 1978 byl jmenován vedoucím oddělení nemovitých památek odboru památkové péče KSSPPOP v Českých Budějovicích. V době od 1. 1. 1986 až do 31. 3. 1991 pracoval ve státním podniku Nábytek v Českých Budějovicích ve funkci technického náměstka ředitele. Zpět k oboru památkové péče se vrátil dnem 1. 4. 1991, kdy nastoupil ve funkci vedoucího správy hradů a zámků u Památkového ústavu v Českých Budějovicích, právním nástupci bývalého KSSPPOP. Od 1. 7. 1991 je až dosud jmenován statutárním zástupcem ředitele, v lednu roku 2003 jmenován v novém uspořádání Národní památkového ústavu územním konzervátorem NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích.

Po celou dobu působení v oboru v rámci oborové organizace (jak KSSPPOP, tak později PÚ, SPÚ až po NPÚ) ing. Bohuslav Mičán usiloval a usiluje všemi prostředky o vytvoření prostředí (a rovněž týmu spolupracovníků) v Jihočeském kraji, jež by umožnilo v maximální možné míře a efektivnosti zachovat památkový fond pro budoucnost a přitom tento fond rovněž již nyní zapojit k využití společností bez zásadních negativních dopadů. V tomto ohledu a vzhledem ke svému pracovnímu zařazení se zaměřuje především na státem spravované hradní a zámecké areály, společně se spolupracovníky na významnější historické územní, sídelní a urbanistické celky a případně „střetové“ situace v sídelních lokalitách. Při vědomí vzrůstu nežádoucích negativních tendencí usiluje o posílení kapacity dokumentačních útvarů k uchování „paměti“ o památkové rozmanitosti a bohatství jihočeského regionu pro budoucnost.

Osobně se zúčastňuje na práci a činnosti oborových odborných komisí jak ústavu, tak i komisí a seminářů správních orgánů a dalších partnerů. Průběžně se snaží o zvýšení prestiže oboru památkové péče popularizací a propagací jak v médiích, tak přímých kontaktech s odbornou i laickou veřejností.

SEZNAM PRACOVNÍKŮ NÁRODNÍHO PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU, ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH K 31. 12. 2005

Pracoviště České Budějovice

Pověřený řízením:

Krejčů Aleš, Ing.

tel.: 386 358 141,

e-mail: reditel.npucb@seznam.cz

Sekretariát: tel.: 386 356 921, -22, -24

Tůmová Jana, sekretářka ředitele

Referát personální, kontrolní

Kocmichová Anna

Lusková Naďa

Měšťanová Stanislava

Wohlmannová Vladislava

Zástupce ředitele:

Mičán Bohuslav, Ing., územní konzervátor

tel.: 386 352 551,

e-mail: pamatky@pamatky-jc.cz

Odbor stavebních památek a památkových území - P 1:

Pavlátová Marie, Ing. - vedoucí

tel.: 387 312 140, -41, -72,

e-mail: pavlatova@budejovice.npu.cz

oddělení památkových území a historického urbanismu

Prokeš Bohuslav, Ing. - vedoucí

tel.: 387 312 140, -41, -72

Bouška Václav, Ing. arch.

Dvořák Stanislav, Ing.

Kohoutek Petr, Ing.

Muller Jan, PhDr.

oddělení památek stavitelství, architektury a specifických druhů nemovitých památek

Thimová Danuše, Ing. - vedoucí

tel.: 387 312 140, -41, -72

Eliášová Eliška, Ing. arch.

Hajná Petra, Ing.

Lukáš Petr, Ing.

Vinařová Alena, Ing. arch.

oddělení archeologických památek

Červák Patrik, Mgr. - vedoucí

tel.: 387 312 140, -41, -72,

e-mail: cervak@budejovice.npu.cz

Havlice Jiří, Mgr.

Kolářová Petra, Mgr.

referát historických zahrad a parků

Ehrlich Marek, Ing.

Pavlátová Marie, Ing.

Oddělení památek malířství, sochařství a uměleckého řemesla - P 2:

referát interiérových instalací

Pavelec Petr, Mgr. - vedoucí

tel.: 387 312 140, -41, -72,

e-mail: pavelec@budejovice.npu.cz

Cichrová Kateřina, Mgr.

Gaži Martin, Mgr.

Ourodová Ludmila, PhDr. (na MD)

Vaverková Zuzana, Mgr.

Odbor evidence a dokumentace - P 3:

Hájek Pavel, PhDr. - vedoucí

tel.: 387 312 140, -41, -72,

e-mail: hajek@budejovice.npu.cz

oddělení evidence památek

Prokopová Zdeňka, PhDr. - vedoucí

tel.: 387 312 140, -41, -72,

e-mail: prokopova@budejovice.npu.cz

Hansová Jarmila, Mgr.

Kohlíček Zdeněk

Kotyzová Lenka

Krejčí Vojtěch Benedikt, DiS.

Lavička Roman, Mgr.

Paloušová Zdena

Štědrá Miroslava

Štorková Jana, Ing. arch. (na MD)

oddělení dokumentace památek

Talůžková Nataša - vedoucí

tel.: 387 312 140, -41, -72,

e-mail: taluzkova@budejovice.npu.cz

Badalová Marie, Mgr.

Brašnicková Dagmar

Geršlová Dagmar, Mgr.

Havlíčková Marie

Kasalová Markéta, Mgr.

Moc Hugo

Popadincová Marie, Mgr.

útvár informatiky:

tel.: 387 312 140, -41, -72

Kohlíčková Renata

Kordíková Eva

Šípek Václav

Žáčková Eva, Mgr.

Oddělení správy, prezentace a koordinace provozu SHZ - P 4:

Havlová Mája, Mgr. - vedoucí

tel.: 387 312 140, -41, -72,

e-mail: havlova@budejovice.npu.cz

Filipová Marie

Svobodová Hana

***Oddělení obnovy a údržby spravovaných památek
- P 5:***

Jarošová Eva – vedoucí

tel.: 386 352 585,

e-mail: jarošova@budejovice.npu.cz

Horák Ludvík

Masaryk Josef

Šandera Libor

***Oddělení památkových průzkumů a monitoringu
- P 6:***

Ouroda Vlastislav, Ing. - vedoucí

tel.: 380 711 026,

e-mail: ouroda@budejovice.npu.cz

Dvořák Pavel, Mgr.

Simotová Veronika, DiS.

Šnejd Daniel, dipl. tech.

Špinarová Michaela, Ing. arch.

Odbor provozně ekonomický:

Škabrouďová Zdeňka, Ing. - územní ekonom, vedoucí

tel.: 386 352 762,

e-mail: skabroudova@budejovice.npu.cz

oddělení účetní evidence a rozpočtu

Racháčová Hana - vedoucí

tel.: 386 356 921, -22, -24, e-mail: rachacova@budejovice.npu.cz

Lučivňáková Martina

Pešková Alena

Řežábková Jaroslava

oddělení PaM

Pilná Ivana, Ing. - vedoucí

tel.: 386 356 921, -22, -24,

e-mail: pam.npucb@seznam.cz

Hajný Lukáš

oddělení provozní

referát BOZP, PO, CO, autoprovoz, údržba, pokladna

Ašenbryl Jiří – vedoucí

tel.: 386 356 921, -22, -24,

e-mail: asenbryl@budejovice.npu.cz

Havlová Pavla

Hejdová Jiřina

Jakeš Karel

Šinákl Milan

SZ Červená Lhota:

tel.: 384 384 228

e-mail: zamekcervenahlota@razdva.cz

Horyna Martin, PhDr. - vedoucí správy

Kubíška Ivo

Kubíšková Gabriela

Morávková Lenka

Novotná Jaroslava

Průšová Marie

SHZ Český Krumlov:

tel.: 380 704 721

e-mail: castle@ckrumlov.cz

Slavko Pavel, PhDr. – vedoucí správy

Antoš Milan

Bauerová Anna

Děkanová Anna

Havlová Jana

Hözllová Alena

Chlupová Jana

Kneiflová Marie

Mertová Hana

Novotná Iveta

Otmarová Marie

Pelikánová Jiřina

Schneidrová Andrea (na MD)

Slabá Tereza

Slavková Stanislava, PhDr.

Strnadová Růžena

Údržba objektu:

Švamberg Martin - vedoucí

Hlušička Vladimír

Křenek Richard

Pilný Jan

Wolák Miroslav

Údržba zahrady:

Olšan Jiří, Ing. - vedoucí

Gallistlová Vlasta

Lustová Stanislava

Pelikán Jaroslav

Podskalská Eva

Pojšlová Kateřina

Radová Zlatuše

Včeláková Tereza (na MD)

Vyskočil Ctirad

Vyskočilová Jindra

SZ Dačice:

tel.: 384 420 246

e-mail: info@zamekdacice.cz

Bisová Jana, PhDr. – vedoucí správy

Fabeš Luděk

Indra Roman

Vodičková Miloslava

SZ Hluboká nad Vltavou:

tel.: 387 843 911

e-mail: zamekhluboka@volny.cz

Pavlíček Miroslav, Ing. – vedoucí správy

Ambrůžková Zdeňka

Balounová Iveta

Bayerová Marie

Budilová Růžena

Dědouch Petr, Mgr.

Jozová Růžena

Kolářová Jaroslava

Machová Jitka

Mokoš Vladimír

Moserová Helena

Procházková Jiřina

Scheuflerová Klára

Štěpková Božena

Topka Jiří

Troupová Ivana

Vránková Denisa

údržba objektu:

Böhm Jan – vedoucí

Havel Zdeněk

Hovorka Zdeněk

Kalaš František

Mičan Miroslav

údržba zahrad:

Böhmová Jitka - vedoucí

Flanderová Marie

Kaňka Jan, Ing.

Kasková Blanka

Lidral Aleš

Prokop Jiří

Růžicková Libuše

SHZ Jindřichův Hradec:

tel.: 384 321 279

e-mail: zamek@j-hradec.cz

Bis Václav, PhDr. – vedoucí správy

Hošková Olga

Krajník Tomáš

Kubátová Věra (*na MD*)

Malík Miroslav

Mašková Božena

Nedvědová Ludmila

Němečková Květuše

Nováková Romana

Šteflová Miluše

údržba objektu a zahrad:

Fiala Miroslav - vedoucí

Bušta Zdeněk

Vorhemus František

SZ Kratochvíle:

tel.: 388 324 380

e-mail: sz.kratochvile@worldonline.cz

Troup Vojtěch, Mgr. – vedoucí správy

Buryová Irena

Fendrychová Lucie

Pilařová Marie

Sommer Jiří

Strnadová Adéla

SH Landštejn:

tel.: 384 498 580

e-mail: hradlandstejn@quick.cz

Mládková Jiřina – vedoucí správy

Trávníček Jiří

SH Nové Hradky:

tel.: 386 362 135

e-mail: novehrady@quick.cz

Smolík Jan, Mgr. – vedoucí správy

Čekanová Andrea, Mgr.

Novotná Markéta

Vondra Marcel

SH Rožmberk:

tel.: 380 749 838

e-mail: hradrozemberk@ck.gin.cz

Čása Jaroslav, Mgr. – vedoucí správy

Časová Jitka

Dočkalová Jiřina

Fröstl Jan

Janáčková Eva

SZ Třeboň, Schwarzenberská hrobka Domanín:

tel.: 384 721 193

e-mail: zamek.trebon@seznam.cz

Hofman Pavel, Ing. – vedoucí správy

Bělohradská Jana

Bělohradská Jiřina

Felixová Dagmar

Hromíř Petr

Král Miroslav

Mikuláščíková Lenka

Píchová Marie

Smolek Jan

údržba objektu a parku:

Roubal Vladimír - vedoucí

Bělohradský Vladimír

Hronček Radim

Mládek Ondřej, DiS.

Svidenská Jana

Klášter Zlatá Koruna:

tel.: 380 743 126

e-mail: ztroup@email.cz

Troup Zdeněk, PhDr. – vedoucí správy

Harš Petr

Haršová Ludmila

Lochnerová Lenka

Šváb Václav

SH Zvíkov:

tel.: 382 285 676

e-mail: zvikov@volny.cz

Kadlčák Aleš, Mgr. – vedoucí správy

Paarová Dagmar

PAMÁTKOVÁ RADA ÚZEMNÍHO ODBORNÉHO PRACOVIŠTĚ NPÚ

Pavel Jerie – odborný náměstek ústředního pracoviště NPÚ

doc. Ing. ak. arch. Václav Girsá, CSc. – vysokoškolský pedagog a architekt specialista, projektant při rehabilitaci památkového fondu, fa GIRSA AT

doc. Paedr. Radko Chodura, CSc. – vysokoškolský pedagog Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích se zaměřením na dějiny architektury a výtvarné výchovy

ak. mal. Václav Špale – restaurátor s licencií MK ČR k obnově památkového fondu, teoretik i praktik s dlouholetými zkušenostmi v oboru

Ing. arch. Vojtěch Láská – dlouholetý památkář v oboru, ředitel NPÚ, územní odborné pracoviště střední Čechy

Ing. Karel Drhovský – dlouholetý památkář se zaměřením na zahradní architekturu, územní odborné pracoviště v Plzni

Ing. arch. Milan Šindler – architekt a soukromý projektant se zaměřením na historickou architekturu a území MPR Třeboň

PhDr. Petr Zavřel – archeolog Jihočeského muzea, spolupracovník NPÚ v Českých Budějovicích

Ing. Lubor Gregora – soukromý projektant, dlouholetý spolupracovník v památkovém oboru se zaměřením na obnovu a zachování významných památkových souborů v Jihočeském kraji, Fa MURUS s. r. o. pro obnovu památek

Ing. Jiří Schandl – přednosta oblastní kanceláře České komory autorizovaných inženýrů a techniků v Českých Budějovicích, zaměřuje se na zachování a obnovu industriálních a technických památek v ČR

PhDr. Jan Müller – tajemník Památkové rady, historik umění, dlouholetý památkář specialista se zaměřením na stavební historii památkového fondu

HODNOCENÍ ROKU 2005

Mimořádné a hlavní úkoly, stanovené zřizovatelem a generálním ředitelem NPÚ, byly v zásadě splněny a následně jsou stručně komentovány.

Odborný plán hlavních úkolů zadaný ústředním pracovištěm a projednaný radou územních konzervátorů dne 28. 2. 2005 byl rozpracován do tematických okruhů všech šesti odborných oddělení úseku a podle toho bylo sledováno a vykazováno plnění ve všech termínech v průběhu roku. Jednotné označení nemovitých kulturních památek bylo se všemi pověřenými obcemi projednáno, protokolárně jim byly předány tabulky k označení a podle potřeby byla poskytnuta i odborná součinnost. Převod tabulek k označení byl proveden v tomto rozsahu:

• Blatná	124 ks
• České Budějovice	841 ks
• Český Krumlov	614 ks
• Dačice	249 ks
• Jindřichův Hradec	440 ks
• Kaplice	121 ks
• Milevsko	122 ks
• Písek	344 ks
• Prachatice	460 ks
• Soběslav	202 ks
• Strakonice	325 ks
• Tábor	520 ks
• Trhové Sviny	192 ks
• Třeboň	189 ks
• Týn nad Vltavou	154 ks
• Vimperk	126 ks
• Vodňany	113 ks

Spisový řád vydaný ústředním pracovištěm a schválený radou vedení NPÚ dne 22. 6. 2005 byl zapracován do závazných norem územního pracoviště a projednan se Státním oblastním archivem k dodržení podmínek daných zákonem.

Původně platný podpisový a dispoziční řád územního pracoviště sice formálně vyhovoval požadavkům evidence a kontroly, k 15. 11. t. r. byl však upraven po poradě územních ekonomů do podoby shodné na všech územních pracovištích.

Metodikou zadávání veřejných zakázek, schválenou radou vedení 29. 6. 2005, se řídila investiční činnost při obnově a údržbě spravovaných památek v následující části roku. Předchozí směrnice územního pracoviště se řídila stejnými principy a postupy.

Na metodice monitoringu mobiliáře spravovaných památkových objektů spolupracoval s ústředním pracovištěm vedoucí oddělení P 2. Modelovým pracovištěm pro tento účel byly depozitáře SHZ Český Krumlov. Ke sledování klimatických podmínek byla vybavena i ostatní pracoviště SHZ.

Sjednacený návštěvní řád byl zpracován a vydán ještě před zahájením hlavní turistické sezony. Po zkušenostech proběhne vyhodnocení se všemi ostatními územními pracovišti k případné redakci v textu a podmínkách. Sjednacený byly i podmínky pro slevy.

Územní pracoviště zajistilo jeden z nejlepších hospodářských výsledků v rámci NPÚ a přispělo tak výrazně k vyrovnanému hospodaření celé příspěvkové organizace. Bližší uvedeno v ekonomickém přehledu.

Periodická zpráva o aplikaci Úmluvy o ochraně světového kulturního dědictví byla pro Český Krumlov a Holašovice zpracována v první verzi k 27. 6. 2005, dále podle požadavků ústředního pracoviště a MK byla zpráva doplněna a upřesněna do finální podoby v listopadu t. r.

Náměty pro aktualizaci Koncepce účinnější péče o památkový fond do roku 2005 byly ústřednímu pracovišti předány 31. 3. 2005, a to pro periodu 2005–2008.

Územní pracoviště se bezprostředně podílelo na specializovaných památkářských dílnách:

- Český Krumlov – konzervační způsob obnovy fasád
- Třeboň – restaurování tapiserií a prezentační metody
- Slavonice – restaurování sgrafitových fasád

Pracovníci ÚOP dále spolupracovali na výjezdním semináři k lidové architektuře.

Výjezdní zasedání hlavního konzervátora s odbornými pracovníky se uskutečnilo dvakrát. Věnovalo se sjednocení teoretických východisek a odborně metodických postupů aplikovaných v ústavu při obnově nemovitých a movitých kulturních památek, včetně plošné ochrany v rezervacích a zónách.

Ve spolupráci se Sdružením historických sídel Čech, Moravy a Slezska byly do akcí Mezinárodního dne památek a sídel a Dnů evropského kulturního dědictví zapojeny všechny spravované objekty. O ak-

tivitách byla vždy včas podána informace médiím za účelem vhodné prezentace, zřizovateli byli zaslány hodnotící zprávy. Mimo vlastní majetek spolupracovali odborní pracovníci se samosprávami při výběru a prezentaci vhodných příkladů obnovy.

Podklady pro výroční zprávu byly redakci ústředního pracoviště předány v termínu. Vytisknuté sborníky byly na území kraje rozexpedovány včetně separátů, týkajících se jen územního pracoviště.

Reidentifikace nemovitých kulturních památek probíhala v několika okresech:

- jižní část okresu České Budějovice
- v okrese Český Krumlov přednostně město v rozsahu 356 objektů
- na území pověřených obcí Prachatice a Vimperk dokončeno 116 a rozpracováno 454 objektů
- dokončen okres Tábor.

Forma a kvalita zpracování byla vyhodnocena ústředním pracovištěm, kterému byly výsledky postupně předávány.

Plány památkové ochrany byly zpracovávány paralelně v několika obcích. Dokončena byla I. a II. etapa MPR Třeboně, a to vlastními odbornými pracovníky. Dodavatelsky byly provedeny obě etapy plánu ochrany pro MPR Prachatice. Dokončena byla II. etapa plánu ochrany VPR Vlastiboř a pro VPR Záluží byla dokončena I. etapa. Pokračování pro další rok je zajištěno v plynulé návaznosti úkolů.

Aktualizované údaje pro seznam nejohroženějších kulturních památek byly naším ÚOP zpracovány a předány. Problémem však nadále zůstala neochota vlastníků k prezentaci, což vyloučilo zahrnutí řady z nich do souhrnné publikace, jejíž vypovídací schopnost je tak pouze dílčí.

Odborná základní evidence mobiliáře probíhala především na dvou objektech s největším počtem předmětů – a to v Českém Krumlově a na Hluboké, kde bylo v souhrnu zpracováno 4 150 evidenčních listů, 3 800 jich přeneseno do programu ZEM a pořízeno bylo 1 270 fotozáběrů. Dílčí doplňování odborné evidence probíhalo ještě na objektech Třeboň, J. Hradec, Z. Koruna, N. Hrady, Dačice a Kratochvíle, a to v digitální fotodokumentaci a upřesňujících expertizách.

Ing. Aleš Krejčů

PŘEHLED ČINNOSTI JEDNOTLIVÝCH PRACOVISŤ

Odbor stavebních památek a památkových území (P1)

zajišťuje odbornou, metodickou a organizační činnost v oblasti památkových území a historického urbanismu, památek stavitelství, architektury a spe-

cifických druhů nemovitých památek, archeologických památek a úseku historických zahrad a parků.

Okres České Budějovice

Ing. arch. Alena Vinařová, Ing. Petra Hajná

Památková ochrana českobudějovického okresu se vztahuje na:

MPZ - *Nové Hrady, Trhové Sviny, Týn nad Vltavou*

VPR - *Holašovice, Malé Chrástky, Mazelov, Plástovice, Zábory*

VPZ - *Bavorovice, Bošilec, Božejov, Břehov, Dobčice, Dynín, Kojákovice, Lipanovice, Munice, Opatovice, Rožnov, Vitín, Zbudov.*

Součástí památkově chráněných staveb a území jsou také jejich ochranná pásma – *OP zámku v Borovanech, OP kostela a tvrze Žumberk, OP VPR Holašovice a OP MPR České Budějovice.*

Dále jsou na okrese chráněna území, která byla prohlášena krajinnými památkovými zónami – *KPZ Novohradsko, KPZ Římovsko.*

Městská památková zóna Trhové Sviny

- byly dokončeny práce na odvlhčení kostela *Nanebevzetí Panny Marie* za finančního příspěvku ze státního programu MK ČR *Program regenerace MPR a MPZ*, který činil 208 000 Kč (podíl města a vlastníka činil 90 000 Kč) a dále byly provedeny statické opravy ve věžích ambitů *areálu poutního barokního kostela Nejsvětější Trojice*, který činil 191 000 Kč (podíl města a vlastníka činil 82 450 Kč).

Ve správním obvodu pověřeného MěÚ Trhové Sviny byly provedeny za finančního příspěvku ze státního programu MK ČR – *Havarijní program:*

- bylo pokračováno v opravě střech a výměně krytiny zámku *v Olešnici* (380 000 Kč, příspěvek z Grantu Jihočeského kraje na obnovu památek činil 220 000 Kč, podíl obce 185 400 Kč)

- byla provedena oprava krovu a výměna střešní krytiny nad presbytářem kostela *Stětí sv. Jana Křtitele v Žumberku* u Nových Hradů (120 000 Kč, z Grantu Jihočeského kraje na obnovu památek 200 000 Kč, podíl vlastníka 121 250 Kč)

- rozsáhlou akcí bylo dokončení výměny střešní krytiny a opravy fasád zámku *v Borovanech* (7 000 000 Kč, podíl města činil 1 300 000 Kč).

Z Havarijního programu byly financovány též opravy krovů a výměny střešních krytin u památek *ve správním obvodu Magistrátu České Budějovice* u církevních staveb a zemědělských usedlostí v *Radošovicích čp. 15, Úsilném čp. 9, v kostele Sv. Jiří Purkarcí a v areálu fary v Boršově nad Vltavou*. Zajímavou akcí byla obnova havarovaného roubeného objektu *sýpky*

u zemědělské usedlosti čp. 10 v Drahotěšicích. Významnou akcí bylo ukončení etapy zastřešení pozdně gotického špýcharu zemědělské usedlosti čp. 10 v Opalčicích (provedení krovu a položení prejzové krytiny) za přispění MK ČR 700 000 Kč.

Za finančního přispění ze státního programu MK ČR – Programu zachrany architektonického dědictví (1 490 000 Kč, podíl vlastníka 1 510 000 Kč) proběhla další etapa obnovy objektu zámku v Ostrolovském Újezdě, kdy byla provedena střecha a statické zajištění nosných konstrukcí u objektu sýpky, která tvoří architektonicky významnou součást zámku.

Ze státního Programu péče o VPR, VPZ a KPZ MK ČR byly provedeny stavební opravy na osmi objektech kulturních památek venkovské lidové architektury ve vesnických památkových zónách a rezervacích:

Dobčice čp. 3 – oprava krovu a střešní krytiny (příspěvek 200 000 Kč)

Malé Chrástany čp. 1 – obnova fasády včetně oken (příspěvek 130 000 Kč)

Opatovice čp. 12 – obnova fasády (příspěvek 100 000 Kč)

Petrův čp. 26 – obnova střech, podlah (příspěvek 75 000 Kč)

Záboří čp. 20 – oprava krovu, střešní krytiny a fasády (příspěvek 200 000 Kč)

Záboří čp. 21 – oprava fasády, obnova oken a střechy (příspěvek 150 000 Kč)

Za účasti Grantu Jihočeského kraje na rok 2005 pro zachranu nemovitých kulturních památek byla provedena například obnova novogotického kostela Sv. Filipa a Jakuba ve Slavči u Trhových Svinů - výměna střešní krytiny a obnova fasády věže (příspěvek činil 300 000 Kč).

Další významnou akcí byla oprava a restaurování omítek v interiéru *torze Cukništejn v Tereziině údolí u Nových Hradů* (příspěvek 200 000 Kč), kde byly provedeny též opravy podlah, stropů, kamenných prvků (ostění oken, dveří) s příkladným, citlivým přístupem vlastníka ke kulturní památce. Objekt se nachází v *Krajinné památkové zóně Novohradsko*.

Za přispění Krajského úřadu bylo provedeno také množství restaurátorských prací – například oprava umělých mramorů v *poutním kostele Nanebevzetí Panny Marie v Dobré Vodě u Nových Hradů*, restaurování nástropní malby a oprava oltáře v *kostele Sv. Jana Nepomuckého v obci Svatý Jan nad Malší* aj.

Zvláštní podporou z KÚ byly opraveny též kaple, boží muka a kříže, které nejsou zapsány v ÚSKP, například v obci Olešnice aj.

V *Krajinné památkové zóně Římovsko* - v areálu významné římovské kalvárie proběhla obnova fasády kaple

16. zastavení „U Herodesa“ a restaurování nástěnných maleb v kapli „Vodní brána“ a kapli Sv. Veroniky.

Městská památková zóna Nové Hradky

Za finančního příspěvku ze státního programu MK ČR Program regenerace MPR a MPZ byla provedena oprava kamenné kašny na náměstí a kamenná zádlažba jejího okolí (příspěvek činil 609 400 Kč, podíl města 625 427 Kč) a výměna střešní krytiny na měšťanském domě čp. 57 (finanční přispění MK ČR 410 589 Kč).

Na objektu *Buquoyové rezidence* na Náměstí Republiky byly dokončeny restaurátorské práce barokní výmalby ve velkém sále (finanční přispění z Grantu Jihočeského kraje 250 000 Kč). Dále byla započata etapa stavebních prací pro využití objektu pro lázeňský dům (část stravování), kde jsou některé stavební úpravy z památkového hlediska nevhodné a neshodující se s odbornými stanovisky NPÚ v Č. Budějovicích.

V objektu *Zámku v Nových Hradech* byly provedeny stavební úpravy v ubytovací části zámku, restaurování kachlových kamen (za přispění z Grantu Jihočeského kraje 130 000 Kč). V prostoru zámeckého parku bylo provedeno diskutabilní umístění herních dřevěných prvků, před hradem byl postaven hmotově přijatelný objekt cukrárny na místě bývalé hasičské zbrojnice (zbourané v 70. letech 20. stol.).

Jihočeský kraj se také podílel na opravě střech dvou měšťanských domů a obnově nátěru části věže *kostela Sv. Petra a Pavla* – celkový příspěvek činil 475 000 Kč.

Městská památková zóna Týn nad Vltavou

Ing. Petr Lukáš

V roce 2005 probíhaly akce s charakterem oprav beze změn hmot, dispozic a konstrukcí. Z Programu regenerace byly provedeny opravy fasád na domě čp. 158 v ul. Legií, dále na domě U zlatého orla čp. 84 v Jiráskově ul. a na čp. 1 v ul. Nádražní.

Střechy včetně krovů byly opraveny na domě čp. 92 na náměstí Míru a na domě čp. 291 tamtéž.

Byla opravena hřbitovní zeď a bylo dokončeno odvlhčení presbytáře *kostela sv. Jakuba*.

Mimo MPZ bylo provedeno statické zajištění kolny zemědělské usedlosti čp. 17 v Pelejovicích a oprava zemědělské usedlosti a kovárny čp. 35 v Pořežanech.

VPR Holašovice

Ing. Danuše Thimová

Holašovice patří mezi nejvýznamnější vesnické rezervace. Pro svou výjimečnou urbanistickou a archi-

tektonickou hodnotu byla zapsána v roce 1999 na Seznam světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO.

V roce 2005 probíhala, jako každoročně, celá řada údržbových prací, obnov a stavebních úprav na památkově chráněných i ostatních objektech.

Z Programu péče o VPR byl poskytnut příspěvek na obnovu objektu chlěva v čp. 3 ve výši 80 tisíc Kč. Další finanční prostředky byly poskytnuty z grantu Jihočeského kraje na nemovitě kulturní památky, a to na objekt čp. 30 ve výši 100 tisíc Kč a na střechu čp. 9 částka 130 tisíc Kč. Práce na opravě střechy čp. 9 však proběhly v rozporu se závazným stanoviskem výkonného orgánu, při opravě byl kompletně vyměněn krov a odstraněna unikátní konstrukce skladovací komory, tzv. „lepenec“. Památkově chráněný objekt tak byl nenávratně zbaven historicky cenných konstrukcí.

Koncem roku probíhala též intenzivní jednání kolem nového územního plánu Hlašovovic.

Město České Budějovice – městská památková rezervace a vesnická památková zóna Rožnov

Ing. Bohuslav Prokeš

Městská památková rezervace České Budějovice patří k nejvýznamnějším památkovým rezervacím v jihočeském regionu nejenom z důvodu statutu krajského města, ale zejména urbanistickou kompozicí historického centra, dochovanou z doby založení města a představující vrcholné dílo středověkého urbanismu. Památkový fond městské památkové rezervace zahrnuje budovy a stavby měšťanské, fortifikační, církevní i industriální ve slohové různorodosti prezentující časové rozmezí celé existence města od rané gotiky po architekturu 19. a první poloviny 20. století, která je zastoupena především v ochranném pásmu památkové rezervace. Kromě městské památkové rezervace a jejího ochranného pásma je na území města dalším chráněným územím vesnická památková zóna Rožnov, původně samostatná středověká vesnice s dochovanou urbanistickou skladbou a stavebními památkami lidové architektury.

Stavební činnost v chráněných územích města související s obnovou a adaptačními úpravami památek i ostatních staveb je po zvýšených stavebních aktivitách 90. let, souvisejících s privatizačním procesem a rozsáhlými rekonstrukcemi, jež z podstatné části eliminovaly havarijní stav budov, stabilizována na úrovni, která je již několik let neměnná a představuje zejména běžnou údržbu a stavební práce nevyžadující celkové rekonstrukce.

K nejvýznamnějším stavebním akcím, které byly prováděny v roce 2005, patří zejména postupná oprava areálu bývalého dominikánského kláštera. Po dokončené opravě střech klášterních budov, která

byla prováděna s podporou Programu zachrany architektonického dědictví MK ČR, byla realizována první etapa prací na obnově krovu a střešního pláště klášterního kostela P. Marie, které budou pokračovat i v následujícím roce. Současně byly zahájeny průzkumové a restaurátorské práce na další dlouhodobé akci, kterou je obnova, restaurování a zpřístupnění klášterních ambítů včetně rajského dvora. K návrhu restaurování a stavebních úprav byla zpracována přípravná dokumentace.

Další významnou akcí specifického charakteru bylo dokončení několikaleté obnovy interiéru kostela Růžencové P. Marie, který je hodnotný ojedinělou malířskou výzdobou tzv. beuronského stylu z přelomu 19. a 20. století, inspirovanou byzantskými a románskými prvky.

Z ostatních staveb většího rozsahu lze ještě uvést obnovu areálu bývalého solního úřadu a solního skladu, který je národní kulturní památkou, a dokončení obnovy objektu bývalého hostince Zelená ratolest, který je rovněž národní kulturní památkou související s provozem koněspřežní železnice ve 2. polovině 19. století.

Významná je rovněž postupná úprava veřejných prostranství a parků, které v roce 2005 představovaly dokončující druhou etapu rekonstrukce parku Na sadech, úpravu prostranství při severní straně katedrály sv. Mikuláše, částečnou rekonstrukci ulice Lidické a další.

Město České Budějovice je již řadu let zapojeno do Programu regenerace MPR, který má významný podíl na obnově památkově chráněných budov. V roce 2005 byl nově zpracován plán Programu regenerace na období 2006-10, který představuje podrobný podklad pro další činnosti na obnově a revitalizaci chráněných území.

Jedním ze současných problémů vzhledu města je narůstající intenzita umísťování reklamních a informačních zařízení, většinou bez příslušného schvalovacího postupu, jež svou formou, umístěním a nepřiměřenou početností nejsou v kontextu s historickým prostředím a v souladu s legislativními předpisy. Bylo by proto nanejvýš žádoucí vydání městské vyhlášky, která by tento neustále narůstající trend regulovala a usměrňovala.

Český Krumlov – městská památková rezervace a její ochranné pásmo, městská památková zóna Plešivec

PhDr. Jan Müller, Ing. arch. Václav Bouška

Obnova českokrumlovských historických staveb a urbanistická ochrana sídla v roce 2006 probíhala v intencích několikaletého předchozího vývoje, charakterizovaného dosažením relativní stabilizace

technického stavu větší části památkového fondu i odvrácením některých problematických stavebních aktivit urbanistického dosahu (například přestavba hotelu Vyšehrad). K několika výjimkám dosud ohrožených nemovitých kulturních památek na území MPR patří renesanční mlýn čp. 176 pod kostelem sv. Víta, části hradebního systému města (opevnění Nového Města, fortifikační konstrukce obsažená v domě Široká/Hradební čp. 77), někdejší novoměstská „panská“ zahrada či areál bývalého kláštera Klarisek na Latránu. Mimo hranice historického jádra města lze pak zmínit především objekty někdejší plešivecké papírny, řadu obytných domů v Krásném údolí a na Horním Plešivci (čp. 105, 201, 202, 203, 204, 222) i Kvítkův Dvůr. Ze zahájených, probíhajících a dokončených oprav nemovitostí jmenujme alespoň nejvýznamnější: náměstí Svornosti 3, 4, rehabilitace tzv. seminární zahrady (po zrušení ostudného parkoviště hotelu Růže), Šatlavská 140, Parkán 120, Soukenická 41, Hradební 81, Latrán 28 (Novoměstská bašta), Latrán 39, 70-71, tzv. řeholní dům Bekyň, Plešivec 232 ad. Jen některé z těchto obnov možno označit za poměrně zdařilé. Největší problémy se vyskytovaly (případně i přetrvávají) u čp. 3 na náměstí Svornosti a mimořádně cenné památky středoevropského významu, pozdně gotické bašty čp. 28. Řada akcí byla finančně podpořena z prostředků programů obnovy:

- *Program záchrany architektonického dědictví*: Bývalý klášter minoritů, část „bekyně“; Kvítkův Dvůr.
- *Program regenerace MPR Český Krumlov*: Seminární zahrada, Široká 70-71, náměstí Svornosti 16, Horní 155 (Prelatura), Rooseveltova 29, Soukenická 35, Formanská 32, Kájovská 54, Latrán 27 (areál pivovaru).
- *Program regenerace MPZ Plešivec*: Rooseveltova 48, 66, Linecká 272 (Seidelův fotografický ateliér), Rožmberská 88.

Další prostředky byly čerpány i z grantových projektů Jihočeského kraje a z „Podpory na pořízení označení domů a provozoven... za účelem zlepšení vzhledu městské památkové rezervace a městské památkové zóny.“ (Grantový projekt města Český Krumlov). Z „tvorby městských prostor“ se jeví jako mimořádně významná dokončená koncepční příprava kultivace centrálního interiéru historického jádra – náměstí Svornosti.

Mezi specifické problémy urbanistické ochrany městské památkové rezervace náleží živelně pokračující vlna materiálové transformace a barevného pojednávání zateplování pláště panelových domů česko-krumlovských sídlišť, kde se negativně projevuje (podobně jako v případě novostaveb v ochranném pásmu MPR) absence „městského architekta“.

Při nezávaznosti zpracovaného „Plánu zásad ochrany památkových hodnot Městské památkové rezerva-

vace Český Krumlov“ působí problémy v ochraně umělecko-historických hodnot města, jako statku zařazeného do seznamu světového kulturního dědictví UNESCO, chybějící regulační plán. Ten má již k dispozici například MPR Slavonice a v případě MPR Jindřichova Hradce je zpracovaný dokument před schválením. U Městské památkové zóny Plešivec jsou ovšem legislativní nástroje státní památkové péče podstatně omezenější, když nebyla naplněna hypotetická premisa § 3/ vyhlášky č. 108/2003 Sb. ze dne dubna 2003 o prohlášení MPZ: „K zajištění památkové ochrany zóny a jejího historického prostředí, které s architektonickými soubory, jednotlivými nemovitými kulturními památkami... vykazují významné kulturní hodnoty, mohou orgány státní památkové péče při svém rozhodování stanovit podmínky...“ Jejich „zavazující“ konkretizaci postrádáme ve stejné míře i při „interpretaci“ ustanovení rozhodnutí ONV v Českém Krumlově o zřízení ochranného pásma MPR (č.j. Kult. 534-404/3-87/Vr. ze dne 27. 12. 1987) – viz problematiku „zásadních změn měřítka a struktury existující zástavby“ a hmotové přiměřenosti přístaveb a novostaveb, transformace fasádních konceptů (včetně zateplování pláště staveb), plastových výplní otvorů, tzv. eurooken, střešních krytin apod.

Okres Český Krumlov

Ing. arch. Eliška Eliášová

Na území okresu se nacházejí národní kulturní památky zámek Č. Krumlov, kostel sv. Víta v Č. Krumlově, hrad Rožmberk, kláštery Vyšší Brod a Zlatá Koruna, kostel Nanebevzetí P. Marie v Kájově a bývalá koněspřežní železnice, z nichž ochranná pásma mají bývalá koněspřežní železnice, MPR Č. Krumlov, kostel sv. Petra a Pavla a kaple Navštívení P. Marie ve Svěrázu, hrad a zámek Rožmberk nad Vltavou. Památkově chráněné jsou historické zástavby měst a obcí: MPR Český Krumlov, MPZ Benešov nad Černou, MPZ Hořice na Šumavě, MPZ Chvalšiny, MPZ Kaplice, MPZ Plešivec, MPZ Rožmberk nad Vltavou, MPZ Vyšší Brod, VPZ Čertyně, VPZ Krnín, VPZ Mirkovice, VPZ Pernek, Zlatá Koruna a Rojšín.

Území okresu Český Krumlov je spravováno dvěma zastupitelskými obcemi s rozšířenou působností - Kaplicí a Českým Krumlovem. Vzájemnou spolupráci s dotčenými pracovníky obou správních orgánů v roce 2005 považujeme za velice dobrou. Jako pozitivně vlastníky přijímanou a respektovanou aktivitu ku prospěchu chráněných objektů sledujeme činnost pracovní skupiny při památkové péči v Kaplici. Shoda názoru většího počtu odborníků na problém napomáhá skutečné objektivitě památkového hlediska, a tím jeho přijetí investory, kladně je ze strany vlastníků i projektantů vnímána snaha

všech členů komise pomáhat hledat řešení památkově problematických částí předložených záměrů.

Stavební úpravy památkově chráněných staveb a staveb v plošně chráněných územích v převážně většinou souvisejí s údržbou objektů, výměnou krytiny, výměnou oken, velmi časté jsou nové půdní vestavby a přístavby přístřešků, novostaveb se vyskytuje málo.

Jako každoročně byla prováděna náročná údržba církevních objektů i jejich mobiliáře v působnosti vikariátu Český Krumlov. Pokračovala oprava střechy kostela sv. Jiljí v Dolním Dvořišti, zařazená v programu Záchrany architektonického dědictví. Příspěvky z Havarijního programu Ministerstva kultury ČR byly poskytnuty na další etapy oprav střech kostelů sv. Michaela archanděla v Křemži, sv. Markěty v Malšíně, sv. Petra a Pavla ve Svěrázi, sv. Oldřicha v Loučovicích, nově na opravu střechy presbytáře kostela sv. Šimona a Judy v Brlohu. Příspěvky z téhož programu získaly akce obnov střech bývalé fary čp. 1 ve Svěrázi, bývalého kostela sv. Filipa a Jakuba ve Velešíně, sýpky čp. 1 v Chlumu u Kremže, tvrže – hájenky čp. 26 v Kladenském Rovném, chalupy čp. 38 v Borové u Chvalšín. Zmíněný areál fary čp. 1 ve Svěrázi v roce 2004 koupila mladá rodina. Po deseti letí prázdná významná památka je nyní trvale obývaná, přístup vlastníků k budovám areálu se jeví za tuto krátkou dobu jako mimořádně citlivý.

Z Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón byly poskytnuty příspěvky na obnovu truhlářských prvků a opravu původních dřevěných podlah 1. patra administrativní budovy kláštera ve Vyšším Brodě, opravu části fasády kostela sv. Petra a Pavla v Kaplici, na restaurování omítek a kamenných článků jižní předsíně a přízemí oratoře, opravu mříže a úpravu dveří předsíně kostela sv. Mikuláše biskupa, na obnovu fasád čp. 74 a čp. 103 a na opravu oken čp. 66 zámku v Rožmberku nad Vltavou, opravu střešní krytiny čp. 18 v Chvalšínách. Z Programu péče o vesnické památkové zóny a rezervace byly dotovány akce oprav střech obytné budovy a stájí v Krníně čp. 1 a omítek obytné budovy v Krníně čp. 3, v nově prohlášené VPZ Zlatá Koruna byla s příspěvkem z tohoto programu realizována nezbytná oprava jihovýchodní poloviny střechy hospice čp. 5.

Jihočeský kraj přispěl na výměnu krytin objektů čp. 94, čp. 303 a 337 v Benešově nad Černou, čp. 42 v Brloze, čp. 7 v Krníně, opravě fasád čp. 60, výměnu truhlářských prvků u čp. 22 v Benešově nad Černou a především na záchranu střechy sýpky radnice čp. 62 v Dolním Dvořišti.

V rámci dlouhodobých oprav střech areálu zámku Červený Dvůr byla prováděna oprava krovu a obno-

va podkroví na severním křídle hlavního objektu a projekčně připravována adaptace pavilónu B teletníku. Pokračovala a dokončena byla adaptace a přestavba objektů vyhořelé bývalé schwarzenberské lesovny na restauraci a ubytovací zařízení – penzion ve Svatém Tomáši. Na Svatém Tomáši byla realizována nákladná oprava zdiva donjonu zříceniny hradu Vítkova Kamene (avšak bez restaurování zbytků omítek) s vestavbou nové dřevěné vyhlídkové plošiny. Zřícenina je po dlouhých letech přístupná veřejnosti, které se tímto naskýtá možnost nádherného rozhledu, umožněného vykácením stromů v nejbližším okolí.

Významným počinem k záchraně věže Jakobínky v Rožmberku nad Vltavou byl zájem projevený v únoru 2005 ze strany vlastníka pozemku pod věží České pošty o převedení vlastnictví objektu na NPÚ.

V roce 2005 byl dokončen nový most ve Zlaté Koruně na místě předchozího památkově chráněného mostu, který byl stržen při povodni roku 2002. Most je v provozu, pouze nemá dohotovené dřevěné obklady zábradlí.

V listopadu 2005 jsme se kladně vyjádřili ke konceptu regulačního plánu Chvalšín. Žádné jiné město nebo obec na území okresu tento vyšší stupeň územně plánovací dokumentace nemá a ani v současnosti neprojednává.

Okres Jindřichův Hradec

Ing. Stanislav Dvořák, Ing. arch. Eliška Eliášová, PhDr. Jan Müller, Ing. arch. Václav Bouška

Okres Jindřichův Hradec patří hodnotou a četností kulturních památek k nejbohatším lokalitám nejen jižních Čech, ale celé České republiky. Utváření krajinného rázu determinuje charakteristická sídelní struktura zvýrazněná místním koloritem jak demografickým, tak stavebním. Území okresu je bohaté na geomorfologii terénu, která do jisté míry určila historický urbanismus, konfiguraci sídel i krajiny, je bohaté rozmanitostí výrazových prostředků lokální výstavby i dobových tradic a přenesených forem dekoru. Najdeme zde původní, zcela neporušenou architekturu poplatnou stylově a dobově danému rádu a slohu, najdeme rovněž architekturu metamorfovanou časově a výrazově odlišnými stavebními úpravami.

Na území byla registrována řada stavebních akcí, směřujících k záchraně, rehabilitaci a obnově kulturně historických hodnot ať již v městském prostředí, nebo ve venkovském osídlení i krajinářsky významných oblastech.

Na území okresu byla v roce 2005 realizována řada stavebních investic v zájmu záchrany rozsáhlého památkového fondu, financovaných nejen dotačními

programy MK ČR, krajskými granty, ale i z přímých zdrojů osvícených vlastníků, kteří pochopili, že kulturní hodnota objektu je přednější než okamžitá hodnota zisku.

Rok 2005 byl orientován na stabilizaci památkových rezervací a zón včetně přípravy podkladů a materiálů, potřebných pro jejich ochranu a zapojení do urbanistické koncepce sídelního útvaru jako celku bez narušení kulturních hodnot a tvorby životního stylu.

Památková ochrana jindřichohradeckého okresu se vztahuje na:

- NKP – klášter augustiánů v Třeboni, zámek v Jindřichově Hradci, zámek v Třeboni se Schwarzenberskou hrobkou, zámek v Dačicích, zámek Červená Lhota, Rožmberská rybníční soustava.

- MPR – Jindřichův Hradec, Slavonice, Třeboň

- MPZ – Dačice, Nová Bystřice

- VPZ – Lutová, Malíkov nad Nežárkou, Nová Ves (Číměř), Pístina, Pláčovice, Ponědrážka, Příbraz, Žíteč.

Součástí památkové ochrany jsou rovněž ochranná pásma:

- OP zámku v Jindřichově Hradci, Třeboni (včetně Schwarzenberské hrobky), Dačicích a Červené Lhotě.

- OP kláštera augustiniánů v Třeboni

- OP MPR Jindřichův Hradec, Slavonice, Třeboň.

MPR Jindřichův Hradec

Významnou stavební akcí v MPRJ. Hradec bylo pokračování ve stavebních úpravách dalších částí přízemí areálu bývalé Jezuitské koleje ve východním (vstupním) křídle, kde vznikla v prostoru bývalého vězení recepce se šatnou a sociálním zařízením; v dalších prostorách tohoto křídla bude umístěna kavárna s fotoklubem a potřebným zázemím. Proběhlo též restaurování zatím poloviny stropní malby v místnosti bývalého refektáře. V závěru roku byly zahájeny práce i v křídle severním, kde budou umístěny provozní místnosti muzea, digitalizační pracoviště a potřebná technická zařízení. Práce jsou financovány za významné účasti státního rozpočtu a prostředků ze strukturálních fondů EU. Náklady v roce 2005 činily 8,8 mil. Kč.

Program regenerace MPR a MPZ v roce 2005 podpořil financemi z MK ČR opravy měšťanských domů:

- bývalá lékárna čp. 164/I na náměstí Míru (oprava omítek, klenby, vrat, dlažby a výměna dveří v průjezdu) příspěvek MK ČR činil 150 000 Kč, podíl města 70 000 Kč, podíl vlastníka 152 643 Kč

- čp. 172/I na náměstí Míru (střecha, okna, fasáda) – příspěvek MK ČR činil 200 000 Kč, podíl města 70 000 Kč, podíl vlastníka 513 159 Kč

- dům čp. 173/I na náměstí Míru (oprava střechy a omítek včetně kamenných prvků, oprava schodiště) – příspěvek MK ČR činil 150 000 Kč, podíl města 90 000 Kč, podíl vlastníka 815 860 Kč

- dům čp. 150/I ve Svatojánské ulici (oprava fasády) – příspěvek MK ČR činil 140 000 Kč, podíl města 30 000 Kč, podíl vlastníka 120 457

- objekt bývalého zájezdního hostince čp. 2/III ve Vídeňské ulici (oprava uliční a štítové fasády, oprava a restaurování schodiště, oprava pavlače a zábradlí domu) – příspěvek MK ČR činil 210 000 Kč, podíl města 55 000 Kč, podíl vlastníka 299 680 Kč

- Jezuitská kolej čp. 20/I (restaurování stropních maleb) – příspěvek MK ČR celkem 1 140 000 Kč

- dům čp. 176 (střecha, okna) – příspěvek MK ČR činil 30 000 Kč, podíl města 10 000 Kč podíl vlastníka 29 702 Kč

- židovský hřbitov – hrobnický domek čp. 149/III – příspěvek MK ČR činil 160 000 Kč, podíl města 140 000 Kč, podíl vlastníka (církev) 245 607 Kč

Z Programu záchrany architektonického dědictví 2005 byla poskytnuta finanční podpora MK ČR ve výši 800 000 Kč na obnovu areálu minoritského kláštera s kostelem sv. Jana Křtitele – pro obnovu západního křídla kláštera (dokončení obnovy poškozených prvků stropu a krovu kláštera s výměnou střešní krytiny a opravou klempířských prvků).

Z tohoto programu byla spolufinancována též obnova dvorní fasády a vstupního kamenného mostu zámku Pluhův Žďár – příspěvek MK ČR činil 600 000 Kč.

Na území působnosti stavebního úřadu v J. Hradci byly v součinnosti s dotačním systémem MK ČR Program péče o VPR, VPZ a KPZ provedeny stavební úpravy v Pístině – zemědělská usedlost čp. 2 (obnova fasád, statické zajištění a obnova dřevěných konstrukcí) – příspěvek MK ČR činil 90 000 Kč a v Ponědrážce – zemědělská usedlost čp. 32 (obnova krovu, střešní krytiny) – příspěvek činil 240 000 Kč.

V Havarijním programu byl tento rok přiznán příspěvek MK ČR kostelu sv. Maří Magdalény v Blatě u Hůrek – 100 000 Kč, dále proběhla další etapa výměny střešní krytiny na kostele sv. Víta v Kostelní Radouni – 110 000 Kč.

MPZ Nová Bystřice

Z Programu regenerace MPR a MPZ byly MK ČR poskytnuty finanční příspěvky na stavební akce:

- kostel sv. Petra a Pavla (obnova střešního pláště lodi kostela) – příspěvek činil 200 000 Kč

- dům čp. 42 na Mírovém náměstí (výměna oken) – příspěvek činil 100 000 Kč

• *městské hradby* (výměna šindelové krytiny a oprava omítek části hradební zdi na parc. č. 21/1) – příspěvek činil 100 000 Kč

Další četné opravy kulturních památek movitých i nemovitých byly provedeny ve spolupráci s finanční podporou Jihočeského kraje. Z *Grantu pro nemovité kulturní památky* jmenujme alespoň *kostel sv. Alžběty v Blažejově* (výměna střešní krytiny) – 200 000 Kč nebo *bývalou výletní restauraci „Rudolfovu“ v J. Hradci* (obnova střechy) – 300 000 Kč. V oblasti restaurování kamenných soch bylo provedeno například restaurování *sochy sv. Jana Nepomuckého v obci Kamený Malíkov*, restaurování *sochy sv. Donáta ve Starém Městě pod Landštejnem* či restaurování *balustrády mariánského sloupu se sochou Panniny Marie v Horní Pěně*.

Z *Grantu zvýšených nákladů obnovy* bylo přispěno na obnovy fasád dvou nechráněných objektů na území MPR Jindřichův Hradec v celkové hodnotě 550 000 Kč.

Za přispění financí z nového programu Jihočeského kraje *Obnova drobné sakrální architektury v krajině* se provedly opravy tří zděných kapliček na Nežárce, na Lišném dvoře a na sídlišti Hvězdárna v J. Hradci.

MPR Slavonice a její ochranné pásmo

Ing. arch. Václav Bouška

V průběhu roku 2005 byly dokončeny práce na zásadních koncepčních podkladech pro budoucí regulaci společenské činnosti v území.

V rámci přípravy zařazení doporučených prostorových struktur do Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO proběhlo nominační řízení na základě podrobné důvodové zprávy Českého státu jako navrhovatele. Rovněž byly připraveny podpůrné podklady standardního typu i nadstandardní materiály. Pro nominaci byl vybrán pouze zúžený vzorek slavonického stavebního bohatství.

V roce 2005 pokračovaly práce na územně plánovací dokumentaci města. Pořizovatelem ÚPD bylo město Slavonice, zpracovatelem Urbanistické středisko Brno. Začátkem roku byl schválen návrh Územního plánu města a v polovině roku i návrh regulačního plánu Městské památkové rezervace.

Do obou materiálů byl zpracován Plán zásad památkové ochrany MPR, zpracovaný našim pracovištěm.

Postup obnovy MPR je cílený. Město má k dispozici řadu projektů pro možnost regulace stavební činnosti nejen v MPR, ale i v jejím ochranném pásmu, kde je sledována zejména hmotová skladba, vztah k historickému horizontu, charakteristickému panoramatu a výtvarnému obrazu města současně s ochranou městských dominant. V neposlední řadě

je monitorována i střešní krajina a její stabilita včetně materiálové skladby, proporcí a měřítka. Barevnost staveb i stavebních souborů je odvozena vždy z ověřené historické skutečnosti nebo prokazatelné analogie. Ochrana parteru, jeho obnova a stabilizace spolu s očištěním od nevhodných zásahů minulosti přímo souvisí s ochranou architektonického a urbanistického potenciálu sídla.

Nemalou měrou se na rozvoji města podílejí i místní občanská sdružení (například spolek *Renesance*).

V rámci Programu zachrany architektonického dědictví MK ČR, do kterého je zařazena městská fortifikace, byla dokončena obnova Dačické brány a barbakanu parkánového hradebního systému.

Program regenerace byl naplněn devíti akcemi o celkovém objemu přidělených finančních prostředků 2 217 tisíc Kč.

Nadále pokračují práce na vyčištění a zpřístupnění slavonického podzemí.

Město Slavonice se zúčastnilo Soutěže o vyhodnocení realizace Programu regenerace za uplynulý rok a umístilo se na prvním místě v kraji.

Z rozsáhlejších a nejvýznamnějších akcí ve městě lze jmenovat odvodnění krypty pod hřbitovní kaplí sv. Kříže a oprava jejího interiéru, obnova fasád a štítů renesančních domů v rezervaci, pokračování revitalizace Dačické ulice.

MPZ Dačice

Městská památková zóna je v současné době stabilizována. Jasné prostorové rozlišení části určující a části dotvářející charakter PZ předznamenává jednoznačnou orientaci v možnostech zásahu do území.

Sídelní útvar je pokryt vyhovující územně plánovací dokumentací, která vychází z historické podstaty sídla. V letošním roce byly schváleny dvě změny (č. 6 a 7) územního plánu města, které však se zájmy památkové péče nekolidují.

Podařilo se postupně přehodnotit, regulovat a usměrnit aktivity v oblasti reklamy a označení provozů, zachovat historický komunikační systém vnitřního města, připravit obnovu Kanclířova sadu, rekonstrukci komunikační sítě v městském interiéru na Palácového náměstí, zahájit obnovu bývalého městského pivovaru a další akce, přispívající k udržení současného standardu sídla.

Program regenerace byl naplněn pěti akcemi o celkovém objemu přidělených finančních prostředků ve výši 400 tisíc Kč.

Postupně dochází k přípravě ucelených bloků a městských částí pro koncepční postupnou obnovu

při stanovení jednoznačných kritérií stavebních zásahů a úprav. Obdobně jako v MPR Slavonice je zvláštní důraz v památkové péči kladen na primární urbanistickou kompozici, hmotové uspořádání, architektonický výraz a ochranu historického půdorysu spolu se zachováním charakteristického panoramatu. Městské dominanty jsou rovněž s výjimečně dochovanou střešní krajinou předmětem neustálé pozornosti a památkového dohledu.

Významným počinem pro vzájemný soulad zájmů památkové obce a tvůrčích architektů a projektantů ve městě byl seminář, připravený koncem roku Městským úřadem za účasti vedení města, městského zastupitelstva, příslušných komisí, zástupce Krajského úřadu a NPÚ, projekčních a dodavatelských složek. Byly konzultovány přístupy a pohledy na současnou památkovou péči a ochranu a její potřebné mantinely pro zachování stupně autenticity historického prostředí.

V současné době je vzájemná spolupráce na velmi dobré úrovni a výsledky konsensu se začínají odrážet na obrazu sídla.

VPZ Plačovice

Možno obecně konstatovat, že stavební činnost na venkově nebyla příliš rozsáhlá. Oprava objektů lidové architektury doznala stejně jako v roce minulém značného útlumu. Proto činnost našeho odboru byla zaměřena především na poradenskou činnost a usměrňování stavebních aktivit v kontaktu s VPZ.

Strategie památkové péče ve volné krajině a kontaktu s vesnickým chráněným územím

Nejproblematictější se jeví nově vzniklá strategie netradičních zdrojů energie jako například větrné elektrárny, sluneční kolektory apod. ve vztahu k siluetě historických sídel a její původní střešní krajině. Jejich aplikace vychází z předem nedomyšlené koncepce a bezduché lokalizace v přírodní rozvolněné venkovské urbanistické kompozici.

Spolu s hledáním nových zdrojů vstupuje do krajiny a vesnického prostředí fenomén sportovně rekreační, mnohdy však směřovaný zcela do jiných dimenzí, než je dané území schopno unést. Jde především o rozsáhlé areály například golfových hřišť s potřebným zázemím, které při poměrně vysoké koncentraci sídelní struktury zcela přetvářejí krajinný ráz. Spolu s tímto módním produktem nadregionální vybavenosti přichází nový pohled i na původně zcela jinak stimulovanou činnost v pohybu člověka v přírodním rámci – myslivost a sportovní rybolov. Všechny tyto jevy se řídí především pravidly finančních zisků bez ohledu na dopad do ekologie a únosnosti území.

Každý krajinný celek disponuje svébytným zcela nezaměnitelným, jedinečným a originálním geniem loci, do kterého nelze implantovat pro něj nestravitelný produkt, aniž by byla některá ze složek jinak vyváženého organismu degradována nebo zcela eliminována. Tím dochází k porušení přirozené rovnováhy a postupné ztrátě identity.

Jedním ze současných problémů je expanze solitérů a mnohdy celých souborů staveb do volné krajiny. Tento způsob urbanizačního procesu není v kontextu s principy ochrany krajiny příliš legitimní. Dochází kromě rozpadu přirozené a vesměs hodnotné struktury osídlení k závažnému narušení prostorových a kompozičních vazeb a v neposlední řadě k nežádoucímu rozptýlu investic v technické infrastruktuře. Je potřeba velmi pečlivě zvážit, se zřetelem na všechny aspekty v území a vždy individuálně (případ od případu), zda je nový návrh a jeho lokalizace natolik přínosem (architekturou, osazením do krajiny apod.) pro dané území, aby jeho realizace znamenala výrazný pozitivní posun v prostorovém uspořádání místa i celého mikroregionu a nenarušila základní ekologickou i estetickou rovnováhu území.

Je proto nezbytné zachovat charakter území, vycházet z jeho tradic, koloritu a přírodních hodnot. Tomu přizpůsobit vložené investice a směřovat je spíše k případné revitalizaci a obnově harmonie všech funkčních složek.

Kulturní památky mimo památkově chráněná území na Dačicku

Z nejvýznamnějších akcí, krytých dotačními tituly MK ČR a kraje, lze prezentovat příkladně pokračování v obnově areálu gotického kostela sv. Linharta se hřbitovem a kostnicí v Liděřovicích (dlouhodobě zařazen do Programu zachrany architektonického dědictví MK ČR), obnovu kostelů v Kostelním Vydří, Starém Hobzí, zámku v Budiškovcích, empírového statku ve Slavětíně, pivovaru ve Studené, fary ve Volfířově a v neposlední řadě přípravu na zachranu novogotického zámku v Českém Rudolci.

Kromě uvedených vybraných akcí proběhla na území Dačicka řada činností a forem obnovy pro zachování kulturního dědictví v regionu.

Za zmínku stojí kompletní rekonstrukce unikátní stavby včetně technologie – dřevěné vodní pily v obci Č. Rudolec, části obce Stojecín, lokalitě Peníkov. Definitivní obnova včetně úprav okolí byla dokončena v roce 2005. Práce na obnově iniciovalo a postupně od roku 2001 realizovalo občanské sdružení „Zkrášlovací spolek Rudolecka“.

Pracovníci NPÚ v Českých Budějovicích jsou stálými členy komise pro přípravu Programu regenerace při MÚ Slavonice a Dačice.

Třeboňsko

Ing. Petr Kohoutek

Na území MPR Třeboň bylo z Programu regenerace MPR (celková částka státního příspěvku byla tentokrát velmi skromná a činila 620 000 Kč) obnoveno několik měšťanských domů na území historického jádra: např. čp. 93, nám. T. G. Masaryka – oprava střechy a fasády, čp. 140 v Husově ul. – oprava fasády, čp. 8 v Březanově ul. – oprava fasády včetně restaurování nástěnné malby, oprava fasády Zelenkova mlýna v areálu pivovaru Regent. Zdařilou akcí je rovněž oprava střechy domu čp. 14/I v Husově ulici. Opravy fasád domů v historickém jádru se provádějí na základě odborných sondážních průzkumů omítkových vrstev.

Významnou akcí v MPR Třeboň byly restaurátorské práce v kostele sv. Jiljí – restaurování obrazu sv. Jiljí včetně rámu, které byly dotovány částkou 295 000 Kč. Z venkovských staveb Třeboňska lze vyzdvihnout např. opravu zemědělské usedlosti čp. 32 v obci Ponědražka, která je VPZ, oprava střechy kostela sv. Magdaleny v Majdaleně a v neposlední řadě i dokončení rozsáhlé celkové rekonstrukce kostela sv. Václava v Lomnici nad Lužnicí, který byl dotován z Programu zachrany architektonického dědictví.

Písecko

Ing. Danuše Thimová

Území bývalého okresu Písek je rozděleno mezi dvě zastupitelské obce s rozšířenou působností – Písek a Milevsko. V roce 2005 byla práce památkové péče soustředěna v chráněných městských územích: MPZ Písek a jeho ochranném pásmu a MPZ Milovice v chráněných vesnických územích – vesnických památkových zónách Budičovice, Krašovice, Květov, Putim, Smrkovice, Tukleky, Varvažov, Zahrádka a Žebrákov, i v celé řadě ochranných pásem nemovitých kulturních památek a v krajinných památkových zónách Orlicko a Čimelicko – Rakovicko.

Poměrně rozsáhlá je stavební aktivita zaměřená na údržbové práce na památkách i objektech v památkově chráněných územích, převažovaly opravy střech s výměnami krytin, obnovy fasád, výměny výplní otvorů a také úpravy související se změnou využití objektů.

Proběhla i celá řada akcí dotovaných z programů MK ČR, ale i z grantů Jihočeského kraje. I přesto je však velká část oprav kulturních památek prováděna bez státní subvence za součinnosti s orgány státní památkové péče, pouze na vlastní náklady majitelů památek.

MPZ Písek využívá každoročně dotace z Programu regenerace. Z tohoto programu byl poskytnut i finanční

příspěvek na objekt sladovny, jehož rozsáhlá rekonstrukce probíhá již několik let. Z dalších akcí z tohoto programu lze jmenovat obnovu schodišťového soklu mariánského sloupu, fasádu radnice, u židovské synagogy opravu klenby a omítek, opravu střechy památníku A. Hejduka, u domu čp. 180 výměnu oken a na domě č. 143 na Drličově obnovu fasády.

Z Programu péče o VPR, VPZ a KPZ byly přiděleny finanční prostředky například na krov zámku v Čimelicích, usedlosti čp. 2 a 4 v Květově, usedlost čp. 9 v Krašovicích a ohradní zeď v Budičovicích čp. 1.

Z Havarijního – střešního fondu MK ČR byl přiznán finanční příspěvek například na dokončení střechy věže kostela sv. Prokopa v Orlíku nad Vltavou, dokončení opravy střechy kaple sv. Anny v Protivíně, opravu hřbitovní zdi židovského hřbitova ve Zběšicích, střechu kostela Narození P. Marie v Kostelci nad Vltavou a další.

Radou kraje byly schváleny příspěvky z Grantu pro nemovitě kulturní památky na následující akce:

Kláster premonstrátů v Milevsku – ohradní zeď 1. nádvoří, zámek v Chřešticích – statické zabezpečení střechy, na fasádu a střechu tvrze ve Vlksicích, roubenou zemědělskou usedlost ve Zhoří čp. 10 aj.

Dále byly radou kraje schváleny finanční prostředky z grantu Podpora zvýšených nákladů obnovy z důvodu památkové ochrany staveb na střešní krytinu čp. 52 v Písku, na výměnu oken objektu č. 482 v Písku, na obnovu fasády domu čp. 55 v Tyršově ulici v Písku a na výměnu výplní u objektu čp. 38 v Písku.

Pracovníci státní památkové péče (MěÚ Písek, MěÚ Milevsko, NPÚ ČB) se osobně zúčastnili celé řady oprav nemovitých kulturních památek, včetně památek církevních, v rámci pravidelných kontrolních dnů.

Okres Prachatice

Ing. Petr Lukáš

Městská památková rezervace Prachatice

Pokračovala realizace dlouhodobého programu regenerace. Byla provedena celková obnova zadního traktu Nové radnice čp. 4. Bylo provedeno odvlhčení Písecké brány a pokračovala oprava hradebního systému na parcelách č. 113 a 114. Střecha byla opravena na domě čp. 65 v Křišťanově ulici. Započaty byly restaurátorské práce na sgrafitové fasádě Rumpálova domu čp. 41 na Velkém náměstí a restaurování fasády na domě čp. 38 tamtéž. Na Kostelním náměstí čp. 29 byla provedena obnova oken a oprava jižní fasády. V domě čp. 49 na Velkém náměstí byly v průběhu rekonstrukce úspěšně restaurovány

vnitřní omítky. V kostele sv. Jakuba byla provedena oprava podlah na kůru.

Na zachování památkových hodnot bylo dbáno při stavebních pracích na nepamátkových objektech v rezervaci a v jejím ochranném pásnu.

Městská památková zóna Vimperk

Na domě čp. 7 na náměstí Svobody byly restaurovány fragmenty renesanční fasády a byla opravena střecha. Střechy byly opraveny i na zadním traktu domu čp. 8 tamtéž. Na domě čp. 9 byla provedena oprava zděných a střešních konstrukcí zadního traktu. Fasáda byla opravena i na domě čp. 18 na náměstí Svobody. Pokračovala rekonstrukce roubeného domu čp. 11 ve Steinbrenerově ulici. Restaurátorsky byla prováděna oprava fasády na domě U Jeleny – čp. 61 v Pivovarské ulici. Na starém hřbitově byla opravena ohradní zeď, vstupní brána a výklenková kaple.

Městská památková zóna Netolice

Byla opravena střecha dvorního traktu Děkanství – čp. 190. Pokračovala rekonstrukce domu Beseda – čp. 32 v Gregorově ulici a domu čp. 76 náměstí. V radnici čp. 208 byla provedena úprava dvora a schodiště. Pokračovala rekonstrukce domu čp. 14 v Mnichské ulici. Byla opravena střecha domu čp. 53 náměstí. Byla opravena ohradní zeď a brána bývalého pivovaru čp. 58 v Obecní ulici. Probíhá rekonstrukce roubenky čp. 195 ve Školní ulici.

Mimo zónu byla opravena kaplička na mostě u rybníku Podroužek.

Městská památková zóna Vlachovo Březí

Byly opraveny dvě kapličky křížové cesty a fasáda fary. Byla provedena rekonstrukce opěrné zdi bývalého zámeckého pivovaru. Byl restaurován oltář sv. Jana Nepomuckého v kostele Zvěstování Panny Marie.

Objekty mimo zóny

Byla opravována tvrz v Drslavicích, střechy zámecného areálu v Dubu u Prachatic, areál mlýna čp. 37 v Těšovicích, chalupa čp. 13 v Bořanovicích, zámek Skalice v Bohumilicích, kostely v Němčicích, Bohumilicích a Zbytinách.

Strakonicko

Ing. Danuše Thimová

Strakonicko patří hodnotou a četností kulturních nemovitých památek k cenným lokalitám nejenom jižních Čech, ale i celé republiky. Území Strakonicka je bohaté na geomorfologii terénu, která do jisté míry určila historický urbanismus a konfiguraci sídel i krajiny.

Na území bývalého okresu Strakonice řešila památková péče v roce 2005 stavební akce v rámci tří zastupitelných obcí s rozšířenou působností – Vodňany, Strakonice a Blatná.

Ochrana na úseku státní památkové péče se vztahovala jak na jednotlivé památkově chráněné objekty, tak na objekty v městských památkových zónách Blatná, Vodňany, Volyně, Bavorov, Sedlice, ve vesnické památkové rezervaci Nahořany, ve vesnických památkových zónách Jiřetice, Kloub, Koječín, Křtětice, Kváskovice, Zechovice a krajinné památkové zóně Libějovicko-Lomecko. Převažovaly práce související se změnou využití objektů a akce zahrnující běžnou stavební údržbu, jakou jsou opravy střech a fasád.

Na celém území proběhla řada akcí dotovaných z programů MK ČR, ale i z grantů Jihočeského kraje. Městské památkové zóny využívají každoročně dotace z „Programu regenerace“. Ve Volyni byl finanční příspěvek využit například pro opravy v kostele Všech svatých, v Blatné pokračovaly například práce na objektu základní školy.

Z programu péče o VPR, VPZ a KPZ byly přiděleny finanční příspěvky například na opravu střechy stodoly v Zechovicích čp. 17 a na opravu kapličky v Nahořanech.

Z havarijního střešního fondu MK ČR byl přiznán finanční příspěvek například na opravu prežové střechy mimořádně hodnotné tvrze v Doubravici u Volyně, usedlost čp. 47 v Drahonicích, na pokračující akci – oprava krovu kostela sv. Mikuláše ve Štěkní, na opravu kamenného mostu v Řepici či restaurování památníku v areálu Žižkova bojiště.

Příspěvek 200 tisíc Kč byl přiznán i na opravu dřevěného stropu světnice v mlýnu čp. 36 v Hoslovicích. Koncem roku probíhala i celá řada jednání a pracovních výborů nad rozpracovanou projektovou dokumentací na tuto výjimečnou, částečně roubenou stavbu nadregionálního významu.

Radou kraje byly například schváleny příspěvky z grantu *Nemovité kulturní památky* na následující akce: oprava podlahy v kostele sv. Markéty ve Strakonici, oprava střechy stodoly v areálu objektu čp. 150 ve Volyni, na restaurování maleb v kapli kostela sv. Jakuba v Sedlici, na obnovu střechy sýpky u zámku čp. 1 v Hořticích u Volyně, na opravu střechy kostela sv. Václava v Kadově a na výměnu oken v zámku čp. 1 v Černeticích.

Finanční prostředky z grantu *Podpora zvýšených nákladů obnovy z důvodu památkové ochrany staveb* byly poskytnuty na obnovu střechy čp. 59 v Bavorově, opravu střechy čp. 3 v Jiřeticích a na střechu a fasádu čp. 280 ve Volyni.

Vodňansko

Ing. Petra Hajná

MPZ Vodňany

Na území městské památkové zóny byly v roce 2005 realizovány především udržovací práce na objektech (opravy krovu, výměna střešní krytiny, obnova fasád, výměna oken) a úpravy objektů, které souvisely se změnou využití vnitřních prostorů (půdní vestavby).

V květnu proběhlo na MěÚ ve Vodňanech jednání ohledně řešení bloku domů mezi ulicemi Mokrého, Mayerova, Pivovarská a Komenského. Jednání byli přítomni zástupci MěÚ Vodňany (starosta, pracovníce odboru výstavby), architekt projektu, investor projektu, zástupci výkonného orgánu památkové péče (MěÚ Strakonice, odbor rozvoje) a zástupci odborné organizace památkové péče (NPÚ ÚOP v Č. Budějovicích). Vlastníkem domů předmětného bloku je až na výjimky město. Několik přízemních domů již bylo zbouráno a na jejich místě byly postaveny třípodlažní bytové domy, některé domy zbourány budou, neboť na ně již byl vydán demoliční výměr. Domy na rohu ul. Pivovarské a Komenského jsou zachovány, avšak postrádají již několik let udržovací práce. Požadavkem MěÚ Vodňany, architekta a investora byla demolice zbývající původní zástavby tohoto bloku (mimo památku zapsanou v ÚSKP čp. 175) a následná výstavba dalších bytových a administrativních domů. S tímto záměrem zásadně nesouhlasili zástupci odborné organizace a zástupci výkonného orgánu památkové péče, neboť by tak došlo k nevratné likvidaci historického stavebního fondu města. Smutnou skutečností je zjištění, že někteří představitelé města si neváží vyhlášené památkové zóny ve městě a požadují její zrušení.

Ze státního programu Ministerstva kultury ČR – *Programu regenerace MPR a MPZ* byly poskytnuty finanční příspěvky na následující akce obnovy nemovitých kulturních památek:

- *měšťanský dům čp. 2 na nám. Svobody*, č. ÚSKP 03-4434 – obnova střechy a štítové stěny (příspěvek MK ČR 50 000 Kč),
- *dům čp. 23/I na nám. Svobody*, č. ÚSKP 03-6220 – zastřešení chodby, rekonstrukce přilehlého přístěnku, obnova oken a dveří, obnova vnějších a vnitřních omítek (příspěvek MK ČR 150 000 Kč).

KPZ Libějovicko-Lomecko

V listopadu proběhlo jednání na obecním úřadě v Chelčicích s cílem upřesnit záměr dalších úprav a celkového řešení prostoru Na Lázni v Chelčicích. V této lokalitě se nacházejí dvě významné kulturní památky – kaple sv. Maří Magdalény a areál dvora Na Lázni. Vlastník kaple provedl v tomto roce ob-

novu dveří, na kterou získal finanční podporu z krajského grantu, a dále obnovil léčivý pramen kaple. V příštích letech zamýšlí provést terénní úpravy včetně letního amfiteátru, osadit informační tabuli a vytvořit sezení v blízkosti kaple.

V Chelčicích byl opraven kostel sv. Martina za pomoci finančních příspěvků Ministerstva kultury ČR, Jihočeského kraje, obce i jednotlivých občanů.

Ze státního programu Ministerstva kultury ČR – *Programu péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny* byly poskytnuty finanční příspěvky na následující akce obnovy nemovitých kulturních památek:

- *zemědělský dvůr Na Lázni čp. 41 v obci Chelčice*, č. ÚSKP 03-4136 – oprava venkovních omítek včetně plastických prvků (příspěvek MK ČR 120 000 Kč),
- *kostel sv. Martina v Chelčicích*, č. ÚSKP 03-4130 – nátěr žaluziových oken, nátěr střešního pláště věže kostela, zlacení makovice, repase vrcholového kříže, oprava klempířských prvků (příspěvek MK ČR 130 000 Kč).

Z grantu Jihočeského kraje – *Nemovité kulturní památky* byly poskytnuty finanční příspěvky na následující akce obnovy nemovitých kulturních památek:

- *kostel sv. Martina v Chelčicích*, č. ÚSKP 03-4130 – obnova kostela (příspěvek Jč. kraje 400 000 Kč),
- *kaple sv. Maří Magdalény v Chelčicích*, č. ÚSKP 03-4135 – obnova dveří (příspěvek Jč. kraje 40 000 Kč).

VPZ Křtětice, VPZ Kloub

Na území vesnických památkových zón probíhaly v tomto roce nečetné stavební aktivity, které měly vesměs charakter základní stavební údržby (výměna oken, výměna střešní krytiny).

Táborsko

Ing. Petr Kohoutek, Ing. arch. Alena Vinařová

Území bývalého okresu Tábor je rozdělené dvěma zastupitelským obcím s rozšířenou působností – Táboru a Soběslavi.

Práce památkové péče je nejvíce soustředěna v chráněných městských územích – MPR Tábor a jejím ochranném pásmu, dále MPZ Soběslav a MPZ Bechyně a v chráněných vesnických územích – VPR a VPZ, kterých je na tomto území celkem 11.

MPR a OP MPR Tábor

Město Tábor je již od roku 1993 aktivně zapojeno do Programu regenerace MPR, přičemž komplexní regenerace historického jádra je systematicky prováděna

již od roku 1969, kdy byla zpracována první koncepce postupu regenerace tehdy ještě NKP Tábor.

V roce 2005 byla z celkové části příspěvku 2 180 000 Kč Programu regenerace MPR Tábor největší část určena stejně jako loni na náročnou rekonstrukci rozsáhlého areálu hradu Kotnova, který je NKP. Dokončena byla 4. etapa celkové obnovy areálu. Na tuto akci byl přidělen téměř celý příspěvek –1 605 000 Kč, město ale přidělilo na ostatní akce podílovou částku přes 6 milionů Kč, která mnohonásobně převýšila tuto státní dotaci. Další významnou akcí byla obnova průčelní fasády domu čp. 121 v ul. Klokotské včetně restaurování nástěnné malby Panny Marie Klokotské a dále fasáda domu čp. 106 ve stejné ulici, kde rovněž byly restaurovány fragmenty barokní malované výzdoby fasád. V roce 2005 byla rovněž dokončena víceletá celková rekonstrukce hodnotného měšťanského domu čp. 16 na Žižkově náměstí. Rozsáhlý mázhaus tohoto domu je využit pro restauraci, ostatní prostory pro bydlení. Přínosné je i zahájení rekonstrukce objektu Střelnice-Žižkova čp. 249. V rozsáhlé novorenesanční budově bude opět kulturní zařízení.

Příkladná je také péče města o veřejné prostory historického jádra MPR – provedeno bylo předláždění chodníků Žižkova náměstí a dále ulic Pražské, Arbeiterovy, Zelenářské, ul. Martínka z Hůsky, Ovocné, Soukenické a Křížovy.

V ochranném pásmu probíhaly většinou běžné stavební úpravy v podobě údržbových prací na objektech v plošně chráněném území. Jako příkladně provedenou akci hodnotíme rekonstrukci třídy 9. května s úpravou na částečně pěší zónu včetně městského mobiliáře. Významnou stavební obnovou bylo provedení další etapy oprav v areálu poutního kostela Panny Marie Klokotské v Táboře – Klokotech – fasády ambitu, kaple a rezidence (finanční příspěvek MK ČR z Programu záchrany architektonického dědictví činil 1 200 000 Kč).

V soutěži o nejlepší realizaci Programu regenerace MPR za rok 2005 zaznamenal Tábor zlepšení a obsadil 3. místo v Jihočeském kraji.

MPZ Soběslav

V MPZ Soběslav byla v Programu regenerace tentokrát největší celkovou akcí oprava středověkých městských hradeb – opraveny byly tři úseky poškozených hradebních zdí na pozemcích soukromých vlastníků, příspěvek zde činil 244 000 Kč. Další velkou akcí zde byla oprava fasády kostela sv. Petra a Pavla.

Pozitivní je příprava projektové dokumentace na celkovou obnovu hradního areálu v Soběslavi s využitím na informační, kulturní a vzdělávací centrum s knihovnou.

Bechyně MPZ

V MPZ Bechyně byla největší akcí pokračující oprava střechy klášterního kostela Nanebevzetí P. Marie. Tato oprava je financována z Programu záchrany architektonického dědictví – v roce 2005 činila částka státního příspěvku 1 200 000 Kč. Z Programu regenerace byly opraveny střechy domů čp. 40 v Klášterní ulici a čp. 69 v Dlouhé ulici a dále židovské synagogy čp. 48 v Široké ulici.

Z velkých staveb mimo chráněná území jsou to zejména opravy kostelů realizovaných z různých programů. Z havarijního střešního fondu můžeme jmenovat například dokončení opravy střechy zámku Měšice, střechu kostela sv. Markéty v Radeníně a statické zajištění domu čp. 102 v Jistebnici. Z péče o stavby lidové architektury je možno vyzdvihnout například opravy zemědělské usedlosti v Komárově čp. 1 a čp. 6 nebo ve Vlastiboři čp. 36.

V loňském roce byly památky na území okresu Tábor postiženy několika živelnými pohromami – nejhorší byl požár zámku Vodice, kde shořela celá střecha a byly poškozeny stropy i interiéry místností pod nimi. Díky mimořádné finanční pomoci Ministerstva kultury i Krajského úřadu byly opraveny stropy a zhotoven nový krov. Bohužel na střešní krytinu už prostředky nezbyly a zámek zůstal na zimu odkrytý.

Další pohromou bylo zřícení věžičky a poškození části střechy větrem na zámku v Mladé Vožici, který je významnou barokní památkou. Bohužel je již řadu let bez využití a jeho stav je velmi špatný. Zde byla tato havárie již opravena a střecha zakryta, ale k obnově věžičky zatím nedošlo. Naštěstí získal v loňském roce zámek nový majitel, který má již větší zájem na jeho opravě i rehabilitaci původního řešení.

Referát historických parků a zahrad

Ing. Marie Pavlátová, Ing. Marek Ehrlich

V jarních měsících jsme se zúčastnili dvou slavnostních a pro nás osobně i mimořádných akcí, na kterých byla představena veřejnosti nová publikace „Zahrady a parky jižních Čech“. V Praze byla kniha poprvé uvedena v březnu v rámci programu výstavy Praga Florea za účasti zástupců vydavatelů, Ing. Evy Voženílkové ze Společnosti pro zahradní a krajinářskou tvorbu o. s. a Dr. Jiřího Kopáčka ze společnosti Nebe s. r. o. v Českých Budějovicích. Křtu knihy se na naši žádost ujali Ing. Božena Pacáková-Hošťálková a Ing. arch. Otakar Kuča, Dr.Sc., kteří nám byli při přípravě knihy velkou oporou. Za tým spolupracovníků se zúčastnil také grafik Jiří Vašíček, který vtiskl knize velmi osobitou a půvabnou tvář. Mezi hosty byli přítomni kolegové z Prahy i některých regionů.

Pro jihočeské čtenáře byla kniha představena v polovině dubna při slavnostní akci pořádané v Jihočeském muzeu za účasti spoluautorů a sponzorů. Křtu knihy se ujal tentokrát hejtmán Jihočeského kraje RNDr. Jan Zahradník společně s Ing. Boženou Pacákovou–Hošťálkovou. Jihočeské prezentace se zúčastnil také fotograf Ing. Ladislav Pouzar, který připravil pro knihu většinu fotografií včetně velmi zajímavých leteckých záběrů. K příjemné atmosféře přispěla bohatá květinová výzdoba sálu, pohostění i hudební vystoupení skupiny Swing Trio Avalon.

Distribuci knihy zajišťuje Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu v Praze na adrese: Staropramenná 29, 150 00, Praha 5, tel./fax: 257 324 124 nebo e-mail: kancelar@szkt.cz.

V rámci prezentace historických parků a zahrad jsme se spolu s Ing. Jiřím Olšanem podíleli v první polovině roku na natáčení pořadu pro Český rozhlas 3 – Vltava „*Výlety s Vltavou*“. Pětidílný seriál o nejzajímavějších zahradách a parcích byl pozvánkou k jejich návštěvě před začátkem sezony. Představeny byly zámecká zahrada v Českém Krumlově, zámecký park v Třeboni s blízkým parkem u Schwarzenberské hrobky, zámecké parky na Hluboké a ve Štětkně a zahrada Benešovy vily v Sezimově Ústí. Pořad následně uvedla i regionální stanice ČRo České Budějovice.

Ve druhé polovině května jsme přivítali v jižních Čechách zástupce Svazu soukromých zahrad a nájemníků z Londýna a jeho okolí. Navštívili jsme s nimi řadu zámeckých areálů, jako např. Hlubokou, Č. Krumlov, Kratochvíli, Orlík a Červený Dvůr, kde projevíli hosté značný zájem o nově instalovanou naučnou stezku v krajinářském parku.

Koncem měsíce září jsme měli příležitost provést jihočeskou krajinou odborníky z Vídně zaměřené na studium historicky utvářené krajiny. S nimi jsme navštívili Orlicko, Hlubocko, Novohradsko a Třeboňsko. Účastníci exkurze projevíli velký zájem o problematiku praktické ochrany krajiny. Rozsáhlé diskuse probíhaly zejména na Hlubocku a Třeboňsku, kde se zástupci samosprávy již léta brání památkové ochraně nejceněnějších částí mimořádně dochované kulturní krajiny. Ochrana třeboňské krajiny je do značné míry zajišťována v rámci CHKO Třeboňsko. Hlubocká krajina a její identita jsou bohužel stále více ohrožovány silícím tlakem samosprávy zajistit v území nadregionální vybavenost, v lokalitě blízké krajskému městu značně stoupá stavební aktivita.

V okrese Písek patřila k větším a dobře zajištěným akcím obnova cestní sítě v krajinářském parku v areálu domova důchodců v Drhovli. Akce byla fi-

nančně podpořena z grantu *Nemovitě kulturní památky* zajišťovaného Jihočeským krajem. V parku byl obnoven základní procházkový okruh, který byl doplněn pohodlnými lavičkami. Součástí prací byla také regenerace travnatých ploch, při níž došlo k odstranění pařezů a modelaci terénu. Po předchozí regeneraci porostů byl park předán obyvatelům domova k bezpečnému užívání.

Rovněž v Kestřanech v areálu tvrzí se díky novému majiteli Horní tvrze započalo s úpravou a čištěním ploch v bezprostředním okolí. Prostor bývalého vodního příkopu a přilehlé plochy byly vyčištěny od náletových dřevin a plevelných keřů a návštěvníci, kteří na jaře zavítají do areálu tvrzí, už budou moci obdivovat také usazení objektů v terénu a jeho členitost.

Na Strakonicku v Čekanovicích byla zahájena regenerace jižní části krajinářského parku asanační probírkou porostu, ze kterého byly odstraněny havarijní a nemocné smrky vysazené zde před 130 lety ve velmi hustém sponu. Cílem je rehabilitace původně rozvolněné a otevřené části parku, kde bude obnoven slunný palouk s okrajovou procházkovou cestou.

Původní listnaté dřeviny zůstaly zachovány a vytvoří základ porostu, který bude doplněn novou výsadbou.

Zámek Červená Lhota je jedním z turisticky velmi přitažlivých míst jižních Čech. Součástí romantického sídla je kromě populárního zámku uprostřed vodní hladiny také zámecký park a zahrady na ostrově. Stav některých těchto míst vyžaduje urychlenou nápravu, proto započal NPÚ s postupnou obnovou areálu. Jako první byl připraven projekt obnovy zahrad na ostrově. Přerostlé jehličnany a zarostlé skály neumožňují původní uplatnění budovy zámku jako romantické dominanty na skalnatém ostrově, s podnoží pravidelného vzoru květinové zahrady – tzv. giardinetta. Realizace první etapy je připravena na jaro 2006. Následně bude dosazena zadní část parku poškozená kůrovcovou kalamitou, obnovena cestní síť v krajinářském parku a upravena plocha pod kaplí, novodobě upravená jako jezírko s vodotryskem.

V zámeckém parku na Hluboké byly v závěru roku provedeny zdravotní a pěstební probírky svahových porostů kolem zámku. Strmé svahy jsou velmi obtížně přístupné, proto byla jejich pravidelná údržba v minulých desetiletích téměř nulová. Náletové stromy se vytahují do výšky, porosty jsou nestabilní vůči větru a polomům, jsou poškozovány kvalitní kosterní dřeviny. Po odstranění nejhorších havárií v minulých letech pokračovala nyní další etapa zásahu k dosažení dlouhodobě funkčního různověkého porostu, který tvoří kulisu pohledům na monu-

mentální budovu krajinné dominanty zámku. Byly uvolněny perspektivní dřeviny, odstraněny nežádoucí nálety, nemocné a nebezpečné stromy. Mimo jiné tak postupně dojde i k částečné obnově pohledového uplatnění zámku v souladu s historickými vyobrazeními, jak odpovídá umělecké představě původních majitelů v duchu novogotické přestavby zámku.

V závěru roku 2003 byl veřejnosti zpřístupněn unikátní krajinářský park v Červeném Dvoře u Českého Krumlova. Během roku 2004 započala příprava na zřízení naučné stezky v zámeckém parku, která byla slavnostně otevřena 28. června 2005. Trasa o délce 2,4 km má 14 zastavení s texty v českém a anglickém jazyce, které návštěvníky seznámí s historií areálu, kompozicí parku i jeho přírodními hodnotami. Tabule jsou vybaveny bohatým obrazovým doprovodem s použitím archivních plánů, fotografií i historických vyobrazení. Větší část textů i obrazového doprovodu připravili zástupci NPÚ (Ing. M. Pavlátová, Ing. M. Ehrlich, Mgr. K. Cichrová), dále se odborně i finančně podílela Správa CHKO Blanský les a správce areálu Psychiatrická léčebna Červený Dvůr, grafickou úpravu provedla Tiskárna FOP Černá v Pošumaví. Souběžně s naučnou stezkou byl pro návštěvníky vydán i tištěný průvodce – skládačka, která je k dispozici v místě i v okolních informačních centrech.

Územní plánování

Ing. arch. Václav Bouška

V roce 2005 byl dokončen projekt pokrytí Jihočeského kraje územně plánovací dokumentací VÚC v katastrálním uspořádání bývalých okresů (př. ÚPN VÚC Českobudějovicka, Českokrumlovská, Jindřichohradecká, Prachatická, Písecká-Strakonická a Tábořská).

V letošním roce pokračovaly projekční práce na státním úkolu, územním plánu VÚC Jihočeského kraje konceptem řešení, který bude projednáván začátkem roku 2006.

Na přípravě všech těchto dokumentů participoval náš ústav ať již formou konzultací, nebo odbornou pomocí a poskytnutím historických podkladů (archiválií, ikonografií apod.).

Ke každému stupni bylo vydáno stanovisko z hlediska památkové péče a ochrany kulturních a krajinných hodnot.

V průběhu roku byla předložena k posouzení z hlediska památkové péče na NPÚ v Českých Budějovicích veškerá ÚPD (ve všech stupních přípravy), zpracovávaná v kraji. Za zmínku stojí z hlediska historického urbanismu návrh regulačního plánu MPR Slavonice a příprava regulačního plánu obnovy Rybářské ulice v MPR Český Krumlov a další.

Plán zásad památkové ochrany a zhodnocení

V letošním roce byly dokončeny práce na PZPO MPR Prachatice, zpracovaný dodavatelsky Atelierem Domus z Českých Budějovic za metodického vedení NPÚ, který bude mimo jiné sloužit jako územně technický podklad pro zpracování územního plánu města a regulačního plánu MPR.

Další plán zásad památkové ochrany v MPR, který byl v roce 2005 ve fázi rozpracování prezentován, je zajišťován pro město Třeboň.

Pro VPR byl zpracován vzorový POZ pro obec pokrytou statutem ochrany UNESCO – Holašovice. Z tohoto plánu vycházel Metodický pokyn MK ČR pro zpracování POZ území památkové rezervace nebo památkové zóny vesnického typu (vydán MK pod čj. 3162/2004).

V letošním roce byl v intencích zmíněné metodiky dokončen plán zásad památkové ochrany pro VPR Vlatiboř a zahájeny práce na PZPO VPR Záluží u Vlastiboře.

Pro následující rok je připraveno dokončení PZPO Třeboň, Záluží u Vlastiboře a zahájení prací pro MPR České Budějovice, VPR Plástovice a Záboří.

Oddělení archeologických památek

Mgr. Jiří Havlice

Hlavní náplní práce oddělení byl i v roce 2005 výkon archeologické památkové péče, který zahrnuje jak odbornou a metodickou činnost v památkových rezervacích a zónách, na archeologických nemovitých památkách a územích s archeologickými nálezy, tak provádění vlastních terénních archeologických výzkumů. Ve smyslu ustanovení zákona č. 20/1987 Sb. bylo vydáno celkem 659 odborných vyjádření k různým stupňům stavebního řízení a k územním plánům. Pracovníci oddělení se pravidelně účastnili zasedání Jihočeské archeologické komise (JAK), jejímž hlavním úkolem je koordinace provádění archeologických výzkumů na území Jihočeského kraje a jejímiž členy jsou zástupci všech organizací oprávněných k provádění těchto výzkumů.

Záchranné archeologické výzkumy (ZAV) realizované naším pracovištěm, které byly výhradně záchranného charakteru, se jako obvykle soustředily především na objekty ve správě NPÚ, vedle nich pak proběhlo několik výzkumů investorských:

- SHZ Landštejn – další sezona výzkumu pod donjonem v prostoru parkánu (vedoucí výzkumu Mgr. P. Červák)
- SHZ Český Krumlov – výzkum v interiéru zámecké kovárny a na přilehlých plochách prvního nádvoří (vedoucí výzkumu Mgr. J. Havlice)

• Klášter Zlatá Koruna – liniové výkopy na zahradě jižně od velkého konventu a v dílně konvršů (vedoucí výzkumu Mgr. J. Havlice)

• České Budějovice – bývalý dominikánský klášter, výzkum studny v rajsém dvoře (vedoucí výzkumu Mgr. P. Červák)

• České Budějovice – výzkum v přízemí a sklepech rekonstruovaného domu čp. 32 na náměstí Přemysla Otakara II. (vedoucí výzkumu Mgr. P. Červák)

• Rožmberk – výzkum přízemí domu čp. 88 (vedoucí výzkumu Mgr. J. Havlice)

Kromě vlastních terénních akcí pokračovalo zpracování archeologického materiálu ze starších výzkumů, zejména početných nálezových souborů z hradů Landštejna a Vítkova Kamene. Z nálezů zaslaných k odborné konzervaci byly zpět do depozitáře zařazeny unikátní fragmenty středověké textilie z Vítkova Kamene.

Archeologické oddělení dále zajišťovalo rozdělení financí z Programu podpory záchranných archeolo-

gických výzkumů, z něhož jsou hrazeny výzkumy, které nemá ze zákona povinnost financovat sám stavebník z vlastních zdrojů. Protože odborným garantem těchto výzkumů je přímo územní odborné pracoviště NPÚ v Českých Budějovicích, byla na každou z akcí uzavřena jak dohoda se stavebníkem, při jehož činnosti vznikla nutnost archeologického výzkumu, tak smlouva s příslušnou organizací tento výzkum provádějící. O rozdělení financí na jednotlivé akce rozhoduje komise ředitele NPÚ v Českých Budějovicích, zasedající několikrát do roka. Oproti roku 2004 došlo k podstatným změnám v okruhu osob oprávněných z programu PPZAV čerpat finance. Vzhledem k změněnému výkladu § 22 zákona č. 20/1987 Sb. byly z programu zcela vyloučeny právnické osoby a podporu nadále mohou získat pouze fyzické osoby. S touto změnou souvisí též výrazné snížení přidělených finančních prostředků, které oproti 1 100 000 Kč z roku 2004 poklesly na pouhých 420 000 Kč. Do Programu podpory záchranných archeologických výzkumů bylo v roce 2005 zařazeno celkem osm akcí, při jejichž financování byla přidělená částka zcela vyčerpána (viz tabulka).

OKRES	KATASTR	AKCE	ČÁSTKA
ČB	Hluboká nad Vltavou	stavba RD	25 000
PI	Nová Ves - Čížová	stavba RD	10 000
PI	Osek	stavba RD	30 000
ST	Kalenice	rekonstrukce tvrže	25 000
ST	Katovice	stavba RD	30 000
PT	Libotyně	stavba RD	45 000
JH	Pomezí	rekonstrukce kostela	155 000
JH	Landštejn	oprava hradu	100 000
			420 000

Pokud nebyla pracovní kapacita oddělení vytížena prováděním archeologických výzkumů, pokračovalo v průběhu celého roku získávání podkladů a zpracování karet reidentifikace archeologických nemovitých památek. Zpracováním zbývajících 29 lokalit byla dokončena reidentifikace okresu České Budějovice a dokumentací dalších 8 archeologických památek byla zahájena práce na okrese Český Krumlov. Jako obvykle se vyskytl určitý zlomek památek, které se v terénu nepodařilo spolehlivě identifikovat, jejich dohledání bude řešeno na jaře roku 2006 posíleným týmem archeologů. Vedlejší, avšak značně pozitivním přínosem terénní části reidentifikace jsou objevy nových archeologických lokalit, loňského roku tak byla objevena dvě dosud neznámá mohylová pohřebiště v k. ú. Dobřejovice u Hosína v okrese České Budějovice.

Pracovníci oddělení se v loňském roce zúčastnili několika odborných konferencí a seminářů. Ve dnech 8.–10. dubna to byla konference Dějiny staveb konaná v západočeských Nečtinách, dále pak mezinárodní kastelologická konference *Castrum bene* s hlavním tématem Hrad a staveníště, která proběhla v termínu 30. 5. až 3. 6. na zámku Hrubá Skála v Českém ráji. Na výroční schůzi jihočeské pobočky České archeologické společnosti (ČAS) byl přednesen příspěvek „Výsledky archeologického výzkumu na hradě Vítkův Kámen“ (Mgr. J. Havlice). V listopadu pak na ústředním pracovišti NPÚ proběhl odborný seminář „Archeologie v Národním památkovém ústavu – ano, ale jak?“, jehož cílem bylo dopracování Metodického pokynu hlavního konzervátora NPÚ určeného pro odbory památkové péče krajských úřadů a obcí s rozšířenou působností.

Zpráva o činnosti oddělení P 2 (památek malířství, sochařství a uměleckých řemesel) a referátu interiérových instalací

Mgr. Petr Pavelec – Mgr. Martin Gaži

Oddělení P2 zajišťuje odbornou, metodickou a organizační činnost v oblasti dokumentace, výzkumu, restaurování a prezentace památek sochařství, malířství a užitého umění ve správě územního odborného pracoviště v Českých Budějovicích, v majetku církví i jiných subjektů na území Jihočeského kraje. Tuto agendu si členové oddělení mezi sebou dělají podle oborů i územních celků v hranicích někdejších okresů.

- Mgr. Petr PAVELEC, vedoucí oddělení, agenda v oborech: nástěnná malba, sgrafita, kamenosochařská a štukatérská díla, historické omítky.
- Mgr. Kateřina CICHROVÁ, koordinátorka Programu restaurování movitých kulturních památek na území Jihočeského kraje; agenda v oborech: historický textil, užité umění s výjimkou kovů, restaurování movitých kulturních památek mimo správu NPÚ v okrese České Budějovice.
- Mgr. Martin GAŽI, agenda v oborech: výtvarně řešené dřevěné stavební prvky, sochařská díla ze dřeva, hudební nástroje, movité památky mimo správu NPÚ v okrese Písek a částech okresů Prachatice, Tábor a Strakonice.
- PhDr. Ludmila OURODOVÁ, agenda v oborech: závěsné obrazy, grafika, movité památky mimo správu NPÚ v okrese Český Krumlov a částech okresů Prachatice a Tábor.
- Mgr. Zuzana VAVERKOVÁ, agenda v oborech: zbraně, kovy, movité památky mimo správu NPÚ v okresech Jindřichův Hradec a Strakonice.

K nejdůležitějším akcím restaurování nemovitých kulturních památek patřilo v roce 2005 mimo jiné restaurování severní fasády horního hradu SHZ Český Krumlov, restaurování renesančních nástěnných maleb a polychromovaných štuků v interiéru vily SZ Kratochvíle, restaurování barokních nástěnných maleb v interiérech někdejší jezuitské koleje v Jindřichově Hradci, restaurování a rekonstrukce sgrafitové fasády domu čp. 517 ve Slavonicích či restaurování

dřevěného obložení v interiéru čítárny SZ Hluboká. Mezi movitými památkami a mobiliárními vybavami objektů upozorníme na restaurování stall v interiéru kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Zlaté Koruně, bočních oltářů a dalšího vybavení klášterního kostela Navštívení Panny Marie v Milevsku (PI), postupné zásahy na vybavení ambitových kaplí poutního areálu v Sepekově (PI), oltáře v kapli Nejsvětější Trojice při SZ Červená Lhota, bočního oltáře sv. Kříže ve Slavonicích (JH), hlavního oltáře a kazatelny v Chýnově (TA), obrazového cyklu ze Starého zákona, života Panny Marie, sv. Jana Nepomuckého v ambitech poutního kostela v Klokotech (TA), ústředního obrazu hlavního oltáře v klášterním kostele v Třeboni (JH), Maulbertschova obrazu z hlavního oltáře kostela sv. Jana Nepomuckého v Českých Budějovicích, oltářního obrazu Panny Marie Bolestné v ambitech poutního kostela v Římově (CB), empírového lustru a papírových tapet s motivem fiktivní orientální zahrady (financováno ze sponzorského daru britského Headley Trust) v interiéru zámku Červený Dvůr (CK), tapiserie „Stvoření koně“ z cyklu „Jezdecká škola“ či tzv. lovecké knihy (obě ze sbírek SZ Hluboká).

Součástí oddělení P 2 je také Referát interiérových instalací, jehož úkolem je tvorba expozic a instalací na objektech ve správě NPÚ ÚOP ČB. Referát rovněž působí jako metodický poradce pro interiérové úpravy a expozice v objektech spravovaných církví nebo jinými vlastníky. V roce 2005 pokračovaly přípravy nové expozice SZ Kratochvíle a nové prohlídkové trasy na SZ Hluboká. Dokončena byla druhá prohlídková trasa v interiérech SH Nové Hradky. V rámci odborné spolupráce se členové referátu podíleli i na dalších menších úpravách prohlídkových tras objektů ve správě NPÚ ČB.

Členové oddělení se aktivně podílejí na institucionálních projektech vědy a výzkumu (Mgr. Cichrová; Mgr. Gaži, PhDr. Ourodová).

Již tradičně oddělení P2 zajišťuje nemalou část výuky předmětu „Památková péče“ na Historickém ústavu Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Mgr. Kateřina Cichrová vyučuje tamtéž kurs dějin užitého umění.

Program restaurování movitých kulturních památek – jižní Čechy 2005

obec	lokalizace	památky	vlastnictví	příspěvek
Brloh	kostel sv. Šimona a Judy	varhany	církev římskokatolická	225 000
Dačice	kostel sv. Vavřince	cínová křtitelnice	církev římskokatolická	95 000
Hluboká	státní zámek	tapiserie „Stvoření koně“	stát	425 000
Kestřany	kostel sv. Kateřiny	boční oltáře sv. Josefa a sv. Jana Křtitele	církev římskokatolická	135 000
Klokoty-Tábor	areál kostela Panny Marie	dva lunetové obrazy	církev římskokatolická	140 000
Milevsko	kostel Navštívení Panny Marie	boční oltáře sv. Norberta a Narození Páně	církev římskokatolická	240 000
Netolice	kostel sv. Václava	varhany	církev římskokatolická	295 000
Sepekov	areál kostela Jména Panny Marie	oltáře sv. Norberta a sv. Augustina	církev římskokatolická	260 000
Zlatá Koruna	kostel Nanebevzetí P. Marie	chórové lavice	stát	450 000

Semináře, konference a pracovní dílny organizované a spoluorganizované NPÚ ÚOP ČB

- „Kulturní dědictví a vzdělávání“ – pracovní dílna, SZ Třeboň 10.–11. 11. 2005 (Mgr. Kateřina CICHROVÁ v součinnosti s NPÚ ÚP Praha).
- „Zazimování prohlídkových tras“ – pracovní dílna, SZ Český Krumlov, březen 2005, (PhDr. Stanislava Slavková s pracovníky SHZ Mgr. Kateřina CICHROVÁ v součinnosti s NPÚ ÚP Praha)

Účast na konferencích, seminářích a pracovních dílnách

- Mgr. Kateřina CICHROVÁ, „Svět barokního divadla“ – mezinárodní vědecká konference, Český Krumlov 3.–4. 6. 2005, příspěvek: *Ikonografické a reálné prameny ke studiu barokních divadelních kostýmů.*
- Mgr. Kateřina CICHROVÁ, „Péče o textilní sbírky“ – muzeologický seminář, Brno 6.–7. 6. 2005, příspěvek: *Kolekce divadelních kostýmů na zámku v Českém Krumlově – preventivní péče a restaurování.*
- Mgr. Kateřina CICHROVÁ, Mezinárodní konference o kulturním dědictví ENHHO, Klaipėda (Litva) 16.–18. 9. 2005, posterová prezentace *Zámek a park Červený Dvůr – revitalizace pro pacienty a veřejnost.*
- Mgr. Kateřina CICHROVÁ, Seminář sdružení správců památkových objektů, Telč 25. 10. 2005, přednáška *Preventivní péče o sbírkové fondy.*
- Mgr. Kateřina CICHROVÁ, „Kulturní dědictví a vzdělávání“ – pracovní dílna, Třeboň 10.–11. 11. 2005, 2 příspěvky: *Prezentace zahrad a parků ve Velké Británii, Didaktický program pro park v Červeném Dvoře.*
- Mgr. Martin GAŽL, „Kulturní památky v zrkadle archivních pramenů“ – mezinárodní vědecká konference, Častá – Píla (Slovensko) 10.–12. 5. 2005,

příspěvek: *Imagines sacrae, sed restauratae. K praktickému využití historických dokladů o náboženské účtě.*

- Mgr. Martin GAŽL, „Kulturní dědictví a vzdělávání“ – pracovní dílna, Třeboň 10.–11. 11. 2005, 2 příspěvky: *Netradiční prezentace nástěnné malby Posledního soudu v kostele sv. Petra a Pavla ve Starých Prachaticích; Prezentáční programy pro děti a mládež na zámku Wilanów (Polsko).*
- PhDr. Ludmila OURODOVÁ, „Plaský klášter a jeho minulý a současný přínos pro kulturní dějiny, vědecká konference, Plasy – Mariánská Týnice 11.–13. 5. 2005, příspěvek: *K výzdobě cisterciáckého kláštera ve Zlaté Koruně (Několik poznámek k instalaci obrazů v nové prohlídkové trase v klášteře Zlatá Koruna).*
- PhDr. Ludmila OURODOVÁ, „Kulturní dědictví a vzdělávání“ – pracovní dílna, Třeboň 10.–11. 11. 2005, příspěvek: *Didaktický program „Za cechy a řemesly v Netolicích“.*

Publikační, výstavní a další prezentační činnost Články a studie

- Kateřina CICHROVÁ (spoluautorka), *Reinstalace klasicistních pokojů na zámku v Českém Krumlově*, Zprávy památkové péče 65, 2005, č. 2, s. 144–149.
- Kateřina CICHROVÁ (spoluautorka), *Historický textil v interiérech a sbírkách hradů a zámků*, Zprávy památkové péče 65, 2005, č. 2, s. 185.
- Kateřina CICHROVÁ (spoluautorka), *Červený Dvůr – soužití kulturní památky a psychiatrické léčebny*, Zprávy památkové péče 65, 2005, č. 4, s. 328–333.
- Martin GAŽL, *Imagines sacrae, sed restauratae. K praktickému využití historických dokladů o náboženské účtě*, Monumentorum tutela 16, 2005, s. 97–106.

Martin GAŽI, *Huertovský (v)klad. K interiérovému vybavení píseckého kostela Narození Panny Marie v první polovině 17. století*, Muzejní a vlastivědná práce / Časopis společnosti přátel starožitností 43/11, 2005, č. 2, s. 65–74.

Martin GAŽI, *K hierarchii mariánské úcty na počátku 18. století. Přemítání na okraj souvislostí zemských a prácheňských*, in: 300 let poutního kostela Jména Panny Marie na Lomci, Vodňany 2005, s. 93–102.

Martin GAŽI, *Hercynský hvozd: Končiny literární I – II*, Souvislosti. Revue pro literaturu a kulturu 16, 2005, č. 2–3, s. 118–132, 114–132.

Martin GAŽI, *„Ich gehe durch den alten Wald“ aneb Proč Urzidil a proč jeho šumavské texty*, in: Johannes Urzidil: Jdu starým lesem - Ich gehe durch den alten Wald (ed. M. Gaži), České Budějovice 2005, s. 120–127.

Martin GAŽI, *Zmizelé Sudety / Das verschwundene Sudetenland* (Petr Mikšíček – Matěj Spurný – Ondřej Matějka – Susanne Zetsch /edd./), recenze, Dějiny a současnost 27, 2005, č. 4, s. 44.

Ludmila OURODOVÁ, *Prachatice. Průvodce kostelem sv. Jakuba*, Prachatice 2005.

Ludmila OURODOVÁ, *Neznámý obraz eggenberského malíře Ignáce Zachariáše Vojáka*, Zprávy památkové péče 65, 2005, č. 4, s. 323–327.

Ludmila OURODOVÁ, *K výzdobě cisterciáckého kláštera ve Zlaté Koruně. Několik poznámek k instalaci obrazů v nové prohlídkové trase*, Plaský klášter a jeho minulý a současný přínos pro kulturní dějiny, Plasy – Mariánská Týnice 2005, s. 173–178.

Ludmila HRONKOVÁ-OURODOVÁ, *Proměna mariánských poutí v jižních Čechách ve 20. století*, in: 300 let poutního kostela Jména Panny Marie na Lomci, Vodňany 2005, s. 65–78.

Petr PAVELEC, *Poutní místo Kájov. Stručný průvodce*, České Budějovice 2005, vlastním nákladem.

Petr PAVELEC, *Stručná rekapitulace restaurování sgrafit ve Slavonicích*, Zprávy památkové péče 65, 2005, č. 3, s. 258.

Petr PAVELEC, *Nástěnné malby na průčelí Nového purkrabství zámku v Českém Krumlově*, Zprávy památkové péče 65, 2005, č. 6, s. 473–482.

Výstavy

Výstava ke Dnům evropského kulturního dědictví „Křest jako symbol znovuzrození v uměleckém řemesle a výtvarném umění“, Radniční síň České Budějovice 5. 9. – 25. 9. 2005 (Mgr. Zuzana VAVERKOVÁ a PhDr. Ludmila OURODOVÁ v součinnosti se statutárním městem České Budějovice).

Výstava fotografií „Barokní divadlo v Českém Krumlově“, Lorient (Francie) 17.–20. 10. 2005 (Mgr. Kateřina CICHROVÁ ve spolupráci s Nadací barokního divadla v Č. Krumlově v rámci dnů jihočeské kultury v Lorientu).

Pedagogická a přednášková činnost

Mgr. Kateřina CICHROVÁ, Mgr. Martin GAŽI, PhDr. Ludmila OURODOVÁ, Mgr. Petr PAVELEC, Mgr. Zuzana VAVERKOVÁ – přednášky z dějin památkové péče, restaurování a prezentace kulturních památek (Historický ústav Jihočeské univerzity České Budějovice, obor kulturní historie)

Mgr. Kateřina CICHROVÁ – přednášky z oboru dějin užitého umění (Historický ústav Jihočeské univerzity České Budějovice, obor kulturní historie)

Mgr. Petr PAVELEC – Historie a metodologie restaurování sgrafit (Škola restaurování uměleckých děl sochařských – AVU Praha)

Účast v komisích, společnostech, vědeckých, redakčních a dalších radách

Mgr. Kateřina CICHROVÁ – členka Komise pro restaurování MK ČR, Komise pro Program restaurování movitých kulturních památek MK ČR, Nákupní komise Jihočeského muzea v Českých Budějovicích

Mgr. Martin GAŽI – člen přípravného výboru konference „Klášter Zlatá Koruna: dějiny – památky – lidé“ a redakční rady sborníku příspěvků z této konference (výkonný redaktor)

Odbor evidence a dokumentace

Činnost odboru evidence a dokumentace v roce 2005 plynule navázala na úkoly plněné v předchozích letech.

Hlavní činnosti celého odboru v roce 2004 vycházely především z naplňování dlouhodobých úkolů stanovených zákonem č. 20/87 Sb. o státní památkové péči, vládním usnesením č. 285/96 o Integrovaném systému ochrany movitého kulturního dědictví a vládní Konceptí účinnější péče o památkový fond do roku 2005, zahrnující mimo jiné úkol obnovené identifikace nemovitých památek a základní evidenci mobiliářů.

Základní evidence mobiliárního fondu

Již několik let se práce na základní evidenci soustřeďuje na dva největší a dosud nedokončené objekty – Český Krumlov a Hlubokou. V roce 2005 pokračovaly práce i na dalších objektech, kde byly do evidence zařazeny a zpracovávány především vícenálezy zjištěné při inventurách, nákupy předmětů kulturní hodnoty, odkazy, převody a dary. Práce byla soustředěna také na dva relativně nové objekty – Nové Hrady a Zlatou Korunu.

Postup prací v roce 2005 provázely některé významné organizační změny. Zpracování karet probíhalo podle nově schválené metodiky, na jejíž tvorbě se pracovníci odboru aktivně podíleli. Součástí metodiky bylo mimo jiné i určení programu CastIS jako jediného softwaru pro vedení a zpracování základní evidence v rámci celé ČR. V průběhu tvorby a schvalování nové metodiky však byla uznána procentuální výše naplnění programu ZEM, užívaného na našem pracovišti, a byla nám udělena výjimka, na základě které můžeme karty základní evidence dokončit v programu ZEM. Současně však budou data postupně dokončovaných či již hotových objektů předávány dodavatelské firmě CastIS pro provedení převodu dat. Z hlediska obsahových změn evidenčního listu je nejvýznamnější metodickou změnou úprava, doplnění a přestrukturování hesláře ZE, zavádějící některé nové druhové skupiny, jiné dosud užívané skupiny zanikají (např. kovy, sklo, keramika). Úpravy hesláře bylo proto nezbytné promítnout i do programu ZEM. Nejvýznamnější organizační změnou v úkolu základní evidence byla však skutečnost, že většina prováděných prací byla od počátku roku 2005 zařazena jako součást jednoho z nově zpracovaných a schválených výzkumných záměrů NPÚ, projektovaných na období let 2005 – 2011.

Hrad a zámek Český Krumlov

Na zámku probíhala periodická inventura mobiliáře a veškeré činnosti, spojené se základní evidencí se zaměřily na řešení problémových skupin mobiliáře. U předmětů se dohledávala inventární čísla a předměty byly viditelně označovány papírovými štítky pro rychlou orientaci v depozitářích. Součástí inventurního protokolu je také seznam vícenálezů a kopií mobiliárních předmětů, tedy předměty, které přibýly do fondu zámku od poslední inventarizace. Na tyto předměty byly zhotoveny karty ZE a pořízeny fotografie (cca 300 ks).

Dále se pokračovalo v přepisování karet ZE do programu ZEM, psaly se karty ZE u předmětů, které karty doposud neměly (200 ks), a pořizovala se fotodokumentace u předmětů, které nebyly dosud vyfotografovány (400 záběrů).

Proběhla kontrola problematického fondu koňských postrojů, kde byly karty upřesňovány a dopisovány, nezaevidované předměty byly zapsány do vícenálezů (cca 200 ks).

V zimním období se pokračovalo ve zpracování grafik, které jsou uloženy v knihovně a zatím nejsou zaevidovány. Grafiky byly převáženy do temperované místnosti na správě zámku, byla provedena kontrola se stávající nepřesnou evidencí a opravené a doplněné karty byly ukládány do programu ZEM (1 300 ks).

Zámek Hluboká nad Vltavou

V roce 2005 byl zpracováván rozsáhlý soubor přírodnin (zejména parohů), s jejichž kontrolou bylo započato již na podzim roku 2004. V zimním a jarním období probíhala revize ve druhém poschodí zámku na chodbě u Zelených a na Svinském plácku, dále pak v přízemí v loveckém a kuřáckém salonu a v dílně u Urbana, tedy v relativně teplých místnostech zámku. V létě 2005 byly zkontrolovány přírodniny v pokojích druhého patra, na Podskalské chodbě, v zámeckém depozitáři v Červené věži a ve Zvonici. V posledně jmenovaných prostorách se nacházely přírodniny ve velmi špatném stavu, značně zaprášené, často i rozlámané nebo torzovité, proto zde byla průběžně dohledávána inventární čísla.

V závěru roku byly zkontrolovány parohy na schodišti v Hlavní věži. Velkým problémem nejen tady, ale téměř ve všech prostorách zámku, byla nedostupnost předmětů, proto bylo třeba soustavné spolupráce s údržbou zámku, což se však ne vždy podařilo časově sladit. V případě parohů v Hlavní věži bylo nutno dokonce povolat příslušnou firmu, jejíž pracovníci byli způsobilí pracovat ve velkých výškách a špatně dostupném terénu.

Podobně jako u předešlých souborů bylo nezbytné dohledávat chybějící nebo špatně čitelná inventární čísla na předmětech a opravovat chybná číselná označení. Chybně očíslované přírodniny byly prozatím označeny b. č. (tj. bez čísla) a budou očíslovány v další části revize. Ukazuje se, že je rovněž problematické očíslování štítků s vícečetnými přírodninami, proto bylo jejich zpracování přesunuto rovněž do další závěrečné etapy.

Štítky a parohy byly nejen zkontrolovány a popisy doplněny, dle potřeby správně očíslovány, ale soustavně bylo prováděno jejich očištění od nánosů letitého prachu.

V roce 2006 nastane nejtěžší fáze práce se souborem přírodnin, kdy bude nutné se ke všem nezařazeným vrátit a dohledávat, do kterého souboru patří, vyřešit problémy s očíslováním vícečetných parohů na jednom štítku apod.

Současně probíhala i revize karet ZE a jejich doplňování (popis, technika zpracování, materiál, stav) na prohlídkové trase v prvním patře zámku. Byla dokončena kontrola předmětů v Čítárně, Hamiltonově salonu, knihovně a Ranním salonu.

Základní evidence na zámku Hluboké byla rovněž obohacena o expertizu nábytku od dr. Fronka z UMPRUM Praha.

Na prohlídkové trase se opravilo 600 karet základní evidence (veškeré údaje o předmětu i ZE byly zaneseny do rejstříků ZE), zpracovalo se cca 2 500 pří-

rodnin. Do programu ZEM se přepsalo 2 000 opravených karet, digitálně se vyfotografovalo 1 000 předmětů.

Zámek Červená Lhota

Zakoupen kovový stojan na květiny, ZE zpracována.

Zámek Dačice

Digitálně vyfotografováno a počítačově zpracováno 2 000 mobiliárních předmětů.

Dr. Suchomel vypracoval expertizu na cca 180 ks orientálních předmětů. Dr. Klimtová zpracovala expertizu na koberce ze zámku (40 ks), popisy byly následně přeneseny do karet základní evidence v PC.

Hrad a zámek Jindřichův Hradec

Ze zámku Hluboká byly na zámek v J. Hradci převedeny židle (28 ks), které původně na zámek J. Hradec patřily, dále byly koupeny dva předměty (postel, garnýž). Podařilo se zpracovat část makulářů na dosud nezpracované předměty převezené po restituci ze zámku Blatná a na předměty nakoupené pro zámek a zajistit jejich přepis do PC. Dr. Suchomel zpracoval expertizu na cca 50 ks orientálií – nové rozšířené poznatky byly přeneseny do karet základní evidence. Taktéž byla do karet základní evidence přepsána expertiza na 29 ks koberců od dr. Klimtové. Na zámku bylo zahájeno digitální fotografování předmětů, celkem se kompletně zpracovalo 1 500 ks fotografií, včetně počítačového zpracování.

Zámek Kratochvíle

Nákup nových předmětů – 19 ks (židle, křesla, postele, skříň apod.). Na část těchto předmětů ZE kompletně zpracována, dokončení na jaře 2006.

Hrad Nové Hradky

Dokončeno zpracování makulářů na objektu včetně nově nakoupených a získaných předmětů (pozůstatost) – 250 ks. Přepis do PC, zahájení digitálního fotografování mobiliárních předmětů – 500 záběrů. Vytvoření druhové řady podle nové metodiky, přidělení rejstříkových čísel (příprava na program Castis), přejmenování druhů v počítačové databázi, zahájení přečíslování předmětů podle nově přidělených inventárních čísel.

Zámek Třeboň

Nákup nových předmětů kulturní povahy – 18 ks. Na všechny tyto předměty zpracována základní evidence včetně fotodokumentace.

Klášter Zlatá Koruna

Dokončilo se zpracování ZE včetně fotodokumentace. Předměty zařazeny do nových druhových skupin, přejmenování druhů v počítačové databázi

a přidělení rejstříkových čísel (příprava na zpracování v programu Castis), přepis do PC a kompletní vytištění tvrdých karet, bylo zahájeno lepení fotografií. Zpracovány byly i karty na kopie (89 ks), budou se fotografovat na jaře 2006.

ISO

Rozsahem činností stojí na předním místě naplňování integrovaného systému ochrany movitého kulturního dědictví (ISO). Stejně jako v předchozích letech je základem systému průběžné pořizování nové dokumentace církevních mobiliářů formou videodokumentace a fotodokumentace v podstatně širším záběru předmětů, než tomu bylo kdykoliv předtím.

I nadále byla pořizována videodokumentace jako doplněk k obrazové digitální fotodokumentaci. Videodokumentace byla ukládána odděleně od ostatních evidencí a fotoarchivů doposud na videokazetách S-VHS.

Koncem roku byl zakoupen externí DVD rekordér, aby mohly být videozáznamy ukládány a archivovány v roce 2006 a v letech následujících na média DVD-R+ - a v této podobě také předávány na pilotní pracoviště ISO (NPÚ Praha).

Od klasické fotodokumentace jsme přešli postupně k pořizování digitální fotodokumentace. Výhodou je, že můžeme dnes pořizovat téměř neomezené množství záběrů bez zvýšení finančních nároků a tyto záběry je možné ihned zkontrolovat a dále zpracovávat. Digitální obrazové soubory tvoří základní materiál pro následné naplňování centrální evidenční databáze ISO. Proto je důležitý přehledný popis záběrů a jejich přehledné uložení. V současné době archivujeme digitální obrazové soubory odděleně na médiích CD-R. Zároveň je na tato média zálohujeme.

V roce 2005 jsme zahájili zpracování obrazové dokumentace na platformě PC-Windows. Byl zakoupen počítač PC a pro případnou možnost převodu klasické fotodokumentace do digitální podoby i stolní skener.

Pokračovali jsme dále i v naplňování centrální databáze ISO v systému Macart Pro na počítači Apple. V září roku 2005 proběhlo na ústředním pracovišti NPÚ v Praze školení k provádění ISO v NPÚ a k nové aplikaci ArtGuard. Tento nový systém byl vytvořen pro potřeby evidence a dokumentace předmětů kulturní hodnoty a navazuje na předchozí systém Macart Pro. Principem nového programu je především možnost jeho provozování nejen na počítačích Apple, ale i na počítačích třídy PC. Nová verze ArtGuard byla rozeslána na jednotlivá územní pracoviště a nainstalována. Zároveň byla do ní převedena všechna data z programu Macart Pro.

V roce 2006 budeme pokračovat v naplňování této nové databáze na platformě PC.

Za rok 2005 přibyla do původního programu Macart Pro zpracovaná data farního kostela sv. Petra a Pavla v Bělčicích, okr. Strakonice, farního úřadu v Deštné, okr. J. Hradec a kostela Nanebevzetí P. Marie v Hrobech, okr. Tábor.

Nově byly za rok 2005 zdokumentovány a následně zpracovány tyto objekty:

Bechyně (TA) – depozitář nad sakristií kostela sv. Matěje (přecházelo z roku 2004)

Opařany (TA) – kostel sv. Františka Xaverského

Rataje (TA) – farní kostel Nejsvětější Trojice

Dobronice (TA) – filiální kostel Nanebevzetí P. Marie

Hodušín (TA) – farní kostel sv. Václava

Nadějkov (TA) – kostel Nejsvětější Trojice

Č. Krumlov – bývalý klášter minoritů

Celkem bylo za rok 2005 zdokumentováno 6 objektů, v nich 1 707 jednotlivých záběrů, natočeno 9 hodin stopáže na třech S-VHS kazetách – bez Č. Krumlova – bývalého kláštera minoritů – (pouze foto), digitální fotodokumentace byla pořízena na sedmi CD.

V rámci spolupráce s Biskupstvím českobudějovickým bylo námi předáno za rok 2005 celkem 9 CD s popisy jednotlivých předmětů.

Byly to tyto objekty:

Nový Kostelec (TA) – kostel Narození P. Marie

Dražice (TA) – kostel sv. Jana Křtitele

Sudoměřice u Bechyně (TA) – kostel Všech svatých

Malšice (TA) – kostel Nejsvětější Trojice

Klokoty (TA) – poutní kostel Nanebevzetí P. Marie

Bechyně (TA) – depozitář nad sakristií děkanského kostela sv. Matěje

Všechna naše zpracovaná data byla v září roku 2005 předána do centrálního archivu v Praze.

Prímou součástí systému ISO je úzká spolupráce v Policii ČR, založená na poskytování potřebných informací pro zahájení vyšetřování v případech trestné činnosti na předmětech kulturní hodnoty a zpětné nalezení místa původu u zadržovaných předmětů. V průběhu roku byla poskytnuta dokumentace k 10 zcizeným předmětům, k 36 předmětům bylo zpracováno vyjádření k výši škody

Rozsah činností vázaných na Policii ČR je však podstatně širší, počínaje naplňováním systému SEUD či poskytováním předběžných odhadů způsobené škody a součinností při celostátních pátracích akcích konče.

Reidentifikace

Stále větší podíl na činnosti odboru zaujímá reidentifikace nemovitých památek a vzhledem k termínu dokončení v roce 2007 musely být na úkor reidentifikace některé činnosti odboru omezovány, zejména prospekční činnost v terénu.

Reidentifikace nemovitých památek pokračovala v roce 2005 na území jižních Čech v odlišné podobě než v letech předchozích. Z časových důvodů jsme byli nuceni ustoupit od rozšířené podoby, přinášející kromě základních údajů požadovaných schválenou metodikou některé další informace o památkových objektech. Vyloučeny byly zejména rozsáhlé nově zpracované popisy jednotlivých objektů areálů. Za nezbytné však i nadále považujeme pořízení základní grafické dokumentace (pokud samozřejmě neexistuje v jiných pramenech), tj. zachycení dispozice s vyznačením základních konstrukčních prvků a schéma krovu, pořízení nové barevné fotodokumentace celého areálu památky. Za zcela vyloučené považujeme provést reidentifikaci bez návštěvy objektu pouze z mapových a dalších podkladů.

Do postupu a podoby výstupů REI se promítly i výsledky kontroly provedené na některých územních pracovištích ze strany MK ČR. Seznámili jsme se podrobně s nedostatky na územním odborném pracovišti v Brně a středních Čechách. Zjištěné chyby jsme rovněž průběžně konzultovali s ústředním pracovištěm. Nedostatky znamenaly vzít dosud zpracované materiály, provést jejich kontrolu a doplnění, zejména ve smyslu doplnění ochrany pozemků, na kterých památkové objekty stojí, a úpravy označení objektů v areálu. Tuto kontrolu jsme však provedli pouze na vybraném vzorku okresů Písek, České Budějovice a Tábor, abychom mohli alespoň část zpracovaných objektů předat ke kontrole a považovat je za dokončené. Materiály zpracované v předchozích letech, zejména památky na území JETE, zbývající část okresu Tábor a Písek, budou muset touto kontrolou ještě projít.

Předané materiály byly zkontrolovány ze strany ústředí a byl položen důraz na výstup v podobě nového evidenčního listu. Dosavadní výstupy REI zpracovávané na našem územním pracovišti měly podobu strukturovaného textu, který odrážel zpracováváný rozsah a který je rozsáhlejší a dle našeho názoru přehlednější než možnosti jednotlivých položek evidenčního listu. Vedli jsme proto diskusi s ústředním pracovištěm i MK ČR o potřebě tvorby nových evidenčních listů. Výsledkem konzultací byl kompromis založený na vytvoření zkráceného evidenčního listu, jehož přílohou je dosud zpracovaný text a „papírová“ katastrální mapa se zákresem hranic památky. Upravené texty a ukázka evidenčního

listu byla opět konzultována s ústředním pracovištěm. Na základě některých dalších připomínek jsme zadali převedení těchto objektů do podoby konečných evidenčních listů. Výstupy jsou v současné době připraveny k předání.

Souběžně probíhají intenzivní práce na nových objektech. V první polovině roku jsme využili konečně uzavřenou smlouvu s Biskupstvím českobudějovickým a provedli reidentifikaci církevních objektů v okrese Tábor. Od května se hlavní těžiště prací přesunulo do MPR Český Krumlov (356 objektů) s aplikací zkrácené podoby výstupů. V současné době intenzivně probíhají terénní práce, jejich zpracování proběhne v zimních měsících. S využitím účelových prostředků jsou do prací zapojeni i někteří externí spolupracovníci. Externistům bylo zadáno zpracování řádově 70 nemovitých památek nalézajících se na území blatských vesnic. V okrese Č. Budějovice bude takto zpracováno více než 60 objektů, zahájeno bylo zpracování okresu Prachatice zadáním objektů na území měst Vimperk, Čkyně a Vlachovo Březí.

Po provedené ministerské kontrole výstupů na některých územních pracovištích jsme očekávali svolání celostátní porady, která by provedené kontroly vyhodnotila a určila s konečnou platností definitivní minimální podobu výstupů jak po obsahové, tak formální stránce, abychom se nemuseli neustále vracet k již zpracovaným územím a dále neprohlubovali časový deficit. Konzultací s dalšími pracovišti jsme došli k závěru, že výsledky kontrol nejsou dostatečně obecně známé a nejednotnost v obsahovém i formálním zpracování nadále přetrvává včetně některých, dle našeho názoru, zásadních bodů (například otázka podlomení, ochrany pozemků, vyjádření chráněných a nechráněných objektů v areálu apod.). Z toho důvodu jsme považovali za nezbytné neodkladné svolání celostátní porady zpracovatelů REI, nejlépe dvoudenní mimo Prahu, kde by došlo ke sjednocení přístupů a zpracování závazného vzoru evidenčního listu. Tato porada se uskutečnila na konci měsíce listopadu v Benešově nad Ploučnicí. Výsledkem bylo sjednocení ve výkladu některých východisek reidentifikace, základních principů ve výkladu metodiky a směřování k jednotné evidenční kartě.

Důležitou součástí činnosti odboru evidence a dokumentace je vedení agendy prohlašování za movitou či nemovitou kulturní památku a rušení památkové ochrany dle zákona 20/87 Sb., o státní památkové péči (viz samostatný přehled). Stále více prostoru vyžaduje informační služba vůči vlastníkům památek a investorům, kde nejfrekventovanějším dotazem bylo určení rozsahu ochrany vázané na reiden-

tifikaci. Naopak minimálně je odbor evidence a dokumentace zatěžován agendou zákona č. 71/94 o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty. Za rok 2005 nebyla vyřizována žádná žádost o vydání certifikátu dle výše uvedeného zákona.

Semináře, konference a kursy

Pracovníci odboru evidence a dokumentace nebyli v roce 2005 pořadateli nebo spoluorganizáteli oficiálních seminářů, konferencí a kursů.

Zákon 106/1999

V průběhu roku 2005 neposkytovali pracovníci odboru evidence a dokumentace informace podle zákona 106/1999, o svobodném přístupu k informacím.

Publikační, výstavní a prezentační činnost

Články

LAVIČKA Roman, *Kostel sv. Prokopa a sv. Jana Křtitele na Starém městě v Českých Budějovicích – stavební vývoj a význam architektury ve středověku*, In: Staré Budějovice, sborník prací k dějinám královského města Českých Budějovic. České Budějovice 2005, č. 1, s. 20–44.

LAVIČKA Roman, *Pozdně gotické kostely na jihu Čech z jiného pohledu*, In: Jihočeský sborník historický 74, České Budějovice 2005, s. 1–35.

LAVIČKA Roman, *Jihočeské pozdně gotické kostely. Reakce na článek Hynka Látala*, In: Umění LIII, Praha 2005, číslo 4, s. 395–400.

Výstavy

Lavička – Hansová – Prokopová: *550 let od založení kláštera v Borovanech (1455–2005)*

Pedagogická a přednášková činnost

P. HÁJEK: přednášky na katedře kulturní historie Jihočeské univerzity:

- *Evidence a dokumentace v systému památkové péče*
- *Zámecké knihovny*

Roman LAVIČKA: *Kroužené klenby na česko-rakouském pomezí*, Centrum mediivistických studií Akademie věd České republiky a Univerzity Karlovy v Praze

Roman LAVIČKA: *Mistr hoříckého presbytáře - stavba jako pramen poznání*. Letní škola mediivistických studií, Klášter Sázava, 16.–18. září 2005

Účast v komisích

Z. PROKOPOVÁ – členka redakční rady Jihočeského sborníku historického

Oddělení památkových průzkumů a monitoringu památek UNESCO – P 6

Monitoring památek UNESCO

Hlavním úkolem monitoringu památek UNESCO v roce 2005 bylo odeslání periodických zpráv za Holašovice a Český Krumlov Centru světového dědictví UNESCO.

V průběhu celostátní sumarizace zpráv a projednávání jejich konečné podoby s MKČR se projevila nedostatečnost vymezení kompetencí a zodpovědností všech subjektů účastnících se procesu monitoringu.

- Vývoj historického jádra Českého Krumlova v zásadě pokračoval v intencích trendů vysledovaných v předchozích letech. Nadále docházelo k úbytku autenticity sídla, dříve zjištěná narušení integrity nebyla vyřešena. Naopak, v závěru roku bylo změnou postojů MKČR do značné míry promarněno dlouhodobé úsilí o odstranění jedné z hlavních závad narušujících integritu památky – otáčivého hlediště v zámecké zahradě. Pozitivním signálem pro další vývoj je probíhající příprava steering group.

- Rovněž v Holašovicích pokračoval vývoj dle již známých trendů uváděných v ročních zprávách. Nadále zůstává hlavní hrozbou pro integritu památky stav některých hospodářských součástí usedlostí. Stále se nedaří větší zapojení místní komunity do profitu z turistického ruchu, s čímž souvisí přetrvávající negativní postoje části obyvatel k památkové ochraně sídla. Na konci roku 2005 došlo v samosprávě ke změnám, které patrně zlepší předpoklady pro spolupráci zúčastněných subjektů.

Po celý rok byl zajišťován průběžný monitoring změn v obou sledovaných památkách světového dědictví.

Průzkumy

V oblasti památkových průzkumů nadále dominovaly operativní průzkumy a dokumentace.

Stejně jako v předchozích letech byl při zpracování ročního harmonogramu průzkumů hlavní důraz položen na úzkou spolupráci s přípravou odborných vyjádření a na dokumentace a průzkumy ohrožených památek a konstrukcí.

Z realizovaných akcí uvádíme :

- Červený Dvůr – zámek – dílčí průzkum před stavebními úpravami detoxikační jednotky
- České Budějovice – děkanství – dílčí SHP
- České Budějovice – Česká 27/240 – dokumentace havarijního stropu
- Český Krumlov, Latrán čp. 37 – doplňkový průzkum
- Český Krumlov, Latrán čp. 80 – dílčí průzkum

- Český Krumlov – průzkum a dokumentace západního dílu severního průčelí Horního hradu, 7/2005

- Jindřichův Hradec – Landfrasova zahrada – průzkum a dokumentace

- Kaplice – býv. kaple sv. Josefa a Barbory – dílčí sondážní průzkum před úpravou elektroinstalace.

- Lažany u Blatné – zámek – základní posouzení stavebního vývoje v souvislosti se studií využití.

- Svěráz (ČK) – fara – první etapa SHP v koordinaci s postupnou obnovou areálu

- Zálší – zámek – 1. etapa průzkumu

- Zlatá Koruna – mlýn – 1. etapa SHP

Kromě uvedených větších průzkumů pokračovala operativní spolupráce s odb. P 1 a P 3 formou drobných průzkumových a dokumentačních akcí a konzultací.

Příchodem jedné pracovnice z MD byly vytvořeny podmínky pro postupnou systemizaci poznatků o ohrožení památkového fondu pro optimalizaci naměřování omezených průzkumných kapacit oddělení.

Institucionální výzkum

Dva pracovníci se podíleli na celostátním grantu č. 02H 203 1305 na téma *Odborné poznávání, vědecké hodnocení, katalogizace a prostorová identifikace památkově hodnotných území historických sídel (a krajiny)*. V roce 2005 byla řešena problematika předměstí Českého Krumlova a zaniklá sídelní struktura na Českokrumlovsku. Na doposud zpracovaném materiálu se zároveň ověřují možnosti stanovení optimální metodiky a struktury pro výzkum dalších sídel.

Další dva pracovníci se účastnili výzkumného úkolu č. 301 *Vědecký výzkum a aplikace metod operativního zpracování stavebně historických a umělecko historických průzkumů prováděných při obnově kulturních památek a nemovitostí v památkově chráněných územích*.

V rámci tohoto projektu byly realizovány následující práce :

- Krnín čp. 3 – OPD severovýchodního a jihovýchodního průčelí (D. Šnejd). Během obnovy fasád byl odkryt na štítovém a dvorním průčelí rozvrh původních gotických otvorů. Dále byla identifikována horní hrana původního ukončení průčelí.

- Zubčice čp. 12 – OPD (D. Šnejd). OPD před zamýšlenou adaptací roubené chalupy pro trvalé bydlení. Výstavba objektu po roce 1812.

- Zámek Volšovy – OPD (D. Šnejd). Operativní průzkum hlavní obytné budovy zámku vznikl jako součást předprojektové přípravy za účelem zdokumentovat stav památky před započítáním stavebních prací a definovat památkové hodnoty. Objekt je v jádru

renesanční, v 17. století rozšířen a zvýšen o patro. V 18. století rozšířeno JV křídlo, v letech 1873–77 upraven do současné podoby.

- *Tvrz Kladenské Rovné* (CK) – OPD (Daniel Šnejd). Vzhledem k zamýšlené úpravě střech a průčelí na obytné budově bývalé hájovny byl proveden operativní průzkum. Hájovna se nachází v místě bývalé tvrze. Převážná část zástavby areálu myslivny pochází podle dendrochronologického datování z roku 1834. Původní zástavba tvrze byla z valné části odstraněna, pouze v levé části obytného stavení je torzo gotické věže.

- *Zámeček Rašovice* (TA) – OPD (V. Ouroda, V. Simotová, D. Šnejd). Dokumentace drobného šlechtického sídla na hranici zániku.

- *Zámek Vodice* (TA) – (V. Ouroda). Dokumentace objektu po požáru střechy. Nálezy sgrafitové výzdoby a další detaily upřesňují poznání vývoje zámětku, v jehož konstrukcích je dochována renesanční tvrz.

- *Dům čp. 13 v Hořicích na Šumavě* (CK) – (V. Ouroda). OPD domu před celkovou obnovou.

- *Kaplice čp. 65* – (V. Ouroda, V. Simotová). OPD torza městského domu před demolicí.

Plány ochrany

Jeden pracovník oddělení P 6 spolupracoval na plánu zásad památkové ochrany území MPR Třeboň.

Dendrochronologie

V roce 2005 pokračoval zájem terénních pracovníků i vlastníků památek o dendrochronologické datace. Naše pracoviště odebralo vzorky pro datace vybraných konstrukcí v těchto objektech:

- *Český Krumlov, Latrán čp. 50, tzv. konvent Bekyň* (CK)
- *Český Krumlov, Zámek čp. 59, severní fasáda* (CK)
- *Český Krumlov, Rooseveltova čp. 29* (CK)
- *Dolní Dvořiště – pivovar čp. 62*
- *Doubravice (ST) – krov a strop tvrze.*
- *Kladenské Rovné* (CK) – *Tvrz*
- *Netolice – Petrův Dvůr*
- *Volšovy (KL) – Zámek*
- *Zubčice čp. 12* (CK) – *roubená usedlost*

Vyhodnocení prováděla Laboratoř archeobotaniky a paleoekologie na Jihočeské univerzitě.

Reidentifikace

Oddělení P 6 se podílelo na reidentifikaci nemovitých kulturních památek v Holašovicích a Českém Krumlově.

Konference a semináře

Konference *Dějiny staveb* 2005, 8.–10. dubna, Nečtiny – V. Ouroda, D. Šnejd

Konference *Poznávání a dokumentace historických staveb*, 31. května – 3. června 2005, Poděbrady – D. Šnejd, P. Dvořák, V. Ouroda

Konference *Ice Free Culture 2005. Cultural Heritage in Use*, 15.–19. září, Klaipėda, Litva – V. Ouroda

Seminář *Kulturní dědictví a vzdělávání* – 10.–11. 11. 2005 na zámku v Třeboni – Ing. arch. M. Špinarová

Konference *Problémy a rozpory moderní architektury*, Ostrava – P. Dvořák

Publikační činnost

OURODA, Vlastislav: *K urbanistickému a stavebně historickému vývoji Netolic*, Zlatá stezka 11, s. 45–58, Prachatice 2005.

HANSOVÁ, Jarmila – OURODA, Vlastislav: *Stavební vývoj domu čp. 84 v Prachaticích*, Zlatá stezka 11, s. 195–203, Prachatice 2005.

ŠNEJD, Daniel: *Ke stavebnímu vývoji jižního průčelí Horního hradu v Českém Krumlově*, ZPP, v tisku.

Pedagogická činnost

V. OURODA – Spolupráce na cyklu přednášek o památkové péči na PF JČU. Praxe při dokumentaci staveb pro VOŠ stavební. Průběžná konzultační činnost pro studenty při zpracovávání seminárních a diplomových prací týkajících se památek a jejich využití.

Účast v komisích, společnostech

P. DVOŘÁK – Účast na strategickém plánu v Č. Krumlově

PŘEHLED NEMOVITÝCH PAMÁTEK, PROHLÁŠENÝCH DLE ZÁK. 20/87 SB. V ROCE 2005 – KRAJ JIHOČESKÝ

Celkem prohlášeno 11 nemovitých kulturních památek:

okres České Budějovice:

5 nemovitých kulturních památek

- *České Budějovice, obec České Budějovice*, k. ú. České Budějovice – budova tzv. Ferdinandových (Mariánských) kasáren čp. 1815/1, Mariánské nám., parc. č. st. 4356/1 r. č. ÚSKP 101371

- *České Budějovice, obec České Budějovice*, k. ú. České Budějovice – socha sv. Jana Nepomuckého s podstavcem, park Na Sadech, parc. č. 4416 r. č. ÚSKP 101451

• *Borovany, obec Borovany*, k. ú. Borovany – socha sv. Jana Nepomuckého s podstavcem, parc. č. 2655/1 r. č. ÚSKP 101452

• *Kamenný Újezd, obec Kamenný Újezd*, k. ú. Kamenný Újezd – socha sv. Jana Nepomuckého s podstavcem, parc. č. 2667 r. č. ÚSKP 101447

• *Trhové Sviny, obec Trhové Sviny*, k. ú. Trhové Sviny – kamenný rozcestník, parc. č. 3847/3 r. č. ÚSKP 101480

okres Český Krumlov:

2 nemovité kulturní památky

• *Český Krumlov – Latrán, obec Český Krumlov*, k. ú. Český Krumlov, dům čp. 139, Chvalšinská ul., parc. č. st. 840/1 r. č. ÚSKP 101646

• *Český Krumlov – Latrán, obec Český Krumlov*, k. ú. Český Krumlov – soubor věcí dolní panské zahrady, parc. č. st. 915/1; 915/2; 915/5; 914 č. ÚSKP 101544

okres Jindřichův Hradec:

1 nemovitá kulturní památka

• *Slavonice, obec Slavonice*, k. ú. Slavonice – kaple Dobrá Voda, parc. č. st. 439 r. č. ÚSKP 101416

okres Prachatic:

1 nemovitá kulturní památka

• *Třešňový Újezdec, obec Lhenice*, k. ú. Třešňový Újezdec – soubor nemovitostí zemědělské usedlosti čp. 9 parc. č. st. 25/1; st. 25/2, r. č. ÚSKP 101537

okres Písek:

1 nemovitá kulturní památka

• *Protivín, obec Protivín*, k. ú. Protivín – budova sýpky, parc. č. st. st. 384 r. č. ÚSKP 101543

okres Tábor:

1 nemovitá kulturní památka

• *Borkovice, obec Borkovice*, k. ú. Borkovice – soubor věcí zemědělské usedlosti čp. 7, parc. č. st. 36, r. č. ÚSKP 101409

NÁVRHY NA PROHLÁŠENÍ NEMOVITÉ VĚCI ZA KULTURNÍ PAMÁTKU

okres České Budějovice:

• *České Budějovice, obec České Budějovice* – dům čp. 1791/25, Riegerova ul.

• *České Budějovice, obec České Budějovice* – Westenova vila, Dukelská ul.

• *České Budějovice, obec České Budějovice* – dům čp. 117, nám. Přemysla Otakara II.

• *České Budějovice, obec České Budějovice* – vila Dr. Příbrského čp. 399/52, ul. Boženy Němcové

• *Hluboká nad Vltavou, obec Hluboká nad Vltavou* – Podskalská a Poříčská louka

• *Libnič, obec Libnič* – vila Gabriela

• *Libnič, obec Libnič* – Zátkova vila čp. 48

• *Libnič, obec Libnič* – zámecký park

• *Lišov, obec Lišov* – farní kostel sv. Václava

• *Nové Hrady, obec Nové Hrady* – park Tereziino údolí

• *Pořežany, obec Žimutice* – chalupa čp. 12

• *Týn nad Vltavou, obec Týn nad Vltavou* – podzemí města

• *Božejov, obec Žár* – zem. usedlost čp. 8 a 28

• *Třebíčsko, obec Trhové Sviny* – výklenková kaple se sochou sv. Jana Nepomuckého

okres Český Krumlov:

• *Český Krumlov, obec Český Krumlov* – most přes potok Polečnici, poblíž bývalé schwarzenberské lesní správy čp. 139

• *Český Krumlov, obec Český Krumlov* – dům čp. 98, Latrán

• *Český Krumlov, obec Český Krumlov* – dům čp. 45, Latrán

• *Český Krumlov, obec Český Krumlov* – nádražní budova

• *Český Krumlov, obec Český Krumlov* – dům čp. 165, ul. Pod Kamenem

• *Český Krumlov, obec Český Krumlov* – dům čp. 62, Horní Brána

• *Loučovice, obec Loučovice* – bývalá vodní elektrárna

• *Malšín, obec Malšín* – soubor 4 nemovitých věcí

• *Netřebice, obec Netřebice* – brzdový kámen

• *Rožmberk nad Vltavou, obec Rožmberk nad Vltavou* – brzdový kámen

• *Rohy, obec Brloh* – výklenková kaplička Panny Marie Kájovské

• *Suchdol u Bujanova, obec Bujanov* – brzdový kámen

okres Jindřichův Hradec:

• *Červená Lhota, obec Pluhův Žďár* – soubor nemovitostí čp. 8

• *Slavonice, obec Slavonice* – dům čp. 515, Horní nám.

• *Třeboň, obec Třeboň* – židovský hřbitov

• *Artoleč, obec Nová Bystřice* – kaple sv. Antonína Paduánského

• *Jindřichův Hradec, obec Jindřichův Hradec* – nádraží ČD

• *Jindřichův Hradec, okres Jindřichův Hradec* – budova čp. 203/II

okres Písek:

• *Kovářov, obec Kovářov* – židovský hřbitov

• *Nosetín, obec Chyšky* – židovský hřbitov

• *Písek, obec Písek* – arboretum

• *Písek, obec Písek* – dům čp. 245, Pražská ul.

• *Milevsko, obec Milevsko* – synagoga čp. 209

okres Prachatice:

• *Hořice* – archeologická lokalita

• *Horní Vltavice, obec Horní Vltavice* – areál zájezdního hostince čp. 10 a 45

• *Prachatice, obec Prachatice* – kaple sv. Filipa Neri včetně křížové cesty, za městem na vrchu Libín

• *Zbytky železniční tratě Volary* – Nové Údolí

• *Zbytiny, obec Zbytiny* – vodárna v železniční stanici

• *Netolice, obec Netolice* – výtopna u nádraží ČD

• *Netolice, obec Netolice* – dům čp. 30

• *Zálezly, obec Zálezly* – mlýn bez čp. parc. č. st. 55/2 a pozemek u mlýna parc. č. 348/11, k. ú. Zálezly u Čkyně

okres Strakonice:

• *Milejovice, obec Milejovice* – usedlost čp. 28 a 60

• *Dobrš, obec Drážov* – soubor pozemků u tvrze a zámku

• *Strakonice, obec Strakonice* – základy šibenice na vrchu Šiběňák

okres Tábor:

• *Tábor* – dům čp. 249

• *Starovožické dolování*

• *Vlastiboř, obec Vlastiboř* – budova čp. 33

• *Mažice, obec Mažice* – stavení čp. 1

ZRUŠENÍ PAMÁTKOVÉ OCHRANY V ROCE 2005

Celkem zrušena 2 prohlášení nemovitých kulturních památek:

okres Strakonice:

• *Kváskovice u Drážova, obec Drážov*, – stodola u čp. 12, r. č. ÚSKP 3 - 4195

okres Jindřichův Hradec:

• *Červená Lhota, obec Pluhův Žďár* – stodola přestavěná na kravín v areálu bývalého panského dvora čp. 6, r. č. ÚSKP 3 - 1958

ODDĚLENÍ SPRÁVY, PREZENTACE A KOORDINACE PROVOZU SHZ (P 4)

Mgr. Mája Havlová

Oddělení P 4 poskytuje servis třinácti veřejně přístupným památkovým objektům ve správě NPÚ ÚOP České Budějovice. Eviduje veškerý pohyb mobiliáře na objektech, provádí kontrolu stavu spisové evidence na objektech v porovnání s agendou ústavu. Sleduje zápůjčky a výpůjčky mobiliáře mezi objekty při doplňování expozice a při pořádání různých kulturních akcí včetně výstav do zahraničí a připravuje pro tyto akce smlouvy. V roce 2005 bylo uzavřeno takových smluv celkem 33. Předměty ze sbírek památkových objektů ve správě Národního památkového ústavu ÚOP v Českých Budějovicích významně obohatily výstavy či expozice.

Například:

- Výstava „*Hodiny, hodinky a hrací stroje minulosti*“ – zapůjčeny na zámek Vranov nad Dyjí ze zámku Dačice stolek a polyfon.

- Regionálnímu muzeu Český Krumlov zapůjčen talíř a grafický list ze zámku Hluboká na výstavu s názvem „*Dívčí kámen – přírodní rezervace a historický vývoj osídlení*“.

- Na výstavu „*Jan Koula – architektura, kresba, umělecké řemeslo*“ zapůjčeny Národnímu technickému muzeu v Praze dvě židle ze sbírek Státního zámku Hluboká. Výstava následně pokračovala v prostorách Muzea Východních Čech v Hradci Králové.

- Při příležitosti Dnů evropského dědictví zapůjčeny exponáty z Červené Lhoty, Českého Krumlova, Hluboké a Jindřichova Hradce na výstavu „*Křest jako symbol znovuzrození*“, která se uskutečnila v prostorách českobudějovické radnice.

- Muzeum Jindřichohradecka si vypůjčilo ze SHZ Jindřichův Hradec pro stálou expozici v kostele sv. Jana Křtitele v Jindřichově Hradci terakotové pamětní desky.

- Z Dačic zapůjčena Národnímu muzeu Praha kniha na výstavu „*Emblematika v zámeckých knihovnách*“.

- Pro obrazovou expozici zámku Brandýs nad Labem zapůjčeny obrazy ze sbírek hradu a zámku Jindřichův Hradec.

- Pod záštitou Pražského hradu zapůjčena Adorace dítěte z Hluboké Metropolitnímu muzeu v New Yorku v USA na výstavu „*Karel IV. – císař z boží milosti*“.

Současně oddělení připravuje podklady k inventurám mobiliárního fondu, sleduje výpůjčky knihovních fondů v našich sbírkách, zajišťuje vstupenky, eviduje případný komisionelní prodej atd.

Nedílnou součástí činnosti oddělení je logistika restaurování mobiliárního fondu. Příslušná pracovníce oddělení (historik umění) vede knihu restaurátorských prací, píše smlouvy o restaurátorském průzkumu a smlouvy o dílo, sleduje právní aspekty jednotlivých akcí (závažné stanovisko, licence restaurátorů, termíny kolaudací, příkazy k vydání atd.) včetně rozpočtu pro daný rok, jeho plnění a věcné správnosti faktur.

	2005	2004
Počet příkazů k vydání (pohyb mobiliáře)	170	113
Počet restaurátorských smluv	123	84
Počet smluv o rest. průzkumu	88	52
Počet potvrzení o vlastnictví k vydání závazného stanoviska	314	121
Celkem	695	370

Z této tabulky je patrný nárůst agendy související s restaurováním mobiliárního fondu ve správě NPÚ ÚOP. Zároveň toto oddělení také spolupracuje s oddělením P 2 při sledování stavu mobiliáře, stavu depozitářů a přípravách expozic.

Sezona 2005 (duben–říjen) byla opět ve znamení mírného nárůstu návštěvníků na našich objektech v porovnání s rokem 2004:

Objekt	návštěvnost 2005	návštěvnost 2004
Červená Lhota	88 111	94 474
Český Krumlov	334 689	329 552
Dačice	12 230	14 302
Domanín	35 746	34 097
Hluboká	219 161	214 870
Jindřichův Hradec	68 000	76 589
Kratochvíle	37 186	34 553
Landštejn	47 857	45 278
Nové Hradky	20 157	20 340
Rožmberk	51 668	52 866
Třeboň	41 251	43 857
Zlatá Koruna	21 143	19 069
Zvůkov	41 849	38 454
celkem	1 019 048	1 018 301

Z celkového počtu 1 019 048 návštěvníků navštívilo naše objekty 173 053 cizinců. V tomto počtu jsou zahrnuti pouze ti návštěvníci, jimž byly poskytnuty cizojazyčné služby. V případě, že se zahraniční návštěvníci účastnili prohlídek s českým průvodcem a kráceným překladem v ruce, nebyli do výše uvedeného počtu zahrnuti.

Při příležitosti „Mezinárodního dne památek“ navštívilo naše objekty celkem 5 311 platících návštěvníků a doprovodných akcí se zúčastnilo 2 970 osob.

Velkou odezvu měly na konci roku 2005 adventní akce na objektech. Probíhaly na Hluboké, Třeboni, Jindřichově Hradci a Nových Hradech a navštívilo je celkem 2 644 platících návštěvníků a téměř stejný počet dětí do šesti let (neplatících). V tomto počtu

nejsou zahrnuti účastníci „Medvědíh vánoc“ na Českém Krumlově, kde bylo nádvoří volně přístupné pro všechny, kteří chtěli přispět oblíbeným zámeckým chlupáčům něčím dobrým „na zub“.

Doprovodným kulturním akcím se věnují správy památkových objektů na úkor svého osobního volna celoročně. Celkem bylo v roce 2005 uspořádáno na 543 akcí, jichž se zúčastnilo 294 510 návštěvníků.

Mimo přímého sledování provozu objektů v sezoně a s tím související kontrolní činnosti (náslechy, doplňování průvodcovských textů podle požadavků průvodců nebo případných změn na trasách, informací poskytovaných cestovním kancelářím či médiím a podobně) se oddělení věnuje také pronájmu nebytových prostorů a s tím souvisejících plateb včetně výpočtu DPH.

objekt	Smluvní vztahy uzavřené v roce 2005	
	roční a víceleté smlouvy nebytové prostory	krátkodobé smlouvy film, foto, koncerty atd.
České Budějovice	7	7
Český Krumlov	63	44
Hluboká	23	40
Rožmberk	8	13
Nové Hradky	4	5
Zlatá Koruna	10	42
Červená Lhota	8	8
Jindřichův Hradec	18	21
Třeboň	21	23
Dačice	3	2
Zvíkov	4	2
Kratochvíle	5	4
Landštejn	3	1
smlouvy pro více PO		2
c e l k e m	177	214

Mimo smluvní vztahy sledují tři pracovníci oddělení také propagační činnost, připravují podklady nejen pro tisk, ale i pro badatele a studenty, provádějí inventarizaci nemovitostí ve správě ÚOP NPÚ, sledují katastrální mapy, přiznání daní z nemovitostí atd.

O činnosti na objektech hovoří příspěvky jednotlivých kastelánů:

Červená Lhota v roce 2005

PhDr. Tomáš Horyna

Během uplynulého roku se podařilo takřka zcela dokončit úpravy pokojů prvního patra, které probíhaly v postupných krocích od roku 2003 tak, aby neomezovaly provoz expozice. Ve dvou místnostech byly po odstranění nevhodných novodobých parketových podlah odhaleny původní prkenné povrchy, stěny všech místností se rozsvítily rekonstruovanými výmalbami, které vycházely ze sond restaurátorského

průzkumu. Jednotně se interiéry vrací k úpravám prováděným kolem roku 1910 rakouským architektem Humbertem Walcherem z Moltheimu. Z charakteru barevnosti výmalb je patrná snaha „prozářit“ tmavé interiéry sytými barvami. Platí pravidlo: čím tmavší pokoj (rozuměj přirozeným osvětlením), tím sytější barva a obráceně. Instalace expozice se vrací ke stejné době jako výmalby. Nosnou kostrou mobiliárního fondu je původní zámecký mobiliář tvořící zhruba 85 % vystaveného zařízení. Zbytek je doplněn sovy, které mají spíše funkci obohatit interiér o drobné předměty uměleckého řemesla, například hodiny, osvětlovací tělesa, porcelán, přístroje apod.

V souvislosti se změnou instalace se připravují i návraty většiny výpůjček mobiliáře.

V podkroví zámku se započalo s instalací zbylého kmenového mobiliáře do podoby chystané sekundární expozice nazvané pracovně „instalované depozitáře“. Zde již není základem původní mobiliář, protože autentické vybavení těchto místností bylo víceméně moderní a nebylo NKK zahrnuto do mobiliárního fondu. Charakter místností vychází z popisu funkce jednotlivých pokojů před rokem 1945. Konkrétní podoba je však jen volnou licencí tvůrců. Instalační záměr je veden snahou zpřístupnit alespoň příležitostně část Walcherovy pozoruhodné půdní vestavby, která svou účelovostí a moderností kontrastuje s historickými interiéry prvního patra a je mimo jiné i svědectvím změny životního stylu a způsobu bydlení šlechtické rodiny na venkovském sídle. Můžeme-li výzdobou poměrně jednoduché interiéry prvního patra, které místy prozrazují střízlivý charakter někdejší renesanční tvrze, nazvat „zámeckými pokoji“, musíme o podkrovních místnostech mluvit jako venkovské vilce, která zhodnocuje nestejně výškové úrovně podlah a vytváří řetězec bizarně propojených různorodých, takřka zbytkových prostor.

Nejvýznačnější stavební akcí minulého roku bylo budování požárního suchovodu vedoucího až do podkroví zámku a rekonstrukce vodovodu, WC a koupelen. Všechny rozvody byly vedeny v původních prostupech a nedošlo k novému narušení historických konstrukcí. V suterénu byla zrušena novodobá koupelna a kuchyně a v těchto místech vznikl prostor, který může být výhledově využíván jako příležitostná výstavní síň. V souvislosti s těmito úpravami byla provedena rekonstrukce stropu ve studni.

Ve stadiu projektových příprav je řešena izolace a následné zadláždění nádvoří a regenerace zámeckého parku, jehož severovýchodní část podléhá postupně kůrovcové kalamitě.

V zámeckém kostelíku Nejsvětější Trojice byla provedena údržba původní cihelné dlažby, instalováno nové osvětlení a osazen restaurovaný hlavní oltář. Celý prostor byl připojen k systému EZS.

SHZ Český Krumlov v roce 2005

Návštěvníkový provoz a kulturně společenské akce státního hradu a zámku v Českém Krumlově

PhDr. Pavel Slavko

Rok 2005 byl z hlediska návštěvnosti zámku velice úspěšný. Návštěvnost zámku roku 2005 (336 216 osob) překonala rekordní návštěvnost z roku 2004 (329 133 osob). Státní hrad a zámek Český Krumlov pečlivě sleduje a porovnává návštěvnost a příjmy dle několika specifických kritérií a výsledky tohoto rozboru předkládáme. Zámecké interiéry byly formou prohlídek či kulturních a společenských akcí tradičně prezentovány vysokému počtu osob. Návštěvnost expozic provozovaných správou zámku (evidence dle prodaných vstupenek):

Expozice	Počet návštěvníků v roce 2004	Počet návštěvníků v roce 2005
I. trasa	168 275	170 328
II. trasa	15 087	17 713
Divadlo	15 062	16 070
Věž	126 186	124 494
Lapidárium	4 523	7 611
Celkem	329 133	336 216

Zámecká věž, která je od roku 2003 zpřístupněna široké veřejnosti také o pondělcích, patří mezi klíčové provozy zámeckého areálu. Stabilní růst návštěvnosti zámecké věže je rovněž podmíněn i atraktivní cenou vstupného (v porovnání s cenou prohlídky zámku).

Návštěvnost kulturních a společenských akcí zajišťovaných ve spolupráci se správou zámku:

Typ akce	Počet akcí v r. 2004	Počet návštěvníků v r. 2004	Počet akcí v r. 2005	Počet návštěvníků v r. 2005
Koncerty	32	3 200	26	2 600
Předávání cen, vysvědčení ad.	3	300	2	200
Svatby	13	650	14	700
Výstavy	8	x	5	x
Konference, semináře, prezentace	8	400	7	350
Divadelní představení, slavnosti, Den památek atp.	9	900	11	1 100
Gastronomie (rauty, garden party...)	20	2 000	25	2 500
Filmová natáčení	5	x	8	x
Funkční zkoušky v divadle	11	550	7	350
Celkem	109	8 000	105	9 805

Zámecký areál a jednotlivé objekty, které jsou ve správě zámku, jsou ovšem pronajímány i dalším provozovatelům. Návštěvnost provozů jednotlivých nájemců vychází z podkladů provozovatelů či je odhadována podle počtu akcí a kapacit provozů. Správa zámku tuto návštěvnost sleduje a musí na ni reagovat zvýšenou údržbou interiérů, úklidem, zahradnickou výzdobou, informačním systémem, dozorem, službami a potřebnou infrastrukturou.

Kromě návštěvníků využívajících gastronomické provozy (Internet Café, Restaurant Máselnice, Krčma

Markéta, Zimní jízdárna, stánky s občerstvením na I. nádvoří a na otáčivém hledišti), prodejny tiskovin a suvenýrů (Infocentrum, Museum Shop, prodejna propagačních materiálů mezi III. a IV. nádvořím) jde především o návštěvníky galerií (Sloupová síň – Galerie DOXA, Máselnice – Galerie České kultury – výtvarné umění, Václavské sklepy – Mezinárodní agentura keramického designu – keramická tvorba) a otáčivé hlediště v zámecké zahradě. Počet návštěvníků těchto zařízení, kteří zpravidla navštíví i několik prostor zároveň, lze kvantifikovat a vyčíslit z následujících statistických údajů:

Typ akce	Počet akcí v r. 2004	Počet návštěvníků v r. 2004	Počet akcí v r. 2005	Počet návštěvníků v r. 2005
Galerie České kultury - Máselnice	1		1	
Mezinárodní ateliér keramického designu – Václavské sklepy	1	13 000	1	27 000
Galerie DOXA – Sloupová síň	6	24 000	8	24 000
Otáčivé hlediště	57	35 000	86	47 545
Celkem	65	72 000	96	98 545

Celkový součet návštěvníků jednotlivých provozů v areálu zámku Český Krumlov provozovaných správou zámku Český Krumlov či provozovaných jiným nájemcem je 444 566 návštěvníků v roce 2005.

Státní zámek Dačice v roce 2005

PhDr. Jana Bisová

Sezona roku 2004 proběhla v Dačicích díky příznivému finančnímu a personálnímu zajištění ve znamení řady akcí v rámci velké a malé **údržby**. Byla především po třech letech dokončena rekonstrukce kovových arkádových oken, instalovaných do renesančních oblouků v roce 1909. K blížícímu se stému výročí se tedy dostalo oknům funkčního ovládnutí a nových nátěrů, takže i jejich další údržba bude praktičtější a bezpečnější. Kamenné schody při vstupu z nádvoří do arkádové chodby byly položeny na nový základ a srovnány. Podařilo se opravit další úsek zdi ohraničující zámecký areál, jednak v předzámčí, a také v severozápadní části parku. S tím souvisí i výměna nevzhledných a nefunkčních branek při vstupu do areálu z náměstí. Branky vyrobené z tzv. jechlů při obnově oplocení v roce 1958 byly nahrazeny kovanými elegantními brankami s funkčním zamykáním. Doufáme, že stejným způsobem se podaří v dalších letech vyměnit i oplocení předzámčí, které spoluvytváří první dojem návštěvníků při pohledu na zámek. Podle požadavků příslušných norem byla inovována elektronická zabezpečovací signalizace výměnou čidel a ústředny. Následující četné poruchy, způsobující správě zámku mnoho bezesných nocí, se podařilo teprve po mnohých pokusech koncem roku odstranit. Drobná údržba spočívala ve zdánlivě zanedbatelných akcích, které přesto nelze opominout, neboť zhodnocují stav

svěřené památky a umožňují bezchybný provoz. Byla tedy rekonstruována rozvodna proudu, vyměněn rozvaděč na noční proud, nevzhledná skříň s poruchovými vypínači na prohlídkové trase, bylo rozšířeno osvětlení frekventované chodby, hospodářského křídla a nádvoří. Podařilo se přimět Český Telecom k odstranění kovové rozvodné skříně, opřené o plot při vstupu do areálu, která dělala ostudu nejen jemu. Bohužel tyto zdánlivé drobnosti vyžadují mnohdy neúměrné vynaložení sil, ale teprve jejich vyřešení vytváří celkovou kvalitu a funkčnost objektu. Poslední velkou akcí roku bylo vyklizení půdy zámku od suti a dalšího odpadu, který se nashromáždil za dlouhá předchozí léta. Po některých technických úpravách by bylo možné při výjimečných příležitostech, např. Dnech evropského dědictví, půdu zpřístupnit návštěvníkům, jako se to již děje v případě sklepních prostor, vyklizených před několika lety.

V **parku** pokračovaly práce na zdravotním a bezpečnostním řezu stromů. V roce 2005 přišel park pouze o jeden strom, když bylo nutno z bezpečnostních důvodů odstranit trnovník akát s nahnílým kmenem nakloněný nad silnici. Jinak probíhala pravidelná systematická údržba trávníků, keřových skupin, luk a cest. Bylo také vyměněno čerpadlo, které umožňuje zavlažovat výsadby a trávníky vodou z rybníka.

V **odborné činnosti** jsme postoupili kupředu kvalitním odborným popisem koberců a předmětů orientálního původu. Základní evidence mobiliáře je již

sice na státním zámku v Dačicích hotova, s odborným popisem předmětů však stále nemůžeme být v mnohých případech spokojeni. Ve spolupráci s kolegy z územního pracoviště byl objednan popis koberců, kterého se ujala Zdenka Klimtová, popisu orientální sbírky Filip Suchomel. Při tom zde byla konstatována překvapivě dobrá úroveň předmětů orientálního původu, takže zůstává badatelskou otázkou, jakým způsobem a kdy se tyto předměty kmenového původu do mobiliáře zámku dostaly. Správa zámku také podnikla průzkum mezistropních prostor, které vznikly při snižování stropů v některých sálech hlavního křídla zámku v 19. století a do kterých je možno vstoupit z půdy. V mezistrokech se dochovala výzdoba původních stropů a stěn, jejíž odborné posouzení by přispělo alespoň částečně k poznání stavebního vývoje a vzhledu interiérů zámku při absenci stavebně-historického průzkumu, který zde nebyl nikdy proveden. Restaurátorům bylo v roce 2005 svěřeno pět obrazů – tři olejomalby, jedna kresba a jedna grafika. Jejich výběr byl veden snahou připravit další vhodné předměty z depozitáře pro použití na nově koncipované prohlídkové trase, jejíž realizace je však stále v nedohlednu, vzhledem k vleklému sporu o mobiliář zámku Roztěž. Zámek byl opět popularizován formou přednášky pro veřejnost, tentokrát na téma *Německem po stopách Dalbergů*, a do 3. čísla Dačického vlastivědného sborníku byly zařazeny příspěvky *Dalbergové v českých zemích* a *Místa posledního odpočinku rodu Dalbergů v Dačicích*.

V kulturní oblasti jsme připravili ve spolupráci s územním pracovištěm sezonní výstavu *Zašlá sláva lovu*, která představila obrazy, grafické listy, zbraně a další předměty s loveckou tematikou z depozitáře dačického zámku a sbírek zámků Český Krumlov, Hluboká a Jindřichův Hradec. Na nádvoří se v červenci konal 8. ročník divadelního festivalu *Za dačickou kostku cukru*. Šest představení divadelních a hudebních souborů navštívilo 553 návštěvníků. Novinkou byly večerní dramatizované prohlídky zámku připravené podle námětu Jany Bisové a scénáře p. Jahlkové ochotníky z dačického divadelního spolku Tyl, s názvem *Život na zámku aneb Audience u Dalbergů*. 23 prohlídek, které byly vesměs přijaty velmi pozitivně, se ve dnech 31. 8. – 4. 9. zúčastnilo 599 návštěvníků; všechny zájemce ani nebylo možno uspokojit. Kulturní program doplnil ještě tradiční červnový koncert Dačického pěveckého sboru na zámeckém nádvoří, ve spolupráci s Městskou knihovnou proběhla akce pro děti *Noc s Andersenem*, jednu z vernisáží Městského muzea zpestřil start teplovzdušného balonu ze zámeckého parku.

V roce 2005 navštívilo zámek 12 230 návštěvníků, tj. o 2 072 méně než v minulém roce. Přesto se plán tržeb podařilo splnit na 113 %.

Rok 2005 – Státní zámek Hluboká

Ing. Miroslav Pavlíček

Sezona roku 2005 proběhla na Hluboké bez komplikací. Návštěvnost se stabilizovala okolo 220 tisíc turistů a tržby za vstupné byly historicky nejvyšší. Na zámku je provozována „Reprezentační trasa“ a trasa „Kuchyně“. Je připravována obnova interiérů osobních pokojů princezny Hildy tzv. „Malého okruhu“, který ve spojení se soukromými apartmány knížete Jana Adolfa II. vytvoří druhý prohlídkový okruh, nekřížující reprezentační trasu. Adventní prohlídky, které se zde konají již třetí rok, si prohlédlo 2 600 návštěvníků. Pokoušíme se tím o něco prodloužit návštěvní sezonu a připomenout dění na zámku za posledních Schwarzenbergů.

Na zámku se dále konají společenské a kulturní akce. Mimo 10. ročníku hudebního festivalu (7 představení), byla po deseti letech obnovena tradice divadelního festivalu (13 představení). V zimní zahradě mohli diváci shlédnout operu a baletní představení v podání Jihočeského divadla. Konalo se zde několik rautů, dvě módní přehlídky, z nichž jedna byla pořádána nadací „Kapka naděje“, 254 svatebních obřadů a na zámecké věži došlo k jednomu vyznání lásky s nabídkou k sňatku - to poslední jsme umožnili zdarma.

Příprava interiérů malého prohlídkového okruhu zahrnuje restaurování většího počtu mobiliárních předmětů. Nezapomíná se přitom na předměty a místnosti 1. prohlídkové trasy. Dokončeno bylo restaurování ostění pracovny kněžny Eleonory a ostění v čítárně. Za úspěch v tomto interiéru považují restaurování bohatě vyřezávaného rámu zrcadla z 19. století, který je po 15 letech opět kompletní. Do mramorového sálu byly restaurovány tapiserie „Nasedání koně“ a „Zrození koně“.

V blízkosti třetího nádvoří bylo vytvořeno nové zázemí pro pracovníky NPU, kteří pracují na základní evidenci. Pokračujeme v ukládání karet ZE do elektronické podoby. Správa zámku dále spolupracovala s odbornými pracovníky při revizi karet ZE a na dalších úkolech vzešlých z inventury mobiliárního fondu.

V rámci velké údržby byla v listopadu dokončena další etapa rekonstrukce zámecké fasády mezi Adolfovou a Kamennou věží. Obnova se dočkala i fasáda „Prachárny“. V souvislosti s pokračující rekonstrukcí zámeckých fasád správa zámku zajišťovala dozor nad pracovníky dodavatelských firem provádějícími práce v depozitáři a následně prováděla kontrolu úplnosti a uložení mobiliárního fondu. Elektronické zabezpečení knihovny bylo v tomto roce doplněno kamerovým systémem zahrnujícím další místnosti prohlídkové trasy zámku.

Po odchodu civilkářů se skupina údržby parku zmenšila na pět pracovníků a na několik příležitostních brigádníků. Tak malý počet zahradníků nemůže zajistit údržbu rozsáhlého parku, jako je park na Hluboké. Celá řada akcí je zajišťována dodavatelsky. Prořezávky, sečení luk, postřiky proti dvouděložným plevelům nebo stříhání buxusů provádí najaté firmy. Pracovníci zámku a údržbáři zabezpečují údržbu parku v horní a dolní zahradě. Jedná se o výsadbu květin, sečení okrasných trávníků, údržbu komunikací, pletí, zalévání a údržbu zavlažovacího zařízení. Důsledkem povodní z roku 2002 bylo i podemletí domečku s turbínami. Závada nebyla na první pohled patrná. Naštěstí se na ni přišlo včas, a tak k větším škodám na zařízení nedošlo. Dobře poklizený park stihla v závěru roku sněhová kalamita, kdy těžký lepkavý sníh způsobil polámání velkého množství stromů a vznikly tak značné materiální škody, s jejichž likvidací se budeme potýkat podstatnou část následujícího roku.

Státní hrad a zámek Jindřichův Hradec

PhDr. Václav Bis

Státní hrad a zámek v Jindřichově Hradci je jedním z nejvýznamnějších památkových objektů v republice a významným kulturně společenským centrem města. V turistické sezoně roku 2005 jej navštívilo téměř 68 000 návštěvníků. Pro veřejnost byly jako každý rok postupně otevřeny tři hlavní prohlídkové trasy: Trasa A – Adamovo renesanční stavení, Trasa B – Gotický hrad a Trasa C – Interiéry 18. a 19. století. Již tradičně zaznamenala velký ohlas u návštěvnické veřejnosti vyhlídka z Černé věže.

Průvodcovskou službu pomáhalo zajišťovat 31 sezonních průvodců a rovněž i studenti Soukromé střední školy ekonomiky a cestovního ruchu v Jihlavě a Střední odborné školy v Jindřichově Hradci, kteří zde pracovali v rámci školních praxí.

Z dlouhé řady koncertů a kulturně-společenských akcí, které byly uspořádány nejen v koncertních sálech Španělského křídla, ale také na III. zámeckém nádvoří či v Rondelu, můžeme jmenovat koncert zpěvačky Lucie Bílé nebo podzimní vystoupení chlapeckého sboru Boni Pueri. Milovníky folkové hudby potěšily koncerty 12. ročníku festivalu Folková růže.

Kulturním vrcholem zámeckého roku 2005 bylo operní představení na III. zámeckém nádvoří počátkem září. Zpěváci a orchestr Národního divadla v Praze předvedli Mozartovu Figarovu svatbu.

K zámecké tradici patří i letní noční prohlídky s Bílou paní nebo předvánoční Adventní víkend. Ve výstavních prostorách na II. nádvoří byly uspořádány tři výstavy – na jaře objekty Huga Demartiniho,

v létě zajímavá výstava plakátů Jiřího Světlíka a v Adventních dnech výstava *Ze zámeckého šatníku*.

Hudební pavilon Rondel se začal v letních měsících loňského roku nově užívat pro svatební obřady.

I v loňském roce pokračovaly stavební práce – v suterénu Španělského křídla byly provedeny dokončovací úpravy pro zřízení stálé expozice studenodních akvarijních ryb. Expozice byla veřejnosti zpřístupněna v měsíci červnu.

Na průzkum krovu a stavu krytiny malých zahradních arkád navázaly práce na výměně poškozených trámů a krokví ve spodní části krovu a výměna prejzové krytiny.

Restaurátorské práce pokračovaly na stěnách krbové místnosti Gotického paláce a v závěru roku byly dokončeny. Práce prováděl ak. mal. Jiří Čech.

Pokračovaly rovněž restaurátorské práce na výrobě kopie renesanční mříže z III. nádvoří. Kovářské práce na kopii byly dokončeny v závěru roku a v dalších letech bude prováděna její polychromie.

V Černé věži byla provedena periodická údržba, tj. nátěr schodiště, pavlače a oken.

Zámecký mlýn byl i v roce 2005 pronajat Společností přátel starého Jindřichova Hradce. Návštěvnické veřejnosti zde byly otevřeny výstavy uměleckých tapisérií a svá díla zde představili nejen naši, ale i zahraniční výtvarníci a fotografové.

Malá vodní elektrárna ve mlýně zastavila svou činnost pouze v letních měsících, kdy byl malý přítok vody, jinak byla stále v činnosti a dodala do sítě téměř 200 000 kWh.

Zpráva o Kratochvíli v roce 2005

Mgr. Vojtěch Troup

Stavební práce na zámku Kratochvíle byly v roce 2005 rozvrženy do následujících hlavních úkolů:

1. Restaurování malířské výzdoby pláště vily – IV. etapa prací zaměřená na obnovu severní strany fasády vily započala v měsíci dubnu odsolováním soklových partií, v průběhu roku bylo prováděno kompletní čištění, zpevňování i revize tmelů, opravy říms a kamenných prvků, v závěru byly provedeny retuše iluzivní malby, přičemž byly ponechány v rozpracovanosti soklové partie pláště ve fázi odsolování. Dokončení této části omítek bylo odsunuto na počátek roku 2006. Veškeré restaurátorské práce byly provedeny podle odsouhlaseného záměru a Rozhodnutí čj. OKCR/365/2003/Vo ze dne 25. 4. 2003. Úkol byl řešen v průběhu celé návštěvní sezony restaurátorskou skupinou pod vedením Kateřiny Krhánkové a Jany Waisserové. Restaurování bylo dokončeno hydrofobizací všech povrchů fasády v polovině měsíce října.

2. V měsíci září bylo zahájeno restaurování maleb, štukové výzdoby a kamenných prvků tzv. ložnice Viléma z Rožmberka na základě restaurátorského průzkumu. Práce byly dokončeny zlacením štukové výzdoby stropu a retuší malované tapetové výzdoby stěn v listopadu 2005.

3. Byla provedena výroba replik původní glazované ornamentální dlažby do Zlatého sálu. Dlažba je dodána pro použití při rekonstrukci a restaurování které jsou plánovány na roky 2006-2007.

4. Byla provedena rekonstrukce JZ zahradního domku vynucená poškozením po povodni v roce 2002. Práce zahrnovaly odstranění nevhodných nátěrů, odstranění zasolených omítek a plísní, odvětrání podlahy v severní části, opravy oken a dveří.

5. V září byla zahájena oprava a výměna povrchů zahradních komunikací podle schváleného návrhu NPÚ. Byly tak vyměněny povrchy v délce západní ohradní zdi, západní strany vodního příkopu a západní strany předzámčí.

6. Bylo vyměněno z bezpečnostních důvodů nevhodné zadláždění podlahy vstupní věže. K zadláždění byly použity ochozené kamenné plotny s trémovým dělením pojízdné plochy.

7. Byly zahájeny práce na zpracování projektové dokumentace k vybudování provozního zázemí objektu v severní části areálu.

8. Byl proveden restaurátorský průzkum v interiérech vily k zpracování zadání plánovaných rekonstrukcí interiéru vily v následujících letech.

9. V září byly zahájeny práce na terénních úpravách na západní straně areálu za ohradní zdi. Práce jsou vynuceny ochranou objektu proti vysoké vodě. Byl tak zvýšen a rozšířen protipovodňový val, byl dokončen drenážní systém a byly instalovány jímky s odčerpáváním přebytečné vody z prostoru. Spolu s vlastníky vodotečí byla dohodnuta další opatření k ochraně NKP, která budou realizována v roce 2006.

10. Byly zahájeny práce na přípravě historické instalace v interiéru vily. V návaznosti na identifikaci původních využití místností prověřuje určený tým možnosti výpůjček mobiliárních předmětů, popřípadě výrobu replik k budoucí instalaci.

11. Bezprostředně po skončení návštěvní sezony byla provedena oprava kamenné zádlažby přístupové komunikace k objektu.

Návštěvní provoz objektu byl realizován ve standardní a roky ověřené praxi, kdy je při prohlídkách kombinován historický výklad s výkladem o expozici českého animovaného filmu. Způsob instalace animovaného filmu dožívá a správa objektu ve spo-

luprací s odbornými pracovníky NPÚ intenzivně připravuje novou expozici založenou na návratu k prezentaci renesanční podoby interiérů.

Návštěvní sezona roku 2005 byla provázena jako každý rok mimořádnou nabídkou kulturních akcí, která v celkovém souhrnu přesáhla aktivity let minulých. Nabídka obsahovala koncerty dětských pěveckých sborů ve Zlatém sále, koncerty dobové komorní hudby, církevní obřady, společenské večery, dětská divadelní představení v rámci festivalu KRATOCHVILKA. Tento festival organizovaný v předprázdninovém období dětských školních výletů vzbudil mimořádný zájem především díky tomu, že vedle loutkových divadelních představení byla dětem nabízena i možnost výroby vlastních dřevěných loutek pod dohledem zkušených loutkářů. Děti tak v průběhu měsíce června vyrobily stovky loutek, které si odnesly s sebou domů jako vzpomínku na chvíle prožité na zámku.

Léto samozřejmě pokračovalo i cyklem ochotnických divadelních představení KRATOCHVILENÍM, které je tradičně nejoblíbenějším i nejnavštěvovanějším lákadlem kulturní nabídky každé návštěvní sezony na Kratochvíli. Toto mimořádné divadlo na hladině vodního příkopu zaplnilo zahradu zámku po jedenáct večerů. Jeho úroveň byla opět oceněna v závěru roku divadelní kritikou jako nejlepší divadelní počín roku v České republice. Závěr sezony patřil cyklu divadelních pohádek Divadla ORFEUS a večerům poezie v zahradě. Celkem navštívilo v sezoně 2005 kulturní a společenské akce 9 960 diváků.

Hodnocení sezony 2005 na státním hradě Landštejn

Jiřina Mládková

Průběh sezony se v hlavních bodech nelišil od předcházejících období a návštěvnost se pohybovala na úrovni roků předešlých.

Na začátku sezony byla provedena nová instalace informačních panelů ve velké věži. V průběhu sezony se uskutečnilo několik akcí, které měly za účel zpestřit návštěvníkům prohlídku hradu. Po celou sezonu byla ve velkém příkopu možnost vyzkoušet si střelbu z luku a kuše. Jako v předcházejících sezonách, i letos jsme s přáteli hradu nastudovali a předvedli návštěvníkům večerní akci *Noc na Landštejně*, kterou jsme pro velký zájem opakovali.

Vykližené sklepní prostory jsme využili ve dnech svátků, kdy památky nabízejí návštěvníkům pohled na jinak nepřístupná místa. Zajistili jsme bezpečný doprovod a historický výklad. O prohlídku byl značný zájem, proto plánujeme i v letošní sezoně tyto prostory příležitostně otevírat.

V rámci stavební údržby byla dokončena rekonstrukce hradeb. Na nádvoří hradu jsme začali s opravou

zbytků původních omítek. Bylo dokončeno statické posouzení sklepních prostorů v severozápadním rohu nádvoří, a tak je možné v příštích letech pokračovat v jejich vyklízení a stavebních úpravách. V donjonu byla z bezpečnostních důvodů zabudována pevná kovová mříž nad vyčištěnou vodní cisternou.

Bylo provedeno geodetické zaměření celého areálu tak, aby v budoucnu mohl být zpracován plán hradu v digitální podobě.

Pokračoval archeologický výzkum ve vyklizeném sklepním prostoru a v jižní části velkého příkopu. Výzkum sklepního prostoru odhalil spojovací chodbu s jižní částí velkého příkopu s odvodňovacím kanálem sklepa. Skalní stěna na jihu pod velkou věží byla očištěna a hrad tak získává původní vzhled. Velkým překvapením bylo zjištění, že příkop není v celé délce vyhlouben tak jako v jižní části, kde dosahuje hloubky cca 5 m. V ostatních částech je jeho dno pod tenkou vrstvou zeminy. V průzkumu příkopu budeme v dalších letech pokračovat.

Státní hrad Nové Hrady v roce 2005

Mgr. Jan Smolík

Návštěvnická sezona nezačala pro novohradský hrad zrovna dobře. Na samém jejím počátku, v noci z 25.-26. 3. (před Velikonocemi), došlo k sesuvu 12 metrů vysokého vyzdění hradního příkopu v šíři 10 metrů, a to na místě, kde by podobnou destrukci nikdo nečekal a které krátce před tím ani nevykazovalo známky jakýchkoli poruch. Složitě a neznámé geologické poměry na dané lokalitě pak pozdržely projektovou přípravu oprav a vlastní opravu posunuly na nadcházející rok. Naštěstí se tato havárie dotkla vlastního návštěvnického provozu jen minimálně – musela být pouze uzavřena část prohlídkové trasy po parkánech, jenž vedla nad inkriminovaným místem.

Pokračovaly ale další opravy - v jarních měsících proběhla první etapa oprav obřadní a sousedící výstavní síně, na podzim byl předlážděn průjezd v severní bráně a rekonstrukce se konečně dočkal také altán z 19. století na hradní zahradě. Byl rozebrán a převezen do dílny k opravě.

Dalších významných změn doznal také interiér hradu. Na konci června byla do nově vyrobených replik knihovních polic ve druhém patře věže ve spolupráci se správcem knihovny Oddělením zámeckých knihoven Národního muzea uložena buquoyská knihovna. Ta byla do té doby uskladněna v ne zcela vyhovujícím depozitáři a pro veřejnost bylo jejich více než 17 000 svazků takto vystaveno vlastně poprvé. Vedle knihovny byla do severní věže instalována také expozice novohradského skla. Vzhledem k nemnoha kmenovým exponátům jí tvoří přede-

vším výpůjčky, a to z ostatních objektů ve správě NPU a především ze sbírek Jihočeského muzea v Českých Budějovicích.

Trochu netradičně, na samý závěr sezony, připravila správa hradu spolu s pracovníky NPU ÚOP v Českých Budějovicích vernisáž instalace II. prohlídkové trasy. Trasa vznikala v prvním poschodí tzv. nového paláce, který byl na konci 18. století zadaptován pro bytové potřeby panských úředníků. A právě rekonstrukce úřednického měšťanského bytu chronologicky situovaná do počátku 20. století se do prostor paláce vrátila. Využit byl jednak mobiliář z depozitářů a dále pak mobiliář ze dvou pozůstalostí, který byl v nedávné době získán. Vlastní vernisáž expozice si přišlo během jednoho dne prohlédnout více než tisíc návštěvníků.

Také díky tomuto dni, kdy denní návštěva hradu překonala vlastně i letní rekordy, se podařilo celkovou návštěvnost za rok 2005 udržet nad hranicí 20 000 osob. A to vše za situace, kdy oproti předchozímu roku nepřijelo několik stovek osob, které v rámci časově ohraničené akce dovezla v roce 2004 cestovní kancelář. Opět tak jako v předchozích letech se během letních prázdnin osvědčilo zrušení tradičního zavíracího dne v pondělí. Lze konstatovat, že veřejnost si na toto opatření už zvykla a právě v pondělí si na novohradský hrad najdou cestu návštěvníci, kteří by ho jinak mnohdy i míjeli.

Areál hradu poskytl útočiště také několika zajímavým kulturním akcím. Z těch tradičních asi největší ohlas zaznamenaly Podzimní hradní slavnosti, které navštívilo více než 1 200 osob a překonaly v tomto směru vlastně i Novohradské slavnosti letní. V obou případech šlo o celodenní programy se šermem, kejklíři, divadlem pro děti a stánky s řemeslnými výrobky. Ukázalo se, že období léta je akcemi tohoto druhu tak přesyceno, že o ně pomalu veřejnost ztrácí zájem, a naopak v okrajových částech sezony toto vyžití mnohdy chybí.

Z výstav, které proběhly v roce 2005 v nově zrekonstruované galerii soudobého umění, zaslouží připomínku tradiční výstava prací Novohradského malířského sympozia.

Výstavní síň pak patřila po celý rok zajímavé výstavě o pomocných vědách historických. Příchozí si mohli mimo jiné prohlédnout repliky pečeti a erby okolní šlechty či měst, kopie listin i ukázky genealogické práce.

Rok 2005, SHZ Rožmberk

Mgr. Jaroslav Čása

V roce 2005 se opět potvrdila dlouhodobá tendence: neustále přibývá turistů během prázdninových měsíců, často je to na hranici únosnosti, a ubývá organizovaných zájezdů před sezonou a po sezoně.

Návštěvníci hradu stále více požadují širší nabídku, aby na hradě mohli strávit příjemné odpoledne a aby se k poučení z historie dostaly jak děti, tak dospělí. Tím se zvýšil zájem o výstup na Anglickou věž a bylo nutné zvládnout zástupy, které o celkovou prohlídku měly zájem. Organizace prohlídek byla o to náročnější, včetně personálního zajištění. Zimní okruh tentokrát oslovil především návštěvníky ruských cestovních kancelářů. Večerní a noční prohlídky jsou u nás již tradicí, byly dopředu vždy beznadějně vyprodány. Pro tyto účely byla prohlídková trasa nově osvětlena, aby byla podtržena mystičnost zážitku.

Zvýhodněná cena pro rodiny s dětmi slavila úspěch a zákazníci tento servis velmi chválili. Průvodcovskou službu zajišťovali ověření průvodci z řad studentů a během celého roku nebyly žádné problémy. V roce 2005 proběhla periodická inventura mobiliáře v době letních prázdnin a byla dokončena na podzim. Ve druhém patře bychom rádi otevřeli expozici, která by doplňovala výstup na věž. Měl by to být odkaz na interiér 19. století. Restaurátorský průzkum odhalil zbytky malované barokní tapety a v současné době probíhá vyhodnocování případných investic a rešerše ohledně vybavení pokoje. Na prohlídkové trase bylo zrestaurováno několik portrétů a také mosazný lustr v pokoji Karla Alberta Buquoye.

Provozní zázemí hradu bylo ke konci roku před dokončením a uvnitř objektu se začalo s úpravou důstojných toalet pro zákazníky v zadním traktu. WC bude odpovídat normám EU a bude vylepšovat turistický standard. Opět se nepodařilo dorešit schéma parteru před hradem, i když příprava v archivech byla dokončena. K realizaci snad dojde v příštím roce. Na zahradních terasách se obnovila výsadba pokrývkův růží a celá plocha byla odborně oživena.

Začátek roku a konec měl společného jmenovatele: zamrzl hlavní přívod vody a výměna potrubí skončila pár hodin před slavnostním otevřením hradu v dubnu. Během roku byla připravena marketingová strategie pro rozvoj turismu na hradě a v okolí a byly tak představeny základní kameny rozvoje. Prvním krokem byly investice do dopravního značení na hlavních přístupových cestách v okolí hradu, včetně silnice E 55 v oblasti hraničního přechodu. Incentivní sektor turistiky hledá neustále nové destinace a my jsme oslovili mnoho agentur s naší nabídkou, přičemž mnohé z nich reagovaly opravdu vstřícně.

Státní zámek Třeboň a knížecí hrobka Domanín v roce 2005

Ing. Pavel Hofman

Úvod již tradičně zaměříme na vývoj návštěvnosti obou objektů. Přestože podle výkazu návštěvnosti zámek vykazuje pokles návštěvnosti oproti předchá-

zející sezoně téměř o 6 % (- 2 606 osob), skutečností je zvýšení návštěvnosti. To potvrzují i zvýšené tržby o téměř 180 000 Kč. Situaci lze objasnit letošní změnou filozofie vstupného, tj. nabídkou slev při zakoupení dvou tras (v prázdninové sezoně 3 tras). Tato nabídka byla s úspěchem využívána zejména o prázdninách, tudíž návštěvník, který prošel 2–3 trasy, přinesl více peněz, ale byl započten pouze jedenkrát. V předešlých letech byl návštěvník započten tolikrát, kolik tras si zakoupil. Hrobka vykazuje roční nárůst návštěvnosti téměř o 5 % (+ 1 649 osob). Prohlídkové trasy nezaznamenaly v letošním roce žádné změny. Loni zmiňovaná příprava úprav na trase A (rožmberské renesanční interiéry) se z důvodů nástupu Ludmily Ouradové na mateřskou dovolenou poněkud odsouvá. Odsunuta byla i šance na prohlášení historického jádra Třeboně a části rybníční soustavy za památku UNESCO. Komise UNESCO požádala z důvodu jedinečnosti rybníční soustavy o rozšíření původního návrhu.

Slavnostní vernisáží 20. května, za přítomnosti hejtmana jihočeského kraje Jana Zahradníka, byly pro veřejnost otevřeny nové prostory v čp. 152 a 153. Jedná se o raně barokní sál a k němu přidružené prostory. Vše bude sloužit veřejnosti pro nejružnější kulturní a osvětové akce, dále jako cíle komerční prostor pro společenské akce, konference, svatební obřady apod. Všechny tyto typy akcí zde byly již tento rok také s úspěchem realizovány. Několikrát také došlo k využití místními školami pro účel slavnostního vydávání maturitních vysvědčení a výučních listů. Součástí prostor je kavárna, která byla od června do září pronajata a fungovala pro veřejnost. Před vstupem do kavárny z nádvoří byla zřízena předzahrádka s převážně středomořskou vegetací (fíkovníky, pinie, granátová jablka, vinná réva, vavříny aj.), v níž se stal ústřední dominantou asi stoletý olivovník (*Olea europaea*), dovezený na zámecké nádvoří z budějovické firmy Zahradní centrum Ferencík dne 11. května. Tento letitý a krásný strom v ceně 77 000 Kč zakoupil jako dar pro splnění „snu“ kastelána p. Daňha. V místě západní strany současného sálu byla původně, za krátkého vlastnictví Třeboně Švamberky, stavěna luteránská kaple s hrobkou, v jejíž souvislosti se v dokumentech objevuje jméno Paolo Sarcelly. Tento stavební mistr italského původu také propůjčil jméno zmíněné kavárně, která Itálii také částečně přibližuje i svou výzdobou. Na místě současné kavárny je v minulosti zmiňován byt zámeckého bednáře, stáje a později kancelář ředitele schwarzenberské účárny. Sál, vystavěný na příkaz Vídně a pražského gubernia, původním určením pro jednání zástupců obcí, byl později využíván Schwarzenbergů jako kočárovna. Jak bylo zmíněno již v předešlém sborníku, veškeré tyto

prostory byly využívány do června 2002 zemědělským učilištěm jako posilovna, tělocvična, šatna a nářadovna. V současné době tvoří hlavní výzdobu sálu dvě obrovská plátna (cca 3 x 5 m) od neznámého autora s námětem příběhu Josefa Egyptského. Soubor, původně čítající 3 ks, je součástí treboňských sbírek.

Kulturní akce (koncerty, divadla, výstavy aj.) probíhaly v plném rozsahu předešlých let. Novinkou bylo navázání spolupráce s Jihočeským divadlem v Českých Budějovicích, které se nově uvedlo na zámku operou *Signor Kartáč* a baletem *Carmina Burana*, inscenovaným v prostředí zámeckého parku.

Stavební údržba se ve velkém rozsahu věnovala zejména restaurování sgrafitových fasád zámku. Na čp. 110 se jednalo o západní stranu malého nádvoří, východní stranu budovy na velkém nádvoří a severní stranu rizalitu. V podzimních měsících začaly práce na východní straně malého nádvoří. V podzimních měsících bylo započato s restaurováním výmalby spojovací chodby nad severní bránou do náměstí.

V zámeckém parku pokračovala rekonstrukce podezdívky plotu (poškozené při povodních) v severní části v ulici Sokolská. Od světské stoky po branku u Budějovické brány byl dodán kovářem p. Černým nový kovaný plot, zhotovený na základě originální výplně zmíněné branky. Zbytek oplocení bude firmou vyhotoven v následujícím roce 2006. Dále byla do zámeckého parku poblíž severní části opevnění vysazena firmou Milan Sodomka katalpa trubačovitá (*Catalpa bignonioides*) jako náhrada předchozí katalpy vymrzlé v zimě 2004/2005.

V parku hrobky byly provedeny rekonstrukce části parkových cest na východní straně a byla obnovena stoka odvádějící vodu z louky do rybníka Svět, která již byla nefunkční vlivem zanesení a zbuzením náletových porostů jívý.

Kláster Zlatá Koruna v roce 2005

PhDr. Zdeněk Troup

Nejdůležitějším úkolem pro správu objektu NKP kláštera Zlatá Koruna roku 2005 bylo pokračující úsilí o zvýšení zájmu návštěvníků o Zlatou Korunu. K tomu směřovaly kroky vedoucí k posílení vnějšího informačního systému, a to zejména k systému vztaženému k hlavním komunikačním trasám. Na jaře došlo k umístění standardizovaného silničního značení, které navádí případné zájemce z okruhu cca 10 km kolem kláštera. Tato opatření spolu s vnitřním informačním systémem i zvýšeným důrazem na objednávkový systém a kulturní nabídku skutečně vedla k žádoucímu zvýšení návštěvnosti.

Vedle toho postupovaly i některé rekonstrukční práce dle dlouhodobé koncepce rozvoje NKP Zlatá Koruna.

V průběhu roku tak došlo:

- K opravě severní fasády velkého konventu (trhliny a poškození vrchních vrstev fasády – opravu provedla firma Haniš).

- K restaurování rozměrné fresky vstupní haly v patře opatství (Hrubeš, bratři Novotní), spolu s tímto restaurováním došlo k rehabilitaci celého pozoruhodného prostoru haly, včetně restaurování historických dveřních křídel.

- V druhé polovině roku byla započata oprava hlavní vstupní brány na nádvoří kláštera, v rámci této opravy byla položena nová krytina. Oprava bude dokončena v roce 2006.

- Byla započata dlouho odkládaná vestavba pohostovny umývárny v jižním křídle velkého konventu. Touto akcí bude zkompletován trakt jižního křídla pro koncertní a společenské účely.

- V patře velkého konventu byl zřízen definitivní depozitář pro uložení církevních textilií. K tomuto účelu byly svépomocí vyrobeny stojany a provedeny další úpravy.

Všechny tyto práce probíhaly za plného návštěvníckého provozu, který začal vykazovat vzestupnou tendenci.

Návštěvnost

V závislosti na posílení propagace i vzhledem ke kulturní nabídce objektu začala od jarních měsíců návštěvnost objektu mírně stoupat. V hlavní sezoně se kladně projevilo fungování již zmíněného vnějšího informačního systému. V sezoně 2005 navštívilo klášter 21 143 osob, což je o 2 074 osob více než v sezoně předcházející a jde o 11 % nárůst. Tito návštěvníci zaplatili za vstupné 1 337 824 Kč, což je rovněž nárůst proti předcházejícímu roku, a to o 231 618 Kč (+ 21 %). I tato čísla potvrzují jednoznačně správnost nastoupené cesty.

Zlatokorunské léto

Stále důležitější součástí provozu kláštera se stává nabídka letních kulturních pořadů. Divadelní, koncertní i výstavní činnost přispívá významně k obohacení návštěvnícké sezony a stává se součástí celkové bohaté kulturní a duchovní atmosféry kláštera.

Výstavy

V sezoně 2005 byly realizovány čtyři pozoruhodné výstavy. Tento nárůst umožnilo zejména plné zprovoznění nových výstavních prostor v přízemí opatského domu.

• V květnu byla instalována výstava maďarských keramiků a sklářů s názvem „*Průměty času*“. Výstava byla otevřena k výročí konce 2. světové války.

• 18. června se uskutečnila vernisáž výstavy k životnímu jubileu strakonického architekta a malíře Ivana Čecha.

• 30. července se ve zlatokorunském klášteře představil krumlovský malíř, kopista a restaurátor Karel Hrubeš, který v trojjediné instalaci přiblížil tři části své výtvarné práce.

• V říjnu pak byla otevřena poslední výstava sezony – grafiky chorvatské výtvarnice Nevenky Arbanas.

Divadlo

V letní sezoně se v klášteře uskutečnilo celkem 26 divadelních představení. Scénou byla opět zahrada klášteře, kde večerní představení nacházejí působivou scenerii. Pokračovala spolupráce s divadelní fakultou AMU. Posluchači 2. ročníku se představili s úpravou Shakespearovy komedie „*Mnoho povyku pro nic*“. Pedagog DAMU Jiří Reidinger uvedl inscenaci „*Staré a nové příběhy barona Prášila*“ a ve třech improvizovaných představeních se představil posluchač 2. ročníku Jiří Maryško. Celkový počet diváků dosáhl 2 640 osob, což představuje oproti předcházející sezoně nárůst.

Koncerty

V poslední době se těžiště kulturního dění NKP klášteře Zlatá Koruna posouvá zejména v srpnu směrem k hudbě a k nočním koncertům. Je to dáno především tím, že pro prostředí zlatokorunského klášteře vznikl speciální dramaturgický plán, jehož osou je cyklus koncertů se souhrnným názvem „*Královský hudební festival*“. Zajištění této akce je opřeno o dlouhodobou spolupráci s agenturou Krauskonzert a plodem této spolupráce je pozoruhodný hudební program, který si získává stále větší pozornost milovníků vážné hudby.

V rámci tohoto festivalu se představili následující umělci a hudební tělesa:

Karolína Berková s Heroldovým kvartetem (30. července),

Irena Troupová s klavíristou Jaroslavem Tůmou (6. srpna),

Czech Moravian Virtuosi (13. srpna),

CHANT 1450, Švýcarsko (20. srpna),

Pražské žesťové kolegium (27. srpna),

Vlachovo kvarteto (3. září),

Musica Bohemica (8. září),

Dyškanti (15. září),

Smetanovo trio (27. září).

Zkušenosti z koncertní sezony 2005 dávají dobrý základ pro rozvinutí hudebního dění v klášteře Zlatá Koruna v budoucnosti.

Závěrem

Sezona 2005 představovala v životě NKP klášteře Zlatá Koruna již konsolidovanou etapu provozu, který je opřen o kvalitní prohlídkové trasy i o stále se prohlubující kulturní nabídku. Stavební akce jsou v této fázi již menšího rozsahu, nebrání plnému fungování památky v hlavní sezoně a přispívají k dalšímu zlepšování poměrů. Stejně tak práce na zlepšení vnějšího a vnitřního informačního systému otvírají vyhlídku na postupné další zvyšování návštěvnosti.

Zpráva o činnosti na SH Zvíkov za rok 2005

Mgr. Aleš Kadlčák

Dlouhé a studené zimní období a celkově ztížené klimatické podmínky výrazně ovlivnily nástup do jarní části sezony. Dostavba nové pokladny, která byla zahájena na podzim roku 2004, nemohla pokračovat pro přetrvávající silné mrazy a zledovatělé a zasněžené nádvoří královského paláce. Velikonoce navíc posunuly začátek návštěvnického provozu do konce března, kdy ještě na mnoha exteriérových přístupových trasách (nádvoří, terasy, vrchol Hlízové věže) ležela pomalu se rozpouštějící vysoká vrstva ledu. Jestliže dříve bylo pravidlem období příprav dlouhé 5–6 týdnů, pak v roce 2005 se zúžilo asi do týdnů dvou. Prioritou bylo dokončení pokladny, což se v samém závěru března podařilo. Ihned následující provoz potvrdil to, co se od této realizace očekávalo – vizuální zkvalitnění vstupního prostoru nádvoří a vytvoření lepších podmínek pro prodej vstupného. Zpřístupnit palác v požadovaném období bylo v rámci daných možností téměř hraniční a nabízí se otázka, nakolik bude možné při opakujících se podobných zimních podmínkách dodržovat očekávanou dobu zpřístupnění objektu. To, co dříve potkávalo vysoko položený Landštejn, se přeneslo do podstatně nižších poloh. Uvědomuji si jistou hypotetičnost naznačené otázky a kladu ji spíše jako upozornění na podmínky, v jakých zaměstnanci připravují objekt na zahájení sezony. Za to jim patří dík.

Z údržbových prací stojí za pozornost prořezávka vytipovaných stromů v areálu hradu. Vybrány byly takové, kolem nichž vedou cesty a přístupové komunikace. Kvalitu a úroveň provedení prověřily silné podzimní větry, po kterých byl spád suchých a zulámaných kusů větví minimální. S pokračováním v dalších obdobích se počítá. Dílčí zkvalitnění přineslo pořízení a rozmístění nových odpadkových košů a kruhových lavic. Cílem je postupné vytvoření klidových odpočinkových zón vně přetíženého prostoru před průčelím královského paláce, do kte-

rého se vtěsnává největší koncentrace turistů v letním čase. Dále byly provedeny vyzdívky poškozených hradebních zdí, obnovily se nátěry šindelové krytiny paláce a střechy nad Erbovní síní a nově bylo provedeno překrytí pozůstatku obvodové zdi královské síně.

Návštěvní sezona proběhla bez výraznějších problémů a návštěvnost se oproti minulému roku zvýšila asi o 10 %, čímž se zastavil propad z posledních let. Zda nešlo o nahodilejší nárůst, ukáží teprve další období. Rok byl průměrný v množství pronájmů a až krátkodobé filmování v závěru roku přineslo nárůst ve výnosech.

Množství výstav a kulturních akcí bylo zhruba v objemu minulých let. Zvládnutí letních ale i úklidových podzimních činností umožnilo navýšení mzdových prostředků, což znamenalo velkou pomoc pro personálně trvale podhodnocený objekt (patrnější po zrušení vojenské civilní služby).

Za špatnou zprávu lze považovat stále nedořešenou restituci a od ní se odvíjející omezení v koncepci dalšího rozvoje objektu. Zhoršující se stav komunikace vedoucí hradem, která je majetkem Obecního úřadu ve Zvíkovském Podhradí, začíná být také alarmující.

Samotný závěr roku přinesl velké množství otázek, neklid a nejistotu. Co všechno z toho zůstane či bude zodpovězeno, se ukáže až v průběhu roku 2006, což už není předmětem této informace. I v této souvislosti bych však chtěl za svoji osobu poděkovat ing. Alešovi Krejčovi za korektní a profesionální způsob, s jakým dlouhá léta vedl instituci v Českých Budějovicích.

ODDĚLENÍ OBNOVY A ÚDRŽBY P 5

Eva Jarošová

Oddělení obnovy a údržby zajišťovalo obnovu a údržbu 13 objektů hradů, zámků, kláštera a třech správních budov, které jsou ve správě Národního památkového ústavu památkové péče v Českých Budějovicích. V oddělení jsou stabilně čtyři stavební technici s působišťem v Českých Budějovicích a na dvou detašovaných pracovištích v Českém Krumlově a Jindřichově Hradci.

V průběhu roku byly provedeny na každém spravovaném objektu nutné stavební opravy, restaurování fasád a mobiliáře, dále byla prováděna údržba parků a zahrad. Výše zmíněné akce byly zadávány formou výběrových řízení, vzhledem ke snaze o co nejefektivnější využití státních dotací. Zákonem stanovená potřeba spojená s touto agendou vyvolávala zvětšené množství (nový zákon o zadávání veřejných zakázek zákon č. 40/2004) administrativní práce.

Pro představu o opravách, obnově a restaurátorských pracích na jednotlivých objektech v naší správě vás informujeme tímto přehledem nejvýznamnějších akcí:

- *NKP SZ Hluboká nad Vltavou:*

oprava fasádního pláště – jihozápadní průčelí V. etapa
oprava střešního pláště Alšovy Jihočeské galerie, dokončení

celková oprava fasádního pláště bývalé „Prachárny“

- *NKP SHZ Český Krumlov:*

konzervace severní fasády Horní hrad I. etapa
rekonstrukce objektu kovárna a ledárny
restaurování nástěnných maleb Bellarie

- *NKP SH Rožmberk:*

oprava sociálního zázemí
výstavba technického zázemí

- *NKP SHZ Jindřichův Hradec:*

oprava zahradních arkád
opravy ve Španělském křídle a v Adamově stavení

- *NKP SZ Červená Lhota:*

oprava sociálního zázemí
oprava vodovodu

- *NKP SZ Dačice:*

oprava arkádových oken
oprava ohradních zdí

- *SH Landštejn:*

oprava a statika severních hradeb
restaurování sgrafitových omítek

- *NKP SZ Třeboň:*

oprava fasád čp. 110
oprava plotu dokončení
víceúčelový sál dokončení

- *NKP klášter Zlatá Koruna:*

opravy fasád a vstupní brány
restaurování horní síně

- *NKP SH Nové Hrady:*

oprava prodejny suvenýrů
oprava zahradního altánu

- *NKP SZ Kratochvíle:*

restaurování vily severní fasáda
oprava střech

- *NKP SH Zvíkov:*

oprava a nátěry střech
rehabilitace pokladního centra, dokončení

Institucionální výzkum

V roce 2005 bylo zahájeno naplňování čtyř nových výzkumných záměrů, které jsou projektovány do roku 2011. Zpracování těchto výzkumných záměrů přineslo zcela jinou podobu vědecko-výzkumné činnosti v rámci NPÚ. Některé dosud regionálně řešené úkoly byly zahrnuty do výše zmíněných čtyř celostátních výzkumných záměrů a řešitelé konkrétních úkolů se stali součástí řešitelského týmu příslušného výzkumného záměru, řízeného jedním garantem. Systém přinesl zejména v počátcích značné organizační problémy, zejména při tvorbě rozpočtů jednotlivých úkolů a při rozdělování příslušné výše finančních prostředků na jednotlivé regiony prováděné z centra. Tyto nejasnosti způsobily časový posun v zahájení řešení úkolů až do počátku léta.

Odbor evidence a dokumentace se podílel na řešení následujících úkolů :

31-02-02 – Odborné hodnocení a systematické vědecké zpracování historických knihovních fondů (zámeckých knihoven) kulturních památek

Výzkumný úkol v rámci celé ČR koordinovaný z ÚOP v Českých Budějovicích.

Cílem výzkumného úkolu v roce 2005 bylo zahájit odbornou katalogizaci vybraných historických knihovních fondů ve správě NPÚ v rozsahu mezinárodních katalogizačních pravidel ISBD(A) a AACR2R a vytvořit možnost tyto záznamy poskytnout do výměnného formátu UNIMARC. Nezbytnou součástí katalogizačního záznamu měl být digitální identifikační snímek vazby, titulního listu, případně graficky ztvárněného frontispisu – dokumentace nezbytná pro jednoznačnou identifikaci konkrétního titulu. Cílem projektu je nejen pořízení katalogizačních záznamů, a tím nahrazení stávajících lokálních katalogů, ale také knihovědné a tematické poznání fondů. Výsledky úkolu umožňují předat záznamy do Souborného katalogu zámeckých knihoven ČR budovaného Knihovnou Národního muzea v Praze. Napojením Národního muzea na další evropské a světové organizace vytváříme teoretickou možnost zpřístupnění historických fondů širší domácí a světové badatelské veřejnosti z nejrozličnějších vědních oborů (se zřetelem na patřičnou ochranu fondů). Budování elektronického katalogu zámeckých knihoven je aktuální i vzhledem k asociovanému členství Národní knihovny ČR v Konsorciu evropských vědeckých knihoven (CERL), vytvářejícím soubornou databázi starých tisků The Hand Press Book Database.

Vzhledem k omezeným finančním prostředkům bylo cílem pro rok 2005 zahájit odbornou katalogizaci pouze některých vybraných historických fondů

v různých regionech České republiky. Vzhledem k výše uvedenému zejména personálnímu omezení byly pro první rok řešení vybrány interiérové zámecké knihovny Červená Lhota, Milotice a Hradec nad Moravicí. Nezbytným předpokladem pro zahájení odborné katalogizace bylo vytvoření metodiky zpracování v návaznosti na zvolený software.

Dalším cílem výzkumného úkolu pro rok 2005 bylo, u již zkatologizovaných historických fondů, ověřit možnost zlepšení identifikace jednotlivých svazků použitím aktivních technických prostředků – bezkontaktní čip – technologie RFID a pasivních prvků – mikrotečka. Pro ověření možnosti aplikace těchto technických prostředků byl zvolen knižní fond zámku Kozel.

Splnění cílů výzkumného úkolu v roce 2005

Plnění výzkumného úkolu v roce 2005 zahájilo zvolení softwaru pro pořizování katalogizačních záznamů.

Výzkumný úkol předpokládal zpracování katalogizačních záznamů s využitím některého z již existujících softwarů užívaných ke zpracování starých tisků ve sféře veřejných knihoven. Výběr konkrétního softwaru byl závislý především na finančních možnostech projektu. Z existujících a provozovaných softwarů byl zvažován nákup systému T Series firmy TINLIB nebo systém Clavius české firmy LANIUS. Oba systémy mají své výhody i zápory. Výhodou systému T Series je především jeho větší rozšíření ve veřejném knihovnictví, provozovateli tohoto systému jsou také tři územní odborná pracoviště NPÚ, která jej využívají pro katalogizaci svých odborných knihoven. Tento systém je však určen především pro současnou knižní produkci a nemá speciální modul pro staré tisky, i když údaje vyžadované katalogizačními pravidly ISBD(A) pro staré tisky a rukopisy je možné do systému vepsat. Systém Clavius má speciální modul vyvinutý pro katalogizaci starých tisků a je rozšířen ve sféře muzeí, galerií, archivů a dalších institucí zpracovávajících fondy starých tisků a rukopisů. Ve prospěch systému Clavius hovořily i výrazně nižší pořizovací i provozní finanční náklady. Nezanedbatelnou výhodou systému Clavius je také skutečnost, že se jedná o plně český komerční produkt, na rozdíl od zahraničního systému Tinlib, čím je zajištěn nejen dostupný a plně fungující komerční servis, ale také výrazně větší dostupnost případných úprav a doplňků. Výrobce systému, tábořská firma LANIUS, poskytuje tzv. hot line pro řešení běžných provozních problémů, kdy je možné prostřednictvím telefonu a každodenní služby bezplatně provádět na dálku některé úpravy a řešení. Pro složitější zásahy má firma LANIUS zřízenou řadu kontaktních míst ve všech regionech České republiky, což rovněž zajišťuje téměř

okamžitý servis a podporu a vzhledem k malým vzdálenostem od míst, kde je program instalován, jsou výrazně snižovány náklady na servisní zásah.

Katalogizační záznam pořízený v systému Clavius zahrnuje všechny povinné údaje požadované mezinárodními katalogizačními pravidly a obsahuje řadu dalších nepovinných údajů, které jsou však nezbytné pro zpracování starých tisků. Umožňuje popsat jednotlivé svazky jako jedinečné exempláře s vyjádřením a popisem ilustrací, formátu, přesných rozměrů, dovoluje specifikovat charakter vazby včetně materiálové povahy, výzdoby, doby vzniku a dalších důležitých údajů, dovoluje specifikovat veškeré poznámky, vpisky, komentáře, majetkové vztahy k exempláři apod. Výsledný katalogizační záznam je, podobně jako karta základní evidence mobiliáře, popisem knihy, který zaručuje jeho jednoznačnost a jako takový je prokazatelným identifikačním nástrojem v případě ztráty. Textové informace doplňuje identifikační fotografie titulního listu, frontispisu a vazby. Systém Clavius je systém otevřený a umožňuje doplňování katalogizačního záznamu o případné další nepovinné položky v závislosti na potřebě.

V průběhu měsíce května byl s firmou LANius nastaven obecný formulář určený k instalaci pro všechny tři zvolené knihovní fondy. Ve spolupráci s Jihočeskou vědeckou knihovnou v Českých Budějovicích následovalo zpracování metodiky, která se zaměřuje na způsob vyplňování jednotlivých položek formuláře a řeší některé složitosti a nejasnosti. Smyslem a cílem metodiky je vytvořit nástroj pro maximální jednotu pořizování záznamů. Je však nutné konstatovat, že u některých volně tvořených položek je možné v metodice popsat mechanismus jejich tvorby, jednotnost je však fakticky nedosažitelná. Jedná se zejména o klíčová slova používaná pro vyjádření tématu knihy.

Na počátku měsíce července pak proběhlo základní školení pro všechny uživatele a poté byl software na všechna pracoviště (NPÚ Č. Budějovice, NPÚ Brno a zámek Raduň) nainstalován prostřednictvím kontaktních firem – v Českých Budějovicích přímo firmou LANius, v Brně kontaktním místem sídlícím přímo v Brně a na zámku Raduň kontaktním místem v Opavě – celkem 11 licencí.

V závislosti na přidělených finančních prostředcích byl stanoven počet záznamů, které měly být na jednotlivých pracovištích zpracovány – v Č. Budějovicích 2 040 svazků, v Brně 2 000 svazků a na zámku Raduň 1 000 svazků. V průběhu srpna a října proběhly přímo na konkrétních pracovištích kontrolní dny, kdy byly doladěny softwarové záležitosti a byly vyjasněny některé metodické přístupy tak, aby podoba záznamů byla co nejvíce jednotná. Část

pořízených záznamů, zejména jejich struktura, byla rovněž konzultována s Knihovnou Národního muzea v Praze jako pracovištěm zajišťujícím obecný metodický dohled na péči a zpracování interiérových zámeckých knihoven. Vzhledem k tomu, že instalace programu proběhla bez větších potíží a nebylo nutné využívat servisních služeb kontaktních míst, bylo možné z uspořené prostředků pořídit 5 licencí pro modul určený speciálně pro zpracování periodik. Metodika zpracování periodik pak bude úkolem pro začátek následujícího roku.

K datu zpracování etapové výzkumné zprávy jsou pořízeny více než dvě třetiny z plánovaného počtu svazků a je předpoklad, že do konce měsíce listopadu bude úkol splněn.

Limitem pro plnění úkolu v roce 2005 bylo především neúměrně dlouhé přípravné období, kdy byl doladován software přímo pro potřeby NPÚ. Tím se zkrátila doba pro vlastní pořizování záznamů. Přesto celkový věcný a časový harmonogram pro rok 2005 byl splněn.

Specifickým úkolem výzkumného úkolu bylo ověření použití dalších moderních metod k jednoznačné identifikaci knižních svazků. Pro ověření bylo využito zkušeností na zámku Kozel.

V rámci zkvalitňování a racionalizace evidence movitého kulturního majetku byl pro zlepšení identifikace použit aktivní technický prostředek – bezkontaktní čip – technologie RFID a pasivní prvek – mikrotečka. Po dílčích zkušenostech s čárovým kódem jako identifikačním prvkem jsme použili vhodnější řešení, které je díky prudkému pokroku v této oblasti vhodnější jak technicky, tak i z hlediska obsahu a objemu informací. Kombinací těchto dvou identifikátorů zvyšujeme míru přesnosti identifikace a bezpečnosti této formy označení.

Evidenční nástroj CASTIS byl rozšířen o datové struktury umožňující vazbu mezi mobiliárním předmětem a elektronickým aktivním prvkem – čipem.

Numerická informace z čipu byla spojena s databází CASTIS dvěma způsoby – manuálně – přímým zápisem číselného kódu k příslušnému mobiliárnímu číslu – a automatizovaně – pomocí čtečky.

Toto propojení údajů umožní operativní přístup k pohybům a inventurám takto označených předmětů.

Pasivní prvek – mikrotečka s textovou informací – je umístěna na sjednaném místě jednotlivého mobiliárního předmětu, respektive knižního svazku. Toto místo bude jako úzus známo příslušným pracovníkům a institucím, které se jakýmkoliv způsobem podílejí na správě tohoto majetku. Mikrotečka jed-

noznačně identifikuje předmět jako majetek českého státu v operativní správě NPÚ a příslušný mobiliární či knihovní fond.

V průběhu řešení úkolu za rok 2005 bylo bezkontaktními čipy a mikrotečkami označeno 7 993 knižních svazků Stadionské knihovny

31-03-03 – Systematický průzkum a odborná pasportizace (reidentifikovaného) nemovitého památkového fondu

Výzkumný úkol v rámci celé ČR koordinovaný z ÚOP v Českých Budějovicích.

Reidentifikace nemovitého památkového fondu náleží v současné době k prioritním úkolům oboru památkové péče. Cílem pasportizace reidentifikovaných nemovitých památek je doplnit výsledky vlastní reidentifikace, zaměřené především na evidenčně právní aspekt evidence památek, o podrobnější průzkum evidovaného památkového fondu se zaměřením na podrobné zjištění a zdokumentování současného stavu památkového fondu jako podklad pro efektivnější výkon státní památkové péče. Prvořadým cílem je provést podrobný popis exteriérů včetně všech architektonických prvků, zejména však popis interiérů chráněných objektů, které stávající evidence zachycuje jen velmi nesystematicky. Projekt je zaměřen zejména na dochované historické konstrukce a stavebně řemeslné prvky, důraz bude kladen na zachycení a zdokumentování krovů. Pro další péči o chráněné objekty je však důležitá i znalost použitých novějších konstrukcí. Pro potřeby dodržování památkového zákona je nezbytná znalost okamžité podoby chráněných objektů v případě svévolných zásahů do objektů ze strany majitelů. Kromě verbálního popisu objektů a jejich konstrukcí je dalším cílem pořídit podrobnou fotodokumentaci, v případě neexistence grafické dokumentace zhotovit kresebnou dokumentaci zachycující dispozici objektů a hlavní konstrukční prvky.

V roce 2005 probíhal výzkumný úkol ve čtyřech regionech České republiky – v krajích Jihočeském, Ústeckém a Moravskoslezském a v Praze. Pro každý region byly stanoveny různé typy objektů a různá území podle charakteru a potřeb příslušných území.

Pro severní Čechy sledovány tyto typy památek: hradě a archeologická naleziště, středověká a raně novověká sakrální a profánní architektura, lidová architektura v okresech Chomutov, Litoměřice, Louny, Teplice, Liberec.

V kraji Moravskoslezském byl výzkum zaměřen na významné objekty MPZ Opava se zřetelem na jejich urbanistickou funkci a s výhledem využití výsledků výzkumu pro potřeby přípravy rekonstrukce objektů.

V kraji Jihočeském se práce zaměřily na prohloubení dokumentace objektů z první etapy reidentifikace v okrese Písek a rozšíření pasportu církevních objektů okresu České Budějovice a Tábor.

Za specifický dílčí úkol v rámci „Pasportizace reidentifikovaného nemovitého památkového fondu“ je nutné považovat *Průzkum možností zachrany nevyužitých a ohrožených nemovitých kulturních památek a jejich dokumentace* – dílčí úkol naplňovaný ústředním pracovištěm v Praze.

Zaměření úkolu je v souladu s Konceptí rozvoje výzkumu a vývoje v resortu kultury, jehož jednou z priorit v tematickém programu „Kvalita života“ je „nové využití ohrožených a nevyužitých památek, využití památek pro sociální a ekonomický rozvoj – pro cestovní ruch, kulturní trasy a pro oblast výchovy a vzdělávání“. Řešení úkolu tak plynule naváže na využití výstupů výzkumného úkolu SÚPP IB (98-13), kterým byl naplňován strategický cíl koncepce účinnější péče o památkový fond v České republice do roku 2005 nazvaný „Památky a cestovní ruch“. Seznam nejohroženějších a nevyužívaných nemovitých kulturních památek v České republice v roce 1999 obsahoval 550 položek, v roce 2001 již 665 položek a v roce 2003 709 položek. Cestovní ruch v České republice je i v současné době orientován především k návštěvě zpřístupněných hradů a zámků a památkových rezervací. Rozvojovými trendy cestovního ruchu v ČR jsou mj. cykloturistika a agroturistika. Dosud značené a plánované cyklotrasy procházejí oblastmi, v kterých se nachází většina nevyužitých a ohrožených kulturních památek. Mnohé z nich by mohly přispět k rozšíření infrastruktury cestovního ruchu, ke zlepšování jeho služeb a nové využití kulturních památek by vytvářelo základní předpoklady pro jejich záchranu. Řešitelé úkolu budou nadále sledovat možnosti naplňování mezinárodního projektu „Cesta po hradech a zámcích ve střední Evropě“, ale nebudou svou činnost tímto projektem omezovat.

Splnění cílů výzkumného úkolu v roce 2005

Výsledkem úkolu je evidenční karta pro každý objekt nalézající se v areálu nemovité památky, která kromě lokalizačních a administrativních údajů, obsahuje především podrobný popis exteriéru a všech prostor interiéru, jejich zhodnocení z hlediska potřeb památkové péče, digitální či klasickou fotodokumentaci a grafickou dokumentaci (nově pořizovanou, případně odkazy na existující SHP či zaměření).

V roce 2005 se k projektu přihlásila pracoviště v Českých Budějovicích, Ostravě a Ústí nad Labem. V průběhu června a července proběhla individuální instruktáž na jednotlivých pracovištích a byl dohodnut rozsah a zaměření prací, současně byl předán vzorový výstup. Výstupy z jednotlivých regionů jsou

přesto graficky odlišné a do jisté míry odrážení určitou nejednotnost ve zpracování klasické reidentifikace. Výstupy odpovídají především potřebám jednotlivých pracovišť.

V jižních Čechách byly práce zaměřeny především na doplnění nejstarších záznamů reidentifikace v okrese Písek – lokality Kostelec nad Vltavou, Dolní Záhoří, Mirovice, Ratiborž, Velká a Zahradka, v okrese Tábor blatské vesnice Klečaty, Zálší, Senožaty a Sviny, především však pasportizace městských domů v MPR Tábor a dále vesnická památková rezervace Zábory u Č. Budějovic. Celkem bylo v Jihočeském kraji zpracováno téměř 150 pasportů nemovitých památek.

V Ústeckém kraji proběhl výběr lokalit při terénních pracích v průběhu června až října, které byly plánovány pro plnění úkolu „*Obnova identifikace nemovitých kulturních památek*“ v daných okresech, při nichž byl porovnáván skutečný stav s archivními podklady – stavební plány, historická fotodokumentace, literatura. Ty byly v rámci výzkumného úkolu dohledávány ve stavebních archivech městských či obecních úřadů, v archivu litoměřické diecéze, v oblastních a okresních archivech). Současně byla řešiteli provedena fotodokumentace exteriérů a interiérů vytipovaných (byl-li umožněn vlastníky vstup) objektů, zaměřená převážně na dokumentaci dochovaných původních prvků. Shromážděný materiál byl následně tříděn, vyhodnocován a zpracováván do požadované podoby.

K prioritně vytipovaným lokalitám se dostávaly nemovité kulturní památky, u kterých byly nalezeny nedostatečné údaje nalézajících se v evidenčních listech po generální aktualizaci (neaktuální popisy nemovitých kulturních památek, nedostačující fotografie, či zákresy v katastrální mapě, nedostatečné vyjmenování parcel, které památku určují), či lokality, kterým v brzké době hrozí zánik.

Zásadní problém jsme shledali u zapsaných hradišť či archeologických lokalit – chyběla základní literatura, proběhlé archeologické výzkumy, či parcelní vymezení památky. Zde jsme navázali spolupráci s Ústavem archeologické památkové péče severozápadních Čech. Toto pracoviště nám poskytlo letecké snímky vybraných hradišť a v průběhu podzimních měsíců proběhne ve spolupráci s nimi vymezení a zaměrování hranic pomocí GPS a zakreslování těchto památek do programu ArcGIS 9.0 a následně přesné zjištění majitelů pozemkových parcel. V průběhu roku 2005 byl zpracován pasport 50 nemovitých kulturních památek (např. Brozany nad Ohří – mlýn čp. 75, tvrz, Volyně – kostel sv. Petra a Pavla, Loučov – kostel sv. Jakuba, Zabrušany – slovanské hradiště, Mukov – pravěké hradiště, Pokratice – kaple, Křižany – dům čp. 136, Prackovice nad Labem – kostel sv. Matouše aj.).

Velice podrobný pasport byl zhotoven v rámci plnění úkolu v MPZ Opava. U vybraných objektů byla provedena aktualizace a doplnění uměleckohistorické charakteristiky interiéru a exteriéru, fotografická dokumentace stávajícího stavu exteriéru a interiéru, zaměření stávajícího stavu, provedení aktualizace dochované plánové dokumentace a její převedení do jednotného měřítka, vyhledávání plánové dokumentace k vybraným objektům v příslušných stavebních archivech. Celkem byl pasport zhotoven pro 8 objektů:

městský dům čp. 179, Beethovenova ul. – č. ÚSKP 17564 / 8 - 1316

Beethovenova ul. č. 2, parc. č.: 209 st., k. ú. Opava-město

Volně stojící jednopatrový dům z roku 1839, vzniklý spojením dvou budov při hradbách na okraji historického jádra.

měšťanský dům zvaný „Boží koutek“ čp. 288, Horní náměstí – č. ÚSKP 17498 / 8 - 1309

Horní náměstí č. 53, k. ú. Opava-město, parc. č. 409 st.

Dvoupatrový nárožní dům s podloubím, původně renesančním z poloviny 16. století, upraven barokní fasádou, uvnitř barokní strop z konce 17. století.

tzv. Müllerův dům čp. 1, Komenského ulice – č. ÚSKP 20006 / 8 - 1319

Komenského ul. č. 8, parc. č.: 558 st., k. ú. Opava-město

Volně stojící barokní architektura komorního typu z roku 1726, náležející původně do areálu dnes již zaniklého zámku.

Sobkův palác čp. 337, Masarykova tř. – č. ÚSKP 46760 / 8 - 1280

Masarykova tř. č. 28, k. ú. Opava-město, parc. č. 473/1 st.

Jednopatrový palác blokového půdorysu z roku 1733 s úpravami v roce 1769, postavený Karlem Josefem Rogojským. Reprezentuje výtvarně kvalitní typ šlechtického paláce z údobí baroka.

Blücherův palác čp. 345, Masarykova tř. – č. ÚSKP 35435 / 8 - 1286

Masarykova tř. č. 35, k. ú. Opava-město, parc. č. 504 st.

Jednopatrový nárožní čtyřkřídlý šlechtický palác z 30. let 18. století s bohatou štukem zdobenou fasádou. Upravován v 19. a 20. století.

městský dům čp. 180, Matiční ul. – č. ÚSKP, 15993 / 8 - 3177

Matiční ul. č. 4, k. ú. Opava-město, parc. č. 208 st.

Volně stojící jednopatrový městský dům palácového typu, postavený po polovině 19. století, pravděpodobně v místech, kde již dříve stával dům.

dům zvaný „U mouřenína“ čp. 290, Mezi trhy – č. ÚSKP 45495 / 8 - 1311

ul. Mezi trhy č. 2, k. ú. Opava-město, parc. č. 369 st.

Řadový dvoupatrový dům s atikovým polopatrem, jádro raně barokní, fasáda kolem roku 1730. Vnitřní úpravy empírové, částečné úpravy z konce 19. století.

budova státní banky čp. 236, Ostrožná ul. – č. ÚSKP 29684 / 8 – 2995

Ostrožná ul. č. 46, k. ú. Opava-město, parc. č. 213 st.

Volně stojící dvoj a jednoposchodová budova v barokizujících formách, postavená v letech 1914-18 podle projektu vídeňského projektanta Rudolfa Eislera.

Jak již bylo uvedeno výše, specifickým dílčím úkolem je *Průzkum možností záchrany nevyužitých a ohrožených nemovitých kulturních památek a jejich dokumentace*. Seznam nejohroženějších a nevyužívaných nemovitých památek je v aktualizované formě vydáván letos již počtvrté.

U každého památkového objektu jsou uvedeny základní identifikační a lokalizační údaje spolu se stručnou charakteristikou dnešního technického stavu objektu a jeho využití. Ve druhém bodě je u každé památky uveden název obce s rozšířenou působností, protože tyto obce se staly po zrušených okresních úřadech výkonnými orgány státní památkové péče. U položek ohrožených i nevyužívaných památek jsou vlastníci uvedeni obecně, tj. fyzická či právnická osoba, obec atd.; u památek, které jejich vlastníci nabízejí k prodeji nebo k pronájmu a zaslali nám svůj souhlas se zveřejněním, je uvedeno jméno vlastníka s adresou, aby případní zájemci mohli jednat přímo s vlastníky bez našeho prostřednictví. V položkách je nezávazně uvedeno doporučené vhodné využití objektu a zcela nezávazně i odhad nákladů na obnovu objektu.

Seznam se stává vyhledávanou publikací nejen pro vlastníky památkových objektů, kteří mají zájem o zařazení svých památek (pokud jsou ve špatném až havarijním stavebně technickém stavu, též z důvodu oprávněnosti požadování finančních příspěvků na obnovu), ale stále častěji také ze strany zájemců o zakoupení nebo pronájem památkových objektů. Aktualizovaný seznam nabízí 95 památek k prodeji či pronájmu. Pro přehlednost, o které památky jde, jsou na konci seznamu každého kraje umístěny fotografie nabízených památkových objektů s uvedením čísla položky, pod kterou se ten který objekt v seznamu nachází.

Součástí seznamu je adresář všech územních odborných pracovišť NPÚ, jejichž odborní pracovníci dávají

vají odborná vyjádření pro závazná stanoviska k obnově a využití památkových objektů.

Pokud jde o prostorovou identifikaci, byly realizovány tyto etapy řešení úkolu:

– do 176 matric v měřítku 1 : 100 000 bylo zakresleno dalších 12 000 km značených cyklotras

– po technickém přenosu těchto matric do měřítka 1 : 200 000 byly provedeny zákresy nově značených a plánovaných dálkových tras a cyklostezek do průsvitek korespondujících s 13 kartogramy zobrazujícími vybrané části nemovitého památkového fondu.

– na základě porovnání „Seznamu“ z roku 2003 se „Seznamem“ z roku 2005 jsou v těchto průsvitkách vyznačovány památky doporučené k využití, v oblasti cestovního ruchu, které jsou situovány v oblasti dálkových cyklotras.

Souběžně byla letos prováděna obrazová dokumentace (foto + video) vybraných nemovitých památek na jihozápadní Moravě. Dokumentované památky ohrožené a nevyužité byly na žádost poskytovatele doplněny dokumentací atraktivních a turisticky zajímavých cílů. Celkem bylo pořízeno 737 digitálních fotografií, ze 32 hradů, zámků a tvrzí, které doplněné o evidenční údaje ústředního seznamu, katastrální mapy a aktualizované přehledy výpisů z katastru nemovitostí o vlastnickém právu tvoří adjustované tři tištěné soubory a obdobné elektronické zpracování na nosičích CD-ROM. Tyto podrobnější soubory vybraných památek jsou východiskem v následných rozhodovacích procesech ke zhlédnutí videodokumentace, které bylo v uvedeném regionu zpracováno cca 300 minut záznamu. Jedná se o objekty Brtnice, Slatina, Moravský Krumlov, Dolní Kounice, Tavíkovice, Tulešice, Jevišovice, Vranov n. D., Uherčice, Písečné, Jemnice, Police, Boskovštejn, Myslibořice, Valeč, Dalešice, Hrotovice, Krhov, Kraví Hora, Oslavany, Náměšť n. OsI., Třebíč, Sádek, Cornštejn, Frejštejn, Valašské Meziříčí.

Nad rámec uvedeného regionu a objektů byla pořízena obdobná foto- a videodokumentace na základě operativy zadané vedením NPÚ a poskytovatelem. Jednalo se o nemovité památkové objekty na rozhraní krajů Jihočeského a Vysočina v Březině a Těchobuzi na Pelhřimovsku a v Dubu na Tábořsku.

Některé takto zpracované památky si jak v tištěné, tak v elektronické formě vyžádal již v průběhu druhého pololetí poskytovatel k další činnosti.

31-02-01 – Základní evidence mobiliárních fondů

Dlouhodobý projekt naplňující jeden z hlavních pilířů vytyčených v plánu odborně metodického řízení organizací státní památkové péče do roku 2005. Je

součástí schváleného výzkumného úkolu NPÚ projektovaného na léta 2006-2011. Cílem projektu je zhodnotit práci na ZE v letech minulých, získanými poznatky rozšířit dosud zpracované karty, prohloubit znalosti o zámeckém fondu. Pomocí tzv. starých čísel provázat dnešní evidenci s evidencí historickou, zpětně nalézt přetřhané souvislosti mezi některými soubory. Rovněž bude pořízena barevná fotodokumentace u některých vybraných předmětů, vyžadujících barevnou informaci (např. obrazy, grafika, textilie apod.).

Cílem projektu je zejména

- identifikace předmětů (špatný zápis v „černé knize“, špatné očíslování předmětů)
- pátrání po předmětech, které k sobě patří – soubory apod.)
- řešení nesrovnalostí (v důsledku předchozího)
- zpracování lokačních seznamů jednotlivých místností a zápisů v rejstříku ZE
- fyzické očíslování předmětů (soubory, podlomení, předmět z více částí)
- karty ZE podle skutečnosti doplněny, opraveny a upřesněny, doplněna fotodokumentace a nevyfotografované předměty doporučeny k fotografování
- na předměty bez ZE zpracovány makuláře
- následný přepis karet do počítače a lokační upřesnění v programu ZEM
- expertizy na vybraný druh mobiliáře a jejich přenos do karet ZE
- digitální barevná fotodokumentace na vybraný druh mobiliáře

Výstupy tohoto projektu slouží zejména jako podklad pro zpracování karet základní evidence a jejich postupnou digitalizaci včetně černobílé fotodokumentace, případně barevné. Výsledkem práce je kvalitní zpracování chybějících makulářů a doplnění popisů ve stávajících kartách, pořízení chybějící fotodokumentace a následný přenos získaných údajů do počítačové databáze. Karty ZE jsou současně doplňovány o informace z odborných expertiz.

31-02-03 - Reidentifikace movitých památek

Cílem projektu je provést revizi prohlášených movitých památek, aktualizovat údaje o jejich uložení a zejména pořídit novou podrobnou dokumentaci a doplnit popisné informace, zaměřit se na zachycení stávajícího stavu památek. Součástí úkolu je také zpracovávání souhrnu vytipovaných předmětů movitých kulturních památek k návrhům pro restaurátorský nebo konzervátorský zásah. Úkol svým charakterem navazuje na dlouhodobý úkol ISO.

Vzhledem ke skutečnosti, že v roce 2005 byly v rámci plnění úkolů ISO dokumentovány z valné míry objekty s malým počtem registrovaných památek (i když s početným fondem předmětů kulturní hodnoty), byl do počtu revize zahrnut areál poutního kostela v Táboře-Klokotech, dokumentovaný v roce 2004, a pro tento jsou rovněž odevzdány revizní evidenční listy k datu ukončení letošní etapy úkolu.

Souběžně byla konána revize v objektu bývalého minoritského kláštera a kostela v Českém Krumlově. Byla fyzicky dokončena v listopadu, byla specifická nutností dohledávání a identifikace částečně zničených předmětů z kláštera a není zahrnuta v této zprávě. Klášter včetně kostela je od září 2005 převeden na 35 let městu Č. Krumlov, z tohoto důvodu jsme byli požádáni nástupcem řádu minoritů – řádem křižovníků s červenou hvězdou o urychlenou revizi a soupis stávajícího mobiliáře. Výsledky revize budou shrnuty do výstupů pro příští rok.

V roce 2005 bylo zreidentifikováno 212 movitých kulturních památek, zapsaných v Rejstříku státního seznamu movitých kulturních památek (72 čísel rejstř.). Současně jsou identifikovány další památky, dosud neregistrované a průběžně jsou podávány podněty k jejich prohlášení za kulturní památky dle zákona č. 20/1987 Sb.

31-04-02 - Průzkum moderní architektury 19. a 20. století

Pro rok 2005 byla vybrána tři jihočeská města: Tábor, Sezimovo Ústí a České Budějovice. Cílem pro rok 2005 bylo zpracovat rešerše pro vybraná sídla, následně pasporty vybraných staveb a zhodnotit architektonickou produkci v daných lokalitách.

V Táboře bylo vytipováno 51 staveb pro odborné posouzení, tímto výběrem byla zhruba zmapována část obce nazývaná Nové Město, do výběru jsme zařadili různé typy staveb: bytové stavby, úřady, banky, školy, kostel, tělocvičnu, kino atd. Pro 36 tábořských staveb byly nashromážděny písemné podklady k historii, popisu a hodnocení stavby, pro 33 budov byla získána plánová dokumentace, pro 48 zjištěno vlastnictví, parcela a získán zákres v katastrální mapě z katastrálního úřadu, 39 objektů (budovy i soubory staveb) bylo nafoceno z exteriéru a 25 objektů je podrobně zdokumentováno a nafoceno i v interiéru a zpracován pro ně pasport. Předběžně se uvažuje o 10 návrzích budov za nemovitou kulturní památku.

V **Sezimově Ústí** byl proveden terénní průzkum celého sídla, vytypovali jsme 20 domů pro odborné posouzení. Rovněž i zde byly vybrány různé typy staveb: školy, zemědělské usedlosti, bytové kolonie, hotel, kulturní dům atd. Zatím byly nashromážděny písemné prameny pro 11 objektů (jednotlivá stavba či sou-

bory staveb). Pro 7 objektů byly zpracovány pasporty a hodnocení architektonické produkce v daném území. V Sezimově Ústí byly v 5 případech zahrnuty do jednoho pasportu celé obytné kolonie, např. Baťov sestává ze 150 domů, sídliště Silon tzv. „Korea“ kolem 30 domů ap. Pro statistické sledování je velmi problematické najít společnou jednotku. Jasně je to pouze v případě, kdy 1 domu odpovídá 1 číslo popisné. Řešíme však mnoho případů viz výše, kde k jednomu číslu popisnému patří soubor budov (např. kostel, křídlo s byty a kanceláři a kolumbárium), nebo 1 panelový dům s třemi jen dilatací oddělenými sekcemi má 3 čísla popisná, dále soubory objektů postavené podle jednoho plánu atd.

V **Českých Budějovicích** byl proveden terénní průzkum Pražského předměstí, při kterém byly vytipovány domy a nafoceny jejich exteriéry.

Pro rok **2006** plánujeme pokračovat v pasportizaci objektů v Táboře a Sezimově Ústí. Začít s pasportizací objektů v Českých Budějovicích.

Výstupem výzkumného úkolu za rok 2005 jsou dva katalogy pro katastrální území Tábor a Sezimovo Ústí. Obsahem katalogů je historie obcí ve sledovaném období, jejich urbanistické proměny, pasporty objektů a zhodnocení stavební produkce ve zkoumaném území. Katalogy jsou provedeny ve třech paré v tištěné a digitální podobě na CD.

Výzkumný úkol VaV 401

Inventarizace industriálního dědictví okresu Jindřichův Hradec

Ing. Stanislav Dvořák

Ve sběru základní dokumentace objektů výše uvedeného zájmu bylo zaregistrováno celkem 161 věcí. Bývalý okres Jindřichův Hradec je co do rozlohy největším z Jihočeského kraje. Průmysl zde však jen ojediněle přesáhl svým měřítkem regionální rámec, takže lze konstatovat, že sloužil k pokrytí místních a oblastních potřeb. Průmysl se zde vyvíjel zejména ve vazbě na převládající zemědělskou produkci, tj. zpracování dřeva, rybníkářství, masné zpracovatelské, mlynářství, pivovarnictví a lihovarnictví, textilní výroba, knoflíkářství, opravárenství. Cukrovarnictví je zastoupeno zcela ojediněle. Zpracování kovů v oblasti Vitorazska se nevyvinulo do průmyslových rozměrů a ve své manufakturní podobě nenávratně zaniklo na počátku 20. století.

Při výběru katalogových položek dokumentace sehrála rozhodující úlohu zejména kritéria, do jaké míry je věc zejména nadregionálně unikátní, pohledově významná, značného lokálního významu nebo s dochovanou technologií. V několika případech se kritéria, resp. kulturní hodnoty, kumulují v jedné věci. Celkem zde bylo vybráno 34 objektů. Také ostatní mají jistě nesporně své kulturní a technické hodnoty.

Z katalogizovaných položek následně bylo vybráno 11 objektů, u nichž je potenciální zapsání do seznamu kulturních nemovitých památek z regionálního hlediska nejvíce žádané.

Úkol bude v příštím roce pokračovat pravděpodobně v okrese Tábor.

Objekty zpracované v katalogové dokumentaci (* označeny objekty zvláště vhodné k prohlášení za kulturní památku):

- Dolní Lhota čp. 1. Mlýn a pila.
- Dolní Žďár čp. 4. Mlýn.
- Františkov čp. 1. Mlýn. (*)
- Františkov čp. 1. Obytné a hospodářské zázemí mlýna. (*)
- Chlum u Třeboně čp. 48. Zámečnická výroba – tzv. „Šlosárna“.
- Jarošov nad Nežárkou čp. 43 a 44. Škrobárna a sirupárna.
- Jarošov nad Nežárkou čp. 63. Továrna na keramické sanitární zboží.
- Jindřichův Hradec. Cihelna.
- Jindřichův Hradec. Olejna.
- Jindřichův Hradec čp. 168/III. Škrobárna.
- Jindřichův Hradec čp. 176/II. Tkalcovna. (*)
- Jindřichův Hradec čp. 62/IV. Továrna.
- Jindřichův Hradec, Lišný Dvůr čp. 121/IV. Velkochov hovězího dobytka. (*)
- Jižná čp. 29 a 30. Přádelna vlny.
- Jižná. Valcha. (*)
- Kunžak čp. 113. Mlýn a pila.
- Kunžak čp. 143. Pila.
- Majdalena, železniční stanice Chlum u Třeboně. Dopravní stavby – vlaková čekárna arcivévody Ferdinanda d' Este.
- Nová Bystřice čp. 307. Pivovar. (*)
- Nová Bystřice. Stáje při pivovaru.
- Nová Bystřice. Tkalcovna.
- Nová Ves nad Lužnicí čp. 1. Elektrárna a strojárna. (*)
- Nová Ves nad Lužnicí. Vodojem. (*)
- Samosoly čp. 11. Mlýn a pila.
- Stráž nad Nežárkou. Lihovar.
- Stráž nad Nežárkou, k. ú. Plavsko čp. 93, nyní čp. 115 (elektrárna čp. 95). Mlýn a pila (+ elektrárna).
- Stráž nad Nežárkou. Most. (*)
- Stráž nad Nežárkou čp. 85. Truhlárna.
- Strmilov čp. 168. Mlýn.
- Studená čp. 168. Mlékárna.
- Suchdol nad Lužnicí, pův. čp. 85. Sklárna.

- Třeboň, Novohradská ulice čp. 262/II. Bývalé Schwarzenberské rybářské laboratoře. (*)
- Třeboň, Novohradská čp. 261/II. Mísirna krmiv a sklady.
- Třeboň čp. 224/II. Ubytovna rybářských učňů, tzv. pěšárna, s čerpací stanicí benzínu.
- Velký Ratmírov čp. 99. Bývalý lihovar. (*)

Číslo úkolu: 31201-05

Název projektu: *Odborné zhodnocení a systematické zpracování mobiliárních fondů kulturních památek, ke kterým vykonává právo hospodaření NPLÚ* (hlavní řešitel: Alena Černá)

Konkrétní úkol: *Johann Georg Hamilton – život a dílo*

Řešitel konkrétního úkolu: *PhDr. Ludmila Ourodová*
Činnost se soustředila na soupis dochovaných děl J. G. Hamiltona, heuristiku využitelnou při koncipování katalogu (včetně základní dokumentace dochovaných děl v českých, moravských a rakouských sbírkách) na jedné straně a průzkum písemných pramenů souvisejících s životem daného malíře.

Číslo úkolu: 31204-05

Název projektu: *Poznávání, hodnocení, dokumentace a třídění movitého kulturního dědictví, výběr potenciálu památkového fondu* (hlavní řešitel: Radovan Chmel)

Konkrétní úkol: *Soupis zvonů v jihočeském kraji I.*

Řešitel konkrétního úkolu: *Mgr. Martin Gaži*, spoluřešitel *Mgr. Radek Lunga*

Činnost se zaměřuje na terénní průzkum a podrobný nehudební popis zvonů v jihočeských kostelech a kaplích. Jeho součástí je heuristika archivních pramenů týkajících se rekvizic v první a druhé světové válce. Výstupem bude poznání současného stavu zvonového fondu a soubor podkladů pro zapsání zvonů do USKP.

Konkrétní úkol: *Barokní mobiliář odstraněný z jihočeských kostelů I.*

Řešitel konkrétního úkolu: *Mgr. Martin Gaži*

Archivní průzkum vedoucí k sumarizaci a popisu barokních mobilií odstraněných z chrámových interiérů v jižních Čechách v průběhu 19. a 20. století. V první fázi se průzkum zaměřuje na interiéry kostelů zásadně upravených či přestavěných. Výsledky mohou sloužit jako podklad srovnávacího průzkumu jako umělecko-, tak kulturněhistorického. Dokumentováno je i eventuální přenášení jednotlivých částí mobiliáře do jiných prostorů.

Konkrétní úkol: *Barokní obrazové cykly I.*

Řešitel konkrétního úkolu: *PhDr. Ludmila Ourodová*
Činnost se soustředila na prohloubení sběr informací, dokumentaci a popis obrazových cyklů vázaných

na barokní zbožnost v prostředí klášterů a poutních míst. Výstup zahrnuje obrazové cykly z Říмова (CB), Nových Hradů (CB) a Vyššího Brodu (CK).

Číslo úkolu: 31205-05

Název projektu: *Výzkum metod prezentace a zprostředkování kulturních hodnot památkového fondu veřejnosti jako nástroj identifikace společnosti s kulturním dědictvím* (hlavní řešitel: Miloš Kadlec)

Konkrétní úkol: *Didaktický program „Zámek a park Červený Dvůr – objevování částečně zmizelého parku“*

Řešitel konkrétního úkolu: *Mgr. Kateřina Cichrová*

Didaktický program pro děti mládež využívá aktivním způsobem vybavení právě instalované naučné stezky v areálu zámeckého parku. Hlavním tématem programu je zábavné srovnávání plánů barokního parku se současným krajinářským parkem a „hledání stop“ již zaniklých staveb nebo jejich částí. Výstupem jsou pracovní listy obsahující text, ilustrace a informační texty určené pro dospělé, kteří budou děti doprovázet. Texty pro děti jsou složeny z informačních bloků, na něž navazují otázky a úkoly.

Konkrétní úkol: *Návrh expozice v „Bažantnici“ zámku Červený Dvůr I.*

Řešitel konkrétního úkolu: *Mgr. Kateřina Cichrová*

Přípravné práce na scénáři budoucí expozice soustředily materiály pro témata budoucí prezentace: soupis ikonografických pramenů k exteriéru i interiéru zámku, včetně návrhů mobiliáře; soupis dochovaného dislokovaného mobiliáře; první část komentářů k inventářům z první pol. 20. stol. (obrazy a grafika).

Konkrétní úkol: *Didaktický program Svět středověkých gest na nástěnné malbě Posledního soudu v kostele sv. Petra a Pavla ve Starých Prachaticích*

Řešitel konkrétního úkolu: *Mgr. Martin Gaži*

Program je určen pro školní skupiny a nabízí učitelům nástroj k práci s nástěnnou malbou z počátku 16. století. Na základě gestikulace jednotlivých postav školní skupiny odhalují spleť významů výsostného sakrálního zobrazení. Zpracováno ve dvou variantách: pro děti 4.-6. třídy a starší žáky. Výstupem jsou bohatě ilustrované pracovní listy.

Konkrétní úkol: *Didaktický program Za cechy a řemesly v Netolicích*

Řešitel konkrétního úkolu: *PhDr. Ludmila Ourodová*

Program vytvořený ve spolupráci s netolickým městským muzeem určený rodinným i školním skupinám je zaměřený na poznání funkčních vazeb malého jihočeského města, včetně lokalizace řemeslnické činnosti, tradičních nástrojů, technologických postupů, cechovních znamení atp. Výstupem jsou bohatě ilustrované pracovní listy.

ROZBOR HOSPODAŘENÍ

VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ V ROCE 2005

Ing. Zdeňka Škabrouďová

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Českých Budějovicích v roce 2005 vyvíjel svoji činnost v rámci celého Národního památkového ústavu, státní příspěvkové organizace. Naše územní odborné pracoviště zajišťovalo činnosti výkonu státní památkové péče pro Jihočeský kraj a na základě pravomocí plynoucích ze statutu v roce 2005 hospodařilo se svým samostatným rozpočtem včetně všech rozpočtových úprav.

Rozpočet byl pro rok 2005 sestaven jako vyrovnaný. Schválený příspěvek na činnost v roce 2005 činil 59,409 tisíc Kč. V průběhu roku došlo k navýšení příspěvku o 1,631 tisíc Kč na navýšení osobních nákladů z důvodu přeřazení některých funkcí mezi odborné pracovníky dle přílohy č. 2 Nařízení vlády č. 330/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dále o 500 tisíc Kč na reidentifikaci, dále o 774 tisíc Kč na zvýšení objemu prostředků na platy a s tím spojené zákonné sociální pojištění z titulu pověření ředitele zastupováním generálního ředitele a posílení platů podle přílohy č. 1 Nařízení vlády č. 330/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů, další navýšení představovalo 2,000 tisíc Kč na obnovu a opravu objektu SZ Třeboň. Poslední úprava se týkala částky

1,660 tisíc Kč na výkup předmětů kulturní hodnoty. Po všech těchto úpravách představoval příspěvek na činnost výši 65,974 tisíc Kč. V roce 2005 jsme nevyčerpali příspěvek na činnost ve výši 1,200 tisíc Kč účelově určený na obnovu SZ Třeboň, tento příspěvek byl na základě žádosti převeden na Rezervní fond MK s možností použití v roce 2006.

Vedle tohoto příspěvku na činnost jsme ještě obdrželi prostředky bez rozpočtové úpravy ve výši 417 tisíc Kč na provedení energetického auditu jako čerpání prostředků z rezervního fondu MK z roku 2004.

V průběhu roku 2005 jsme dále obdrželi účelové dotace ve výši 21 213 tisíc Kč (na výzkum a vývoj, ISO, PZAD, MPZ Třeboň, Prachovice a Slavonice, VPR Vlastiboř a Záluží, výkup předmětů kulturní hodnoty, záchranný archeologický výzkum, program restaurování movitých kulturních památek). Z těchto účelových dotací jsme převedli do Rezervního fondu MK částku 473 597 Kč z PZAD na akci Kovárna SHZ Č. Krumlov s možností dočerpání v roce 2006.

V roce 2005 jsme dále získali prostředky na systémové dotace na investice v celkové výši 1,050 tisíc Kč na pořízení zabezpečovacího zařízení EZS a EPS pro SHZ Č. Krumlov, SH Nové Hrady, SZ Hluboká n./Vlt. a dále na pořízení 2 ks notebooků pro výzkum a vývoj. Prostředky byly vyčerpány.

Přehled skutečně vyčerpaných neinvestičních prostředků (příspěvků a účelových dotací) v Kč:

a) § 3321 - příspěvek	59,409.000
- dotace na reidentifikaci	500.000
- dotace SZ Třeboň	800.000
- dotace na výkup předmětů kult. povahy	1,660.000
- dotace na navýšení osobních nákladů	2,405.000
- energetický audit	416.500
celkem § 3321	65,190.500
c) § 3322 - PZAD, MPZ, restaurov. mov. kult. pam.	16,376.403
d) § 3324 - výkupy předmětů kulturní hodnoty	571.000
e) § 3329 - ISO, arch. výzkum,	592.000
f) § 3380 - výzkum a vývoj institucionální	3,200.000
Celkem vyčerpano	85,929.903

Přehled použití investičních prostředků (dotací) v Kč:

§ 3329 - na pořízení zabezpečovacích zařízení EZS a EPS	1,050.000
z toho: - na SHZ Č. Krumlov	200.000
- na SH Nové Hrady	250.000
- na SZ Hluboká n./Vlt.	600.000
§ 3380 - účel.V+V - 2 ks notebooků	80.000

Vedle poskytnutého příspěvku na činnost a účelových prostředků naše územní odborné pracoviště dosáhlo vlastních výnosů v celkové výši 94,047 tisíc Kč. Do těchto výnosů patřily především výnosy získané provozem památkových objektů (vstupné, nájem, prodej propagačního zboží, úhrady za poskytování služeb, úroky atd.)

Nejvyšší podíl na vlastních výnosech představovaly tržby přijaté za vstupné, které v roce 2005 činily 72,261 tisíc Kč, dále pak tržby z nájemného ve výši 13,613 tisíc Kč (převážně nebytových prostor). Další významnou položkou byly tržby za poskytnuté služby ve výši 1.365 tisíc Kč, dále pak příjmy z prodeje

propagačního zboží a úroky ve výši 866 tisíc Kč. Mezi další výnosy ve výši 126 tisíc Kč patří jiné ostatní výnosy, smluvní pokuty a úroky z prodlení, výnosy za prodej materiálu a vlastních výpěstků. Dále jsme v roce 2005 použili fondy v celkové výši 5,816 tisíc Kč, z toho použití rezervního fondu představovalo částku 1,403 tis. Kč na účelově určené náklady a z fondu odměn došlo k čerpání ve výši 4,413 tisíc Kč.

Získaný příspěvek na činnost, účelové prostředky a dosažené vlastní výnosy byly použity na pokrytí vynaložených nákladů a to následovně, jak ukazuje přehled čerpání nákladů :

Čerpání nákladů v roce 2005 (v tis. Kč)

Spotřeba materiálu	9.760,90
Spotřeba energie	5.545,77
Prodané zboží	169,05
Opravy a udržování	74.382,90
Cestovné	862,55
Náklady na reprezentaci	12,66
Ostatní služby	16.272,59
Mzdové náklady	45.181,92
z toho: platy zaměstnanců	42.673,92
O O N	2.508,00
Zákonné sociální pojištění	15.617,05
Sociální náklady (FKSP, záv. str., ost. poj.)	2.262,86
Daně a poplatky	2,19
Ostatní náklady	506,36
Odpisy hmotného a nehmotného majetku	6.965,41
Daň z příjmu (z nájemného)	2.359,89
Celkem vynaložené náklady	179.902,10

Dosažením vyšších výnosů z vlastní činnosti oproti rozpočtu a hospodárného využívání svěřených prostředků dosáhlo naše územní odborné pracoviště zlepšeného hospodářského výsledku ve výši 75,37 tisíc Kč.

Na zajištění provozu celého územního odborného pracoviště v Českých Budějovicích včetně 13 památkových objektů, na plnění všech povinností a na dosažení zlepšeného hospodářského výsledku se podílelo v přepočteném počtu 212 pracovníků.

HAVARIJNÍ PROGRAM MINISTERSTVA KULTURY 2005

Ing. Marek Ehrlich, Ing. Marie Pavlátová
NPÚ Č. Budějovice přijal celkem 67 žádostí o příspěvky ve výši 17,2 mil. Kč, při celkové výši nákladů na obnovu 28,3 mil. Kč.

Částka určená MK k rozdělení v rámci kraje byla 6,1 mil. Kč. NPÚ ve spolupráci s pověřenými obecními úřady doporučil poskytnout příspěvek na 51 akcí obnovy. Během roku došlo k vyřazení 2 akcí, naopak byly přidány 4 akce z rezervy MK nad rámec stanovené krajské kvóty (individuální kontakt vlastníka s MK). Celkem tedy bylo na 53 akcí obnovy poskytnuto 8,052 mil. Kč.

Průměrné procento příspěvku u zařazených akcí je 71 % požadované částky, ve skutečnosti se ve 12 případech jedná o 100 %, naopak u 9 akcí byl tento podíl nižší než třetina požadovaného příspěvku.

Struktura vlastníků – příjemců příspěvku

fyzické osoby – soukromí vlastníci	3 700 tis. Kč	46 %
círky	3 082 tis. Kč	38 %
obce	780 tis. Kč	10 %
podnikatelé – právnické osoby	290 tis. Kč	4 %
kraj	200 tis. Kč	2 %

Skutečná výše dotací podle okresů

Č. Budějovice	1 795 tis. Kč
Č. Krumlov	890 tis. Kč
Jindř. Hradec	1 100 tis. Kč
Písek	800 tis. Kč
Prachatice	770 tis. Kč
Strakonice	890 tis. Kč
Tábor	1 807 tis. Kč
celkem	8 052 tis. Kč

Havarijní program 2005

Okres	Obec	Památka	Příspěvek MK
Č. Budějovice	Boršov nad Vltavou	areál fary čp. 49	100 000 Kč
Č. Budějovice	Drahotěšice	roubená sýpka u čp. 10	100 000 Kč
Č. Budějovice	Olešnice	zámek čp. 1	380 000 Kč
Č. Budějovice	Opalice	špýchar čp. 10	700 000 Kč
Č. Budějovice	Pelejovice	usedlost čp. 17	70 000 Kč
Č. Budějovice	Porežany	usedlost čp. 35	70 000 Kč
Č. Budějovice	Purkarec	kostel sv. Jiří	85 000 Kč
Č. Budějovice	Radošovice	usedlost čp. 15	70 000 Kč
Č. Budějovice	Úsilné	usedlost čp. 9 – hospodářský objekt	100 000 Kč
Č. Budějovice	Žumberk	kostel sv. Jana Křtitele	120 000 Kč
Č. Krumlov	Borová u Chvalšín	obytné stavení čp. 38	80 000 Kč
Č. Krumlov	Brloh	kostel sv. Šimona a Judy	80 000 Kč
Č. Krumlov	Chlum u Křemže	sýpka čp. 1 – bývalá tvrz	80 000 Kč
Č. Krumlov	Kladenské Rovné	tvrz – hájenka čp. 26	80 000 Kč
Č. Krumlov	Loučovice	kostel sv. Oldřicha	80 000 Kč
Č. Krumlov	Malšín	kostel sv. Markéty	80 000 Kč
Č. Krumlov	Svéráz	fara čp. 1	80 000 Kč
Č. Krumlov	Svéráz	kostel sv. Petra a Pavla	80 000 Kč
Č. Krumlov	Velešín	zrušený kostel sv. Filipa a Jakuba	250 000 Kč
Jindř. Hradec	Blato u Hůrek	kostel sv. Maří Magdaleny	100 000 Kč
Jindř. Hradec	Kostelní Radouň	kostel sv. Víta	110 000 Kč
Jindř. Hradec	Majdalena	kostel sv. Magdaleny	180 000 Kč
Jindř. Hradec	Peč	kostel sv. Linharta	170 000 Kč
Jindř. Hradec	Studená	areál zámku – bývalý pivovar	120 000 Kč
Jindř. Hradec	Studená	kostel sv. Prokopa	270 000 Kč
Jindř. Hradec	Volfřov	evangel. toleranční areál - dolní fara	150 000 Kč
Písek	Kostelec nad Vltavou	kostel Narození Panny Marie	70 000 Kč
Písek	Maletice	tvrz Klokočín	70 000 Kč
Písek	Orlík nad Vltavou	kostel sv. Prokopa	250 000 Kč
Písek	Protivín	hřbitovní kaple sv. Anny	70 000 Kč
Písek	Vlastec	areál zámku Červený Újezdec	140 000 Kč
Písek	Zběšičky	židovský hřbitov	200 000 Kč
Prachatice	Bořanovice	chalupa čp. 13	70 000 Kč
Prachatice	Drslavice	tvrz	70 000 Kč
Prachatice	Dub u Prachatic	zámek čp. 1	90 000 Kč
Prachatice	Němčice	kostel sv. Mikuláše	400 000 Kč
Prachatice	Netolice	Petrův Dvůr – sýpka	70 000 Kč
Prachatice	Těšovice	areál mlýna čp. 37	70 000 Kč
Strakonice	Doubravice u Volyně	tvrz čp. 13	70 000 Kč

Strakonice	Drahonice	usedlost čp. 47	70 000 Kč
Strakonice	Hoslovice	mlýn čp. 36	200 000 Kč
Strakonice	Mladějovice	památník v areálu Žižkova bojiště	50 000 Kč
Strakonice	Řepice	silniční most	100 000 Kč
Strakonice	Štěkeň	kostel sv. Mikuláše	400 000 Kč
Tábor	Babčice	židovský hřbitov s márnicí	100 000 Kč
Tábor	Borkovice	usedlost čp. 12	100 000 Kč
Tábor	Borkovice	usedlost čp. 7	100 000 Kč
Tábor	Jistebnice	měšťanský dům čp. 102	100 000 Kč
Tábor	Radenín	kostel sv. Markéty	87 000 Kč
Tábor	Radkov	roubená chalupa čp. 17	100 000 Kč
Tábor	Tábor	zámek Měšice	100 000 Kč
Tábor	Veselí nad Lužnicí	stará radnice s pivovarem	120 000 Kč
Tábor	Vodice	zámek čp. 1	1 000 000 Kč
Celkem			8 052 000 Kč

PROGRAM PÉČE O VPR, VPZ A KPZ 2005

			návrh		doporučeno	
Okres	obec	čp.	celk. náklady	podíl vlastníka	požadavek	dop. přisp.
CB	Dobčice	3	485 178	285 178	200 000	200 000
	M. Chrástany	1	366 187	126 187	240 000	130 000
	Opatovice	12	286 126	57 226	228 900	102 000
	Petříkov	26	98 532	19 706	78 826	78 000
	Záboří	20	746 128	150 000	600 000	200 000
	Záboří	21	326 819	150 000	176 819	150 000
	Zbudov	50	205 000	50 000	155 000	100 000
	Holašovice	3	144 967	29 967	115 000	80 000
						1 040 000
CK	Krnín	1	195 000	74 000	121 000	80 000
	Krnín	3	158 760	78 760	80 000	80 000
	Zlatá Koruna	5	413 750	82 750	331 000	300 000
						460 000
JH	Ponědražka	32	1 116 000	616 000	500 000	240 000
	Pístina	2	220 000	44 000	176 000	90 000
						330 000
PI	Krašovice	9	975 336	204 821	770 515	111 000
	Květov	2	271 572	54 372	217 200	100 000
	Květov	4	99 836	20 000	79 836	79 000
	Skály-Budičovice	1	190 728	38 145	152 583	100 000
	Čimelice		205 000	45 000	160 000	160 000
						550 000
PT	Volary	159	1 247 000	447 000	800 000	400 000
						400 000
ST	Zechovice	17	427 294	85 600	341 604	80 000
	Chelčice	41	818 987	163 798	655 189	150 000
	Chelčice	kostel	731 317	146 263	565 054	100 000
	Nahořany		161 000	33 000	128 000	80 000
						410 000
TA	Komárov	5	633 412	140 000	493 412	200 000
	Komárov	16	793 550	158 710	634 840	200 000
	Klečaty	14	633 577	253 430	380 146	200 000
	Komárov	1	1 077 700	577 700	500 000	200 000
	Komárov	28	230 734	92 293	138 441	100 000
	Vlastiboř	36	221 615	110 807	110 807	110 000
						1 010 000
					celkem	4 200 000

CELKOVÝ PŘEHLED ČERPÁNÍ FINANČNÍCH ZDROJŮ PLÁNU OBNOVY
A ÚDRŽBY PAMÁTKOVÝCH OBJEKTŮ NÁRODNÍHO PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU,
ÚZEMNÍHO ODBORNÉHO PRACOVISTĚ V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH ZA ROK 2005

č. obj.:	okres :	objekt :	č. konta:	popis stavebních prací :	Čerpání v Kč
01	Č. Budějovice	objekty správy NPÚ	51101000	oprava el. instalace – počítačové sítě	140.867,00
				opravy střech	255.068,90
				oprava truhlářských konstrukcí	71.154,50
				drobné opravy	195.178,40
				51101000 součet	661.668,80
			51103000	údržba zeleně	3.922,00
			51801500	PD, revize, IČ, AD	7.607,40
			investice	kanalizační přípojka	212.796,00
				objekt celkem	885.994,20
02	Č. Budějovice	SZ Hluboká n.V.	51101000	oprava fasádního pláště	17.627,20
				oprava cimbuří, ohradních zdí	777.708,70
				oprava interiérů (I.-II.patru)	326.780,00
				opravy žaluzií	780.610,50
				opravy střech	131.367,00
				oprava elektroinstalace	235.919,75
				opravy AJG (střecha jízdního, drob. akce)	1.629.803,20
				drobné opravy	221.200,85
				prachárna	768.293,30
				51101000 součet	5.194.040,54
			51102000	restaurování mobiliáře	2.282.980,00
			51103000	restaurování kamen	90.000,00
				restaurování vitrají	99.794,00
				restaurování ostění	616.988,00
				restaurování schodiště	42.000,00
				51103000 součet	848.782,00
			51104000	údržba zeleně, údržba cest	1.666.854,30
			51801500	PD, revize, IČ, AD	819.044,10
			51109000	malá údržba	269.137,00
				PZAD – oprava fasád V. etapa	6.300.000,00
				PRMKP – tapisérie	395.000,00
			investice	EZS, plot, pokladna	384.092,80
			ISO	EZS, EPS, CCTV	600.000,00
				objekt celkem	18.759.230,74
03	Český Krumlov	SHZ Český Krumlov	51101000	Horní hrad – konzervace s. fasády I. etapa	525.262,00
				čp. 58 – oprava a konzervace j+s fasády	261.626,00
				drobné a havarijní opravy, opr. EZS, EPS	1.284.922,00
				opravy střech (čp. 58, vápenice, apod.)	1.705.124,50
				opravy komunikací a nádvorí, zásobní zahr.	1.208.515,10
				opravy oken, dveří, fasád	2.069.602,60
				opravy opěrných a ohradních zdí, tarasů	958.542,00
				čp.177 Barokní divadlo	119.585,40
				opravy interiérů, kancelář, kuchyně	1.474.419,20

			opravy el. instalací, veřejné a slavnostní osvětlení	992.498,30
			oprava komunikace Plášťový most	1.421.096,00
			svah nad rybářskou	17.505,00
			čp. 195 – rekonstrukce odpadů, ZI	175.396,70
			výměna veřejného osvětlení – dlouhá zeď	345.042,00
			51101000 součet	12.559.206,00
	51102000		restaurování mobiliáře	956.279,00
	51103000		restaurování maleb průchod III. a IV. nádvoří	856.681,00
			rest. a opravy fasád II. – IV. nádvoří	283.025,40
			rest. maleb interiéru Bellarie III. podlaží	331.610,00
			restaurování a kopie plastik	666.560,00
			51103000 součet	2.137.876,40
	51104000		údržba zeleně	883.266,00
			údržba komunikací zámecké zahrady	758.533,70
			51104000 součet	1.641.799,70
	51801500		PD, revize, AD	1.518.457,30
	51109000		malá údržba	523.602,00
	investice		plynofikace, rozšíření zabezpeč., zařízení	276.081,10
			PZAD – severní fasáda, Bellarie, kovárna	6.826.403,00
	ISO		EZS, EPS, CCTV	200.000,00
			objekt celkem	26.639.704,50
04	Český Krumlov	SH Rožmberk n. Vlt.	51101000 opravy interiérů a venk. vodovod	213.224,00
			oprava střechy čp. 68	11.848,00
			oprava kam. tarasu	265.850,00
			oprava EZS, EPS	59.655,20
			51101000 součet	550.577,20
		51102000	restaurování mobiliáře	104.375,00
		51104000	údržba zeleně	144.793,90
		51801500	PD, revize, AD	158.504,00
		51109000	malá údržba	92.553,70
		investice	objekt tech. zázemí, osvět. prohl. trasy, WC	4.276.608,20
			objekt celkem	5.327.412,00
11	Jindř. Hradec	SZ Červená Lhota	51101 000 oprava okenic, nátěry oken a dveří	287.219,00
			stavební úpravy soc. zázemí suterén	656.217,30
			oprava kanalizace dvůr	47.242,00
			oprava vodovodu	292.496,00
			úprava prohlíd. trasy, opravy podlah I. patro	61.928,00
			drobné opravy v areálu	344.172,20
			51101000 součet	1.709.274,50
		51102000	restaurování mobiliáře	518.702,00
		51103000	restaurování vstupních vrat a zámku	165.000,00
		51104000	údržba zeleně	133.252,00
		51801500	PD, revize, AD	94.261,40
		51109000	malá údržba	127.014,50
			objekt celkem	2.747.504,40
12	Jindř. Hradec	SZ Dačice	51101000 oprava ohradních zdí	523.466,00

				oprava vrat na zahradě a oplocení	136.446,00
				oprava cest v parku	409.360,00
				oprava arkádových oken	544.000,00
				oprava schodiště	140.823,00
				čištění půdy	198.601,00
				drobné opravy v areálu	183.107,00
				51101000 součet	2,135.803,00
			51102000	restaurování mobiliáře	24.120,00
			51104000	údržba zeleně	324.813,20
			51801500	PD, revize, AD	3.725,40
			51109000	malá údržba	142.880,00
				objekt celkem	2,631.341,60
13	Jindř. Hradec	SHZ J. Hradec	51101000	oprava zahradních arkád	799.202,00
				Španělské křídlo – bourací práce	498.401,00
				Španělské křídlo a Adamovo stavení	348.763,30
				výměna podlah	356.740,00
				nátěr schodiště věž, okna křídel C a F	95.449,00
				mlýn, oprava řídicí jednotky	35.125,70
				oprava komínů	28.326,00
				drobné akce v areálu	546.179,80
				51101000 součet	2,708.186,80
			51102000	restaurování mobiliáře	614.000,00
			51103000	restaurování - Krbová místnost, mříž studny	829.485,00
			51104000	údržba zeleně	35.000,00
			51801500	PD, revize, AD	76.395,40
			51109000	malá údržba	315.422,90
			investice	kotelna Španělské křídlo, lustry	713.100,00
				objekt celkem	5,291.590,10
14	Jindř. Hradec	SH Landštejn	51101000	zabezpečení Donjonu mříží	91.900,00
				oprava statiky hradeb - dokončení	296.774,00
				drobné opravy	16.723,10
				51101000 součet	405.397,10
			51103000	restaurování sgrafitových omítek, oprava	112.000,00
			51104000	údržba zeleně	34.864,50
			51109000	malá údržba	31.609,30
			51801500	PD, revize	82.712,80
				objekt celkem	666.583,70
15	Jindř. Hradec	Hrobka Domanín	51101000	oprava ochozu, nátěry	37.604,00
				oprava cest, vyčištění pův. stoky	604.365,00
				nátěry oken fara	32.511,00
				51101000 součet	674.480,00
			51104000	údržba zeleně	54.490,00
				objekt celkem	728.970,00
16	Jindř. Hradec	SZ Třeboň	51101000	víceúčelový sál, dokončení	249.065,30
				kovářská část plotu dokončení	726.781,80
				stavební část plotu dokončení	150.523,20
				fasáda čp. 110, komínová tělesa	3,131.740,00

			fasáda čp. 153	1,093.039,00
			opravy oken	156.752,00
			oprava bašty	90.440,50
			drob. opravy a havárie kanalizace a střech	68.102,35
			51101000 součet	5,666.444,15
		51102000	restaurování mobiliáře	134.000,00
		51103000	restaurování nemovitostí	743.927,30
		51104000	údržba zeleně	336.586,80
		51801500	PD, revize, AD	670.601,00
		51109000	malá údržba	241.660,60
		investice	sál topení	297.100,00
			51101000 součet	8,819.289,85
17	Český Krumlov	Klášter Zlatá Koruna	51101000 opravy oken a drobné opravy	318.679,70
			oprava fasády, oprava brány	292.858,00
			51101000 součet	611.537,70
		51102000	restaurování mobiliáře	368.600,00
		51103000	restaurování horní síně, rest. dveří	778.140,00
		51104000	údržba zeleně	37.872,00
		51801500	PD, revize, AD	154.570,00
		51109000	malá údržba	8.521,00
			PRMKP – restaurování stall	450.000,00
		investice	WC, konvršská dílna PD	34.200,00
			objekt celkem	2,443.410,70
18	Č. Budějovice	SH Nové Hrady	5110100 nátěry, opravy střech	117.032,00
			drobné opravy	410.605,80
			oprava zahradního altánu	102.100,00
			oprava prodejny suvenýrů	313.840,00
			51101000 součet	943.577,80
		51120000	restaurování mobiliáře	292.450,00
		51103000	restaurování interiérů	55.020,00
		51104000	údržba zeleně	50.121,00
		51801500	PD, revize, AD	122.813,00
		51109000	malá údržba	50.195,30
		investice	EPS, CCTV	279.595,70
		ISO	EZS, EPS, CCTV	250.000,00
			objekt celkem	2,043.772,80
22	Písek	SH Zvíkov	51101000 oprava střech	401.075,00
			oprava truhlářských prvků	34.761,00
			drobné opravy	49.226,60
			opravy hradebních zdí	44.200,00
			51101000 součet	525.167,80
		51103000	údržba zeleně	20.000,00
		51109000	malá údržba	51.287,50
		51801500	PD, revize, AD	27.556,90
		investice	pokladna objektu	385.817,00
			objekt celkem	1,009.829,20

23	Prachatice	SZ Kratochvíle	51101000	oprava hav. stavu krytiny předzámčí	1,333.979,00
				oprava mlatových cest v parku	882.677,00
				opravy omítek čp. 9	710.249,50
				drobné akce	831.021,24
				51101000 součet	3,757.926,74
			51102000	restaurování mobiliáře	120.660,00
			51103000	restaurování severní fasády	266.973,00
				restaurování interiérů (Zlatý sál, ložnice)	866.194,00
				51103000 součet	1,133.167,00
			51104000	údržba zahrady	86.727,00
			51109000	malá údržba	74.737,38
			51801500	PD, revize, AD	359.264,80
				PZAD – restaurování sever. fasády vily	1700.000,00
		investice		PD – provozní zázemí objektu	50.000,00
				objekt celkem	7,282.482,92

ZPRÁVA O ČINNOSTI ZA ROK 2005

Národní památkový ústav
územní odborné pracoviště v Českých Budějovicích

náměstí Přemysla Otakara II. č. 34
370 21 České Budějovice
www.pamatky-jc.cz

Redakce: Mgr. Mája Havlová
(autoři článků jsou vždy u článků uvedeni)
Grafická úprava a sazba: Pavel Bosák
Vydal Národní památkový ústav, ústřední pracoviště
Valdštejnské nám. 3, 118 01 Praha 1
www.npu.cz

Praha 2006
NEPRODEJNÉ